

Göteborgs Stads årsredovisning 2021

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads årsredovisning

Göteborgs Stads årsredovisning är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige om den samlade verksamheten och ekonomin för året. Den vänder sig även till boende och besökare samt till externa intressenter såsom kreditgivare, leverantörer och andra myndigheter. Årsredovisningen produceras av stadsledningskontoret för kommunstyrelsen.

Inledningsvis i årsredovisningen ger kommunstyrelsens ordförande för 2021, Axel Josefson, sin sammanfattande kommentar till det gångna året. Vidare redovisas översiktlig fakta om Göteborgs Stads organisation, dess medarbetare, uppdrag och framtida utmaning. Årsredovisningen är indelad i fyra avsnitt.

Titel: Göteborgs Stads årsredovisning 2021

Författare: Stadsledningskontoret, Göteborgs Stad

Grafisk form och layout: Visuellt kommunikation Göteborgs Stad

Foto omslag: Cristian Sigurdson

Foto inlägga: Lo Birgersson och Frida Winter

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande sammanfattar året som gått.....	5
Kommunstyrelsens ledamöter.....	7
Hållbar stad – öppen för världen.....	9
Så läser du Göteborgs Stads årsredovisning.....	13

1

Förvaltningsberättelse.....	14
Den kommunala koncernen.....	16
Översikt över verksamhetens utveckling.....	18
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	21
Händelser av väsentlig betydelse.....	27
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	31
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	35
Balanskravsresultat.....	52
Väsentliga personalförhållanden.....	53
Förväntad utveckling.....	59

2

Årsbokslut.....	64
Resultaträkning.....	66
Balansräkning.....	67
Kassaflödesanalys.....	68
Noter inklusive redovisningsprinciper.....	69

3

Ekonomisk och finansiell rapportering.....	98
Driftredovisning.....	100
Investeringsredovisning.....	108
Stiftelser.....	116

4

Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling.....	118
Kommunfullmäktiges mål och Agenda 2030.....	121
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför.....	123
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro.....	139
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt.....	151

Revisionsberättelse.....	159
---------------------------------	------------

Kommunstyrelsens ordförande
sammanfattar året som gått

Framtidens industri- och kunskapsstad

Stabila ekonomiska överskott, en positiv utveckling i våra utsatta områden och stora investeringar i klimatsmart teknik lade under 2021 en god grund för en långsiktigt hållbar utveckling för Göteborg.

När vi gick in i 2021 präglades tillvaron av pandemi och restriktioner. Samtidigt hade vaccineringen så smått kommit i gång och det kändes som om vi såg början på slutet av pandemin. Vi kunde också notera att världsekonomin återhämtade sig snabbare än vi hade vågat hoppas. Ändå var osäkerhet den dominerande känslan.

Ett år senare levde vi förvisso under nya restriktioner och det fanns orosmoln i form av stigande råvarupriser, komponentbrist och störningar i de globala distributionskedjorna. Den ekonomiska återhämtningen hade dock visat sig vara robust och inte minst Göteborg och Västsverige hade under 2021 en mycket positiv ekonomisk utveckling med breda uppgångar för de flesta branscher, minskad arbetslöshet och därmed ökande skatteintäkter. Återigen hade vi den lägsta arbetslösheten av samtliga storstadsregioner. Vi fick också besked om flera nyetableringar av framgångsrika och kunskapsintensiva verksamheter, vilket bådade gott inför framtiden.

Stora överskott i stadens ekonomi

Den positiva utvecklingen återspeglar sig också i Göteborgs Stads ekonomiska resultat. Överskottet för 2021 hamnar på 5,4 miljarder kronor, vilket är rekord. En betydande del av överskottet kommer från engångsposter i form av framför allt mark- och fastighetsförsäljningar samt tillfälliga statsbidrag i samband med pandemin. Men även den löpande verksamheten visar överskott, vilket är ett kvitto på långsiktigt hållbara finanser.

Överskotten ger oss handlingsutrymme och skapar möjligheter inför kommande års stora investeringsbehov. Totalt omfattar vår investeringsplan 80 miljarder kronor i bland annat skolor och äldreboenden. De senaste årens överskott innebär minskade lånebehov och därmed minskade ränteutgifter och större handlingsutrymme.

Positiv utveckling i utsatta områden

Vi har sedan tidigare målet att inga områden i Göteborg år 2025 ska finnas med på polisens lista över särskilt utsatta. Det är ett ambitiöst mål och vägen dit går genom såväl fysiska investeringar i fastigheter och infrastruktur som insatser för att ge människor möjlighet till utveckling. Arbetet leds av vår bostadskoncern Framtiden som samlar både privata och kommersiella aktörer.

Under 2021 kunde vi glädjas åt att Tynnered gick från att vara ett särskilt utsatt område till att vara ett riskområde. Därmed följde Tynnered Gårdstens tidigare utveckling – ett område som under 2021 tog ytterligare ett steg från riskområde till utsatt område. Det innebär att Göteborg på två år har gått från sju till fem särskilt utsatta områden. Samtidigt har Rannebergen helt tagits bort från Polisens lista.

Allt börjar i skolan

Grunden för den positiva utvecklingen läggs i skolan. Tidiga insatser för elever med behov och utökat antal särskilda undervisningsgrupper är två exempel på insatser för att förbättra förutsättningarna för alla barn och ungdomar. Därtill kommer ytterligare anslag för nya läromedel.

Under året kunde vi också förstärka skolnärvaron i Tynnered genom att Räddningsmissionen etablerade Communityskolan för elever på högstadiet. Samtidigt fortsatte vi arbetet för att garantera att alla skolor håller sig till läroplanen och bidrar till integration.

Minskat bidragsberoende

Inom socialtjänsten fortsatte arbetet med att hjälpa människor att komma ur arbetslöshet och bidragsberoende. Genom krav på motprestation skapas incitament och möjligheter för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Resultaten av insatserna är hittills goda och vi kunde under 2021 notera minskad arbetslöshet bland utrikes födda och att färre göteborgare än på mycket länge var beroende av försörjningsstöd. Den positiva utvecklingen bekräftades av att även antalet hemlösa fortsatte att minska.

Rekordhög nybyggnadstakt

Under 2021 färdigställdes 5350 nya bostäder i Göteborg. Det är nytt rekord för ett enskilt år. För tredje året i rad byggs det fler bostäder än vad befolkningstillväxten kräver. Det innebär att bostadsbristen minskar.

Ett viktigt skifte är att vi under 2021 beslutade att bygga fler småhus. Det är viktigt både för att öka stabiliteten i våra utsatta områden och för att göra det möjligt för fler barnfamiljer att bo kvar i Göteborg. Att behålla barnfamiljerna och därmed skattekraften i Göteborg är dessutom viktigt för stadens fortsatta utveckling.

Äldreomsorgen klarade utmaningen

Den av våra verksamheter som mötte de allra tuffaste utmaningarna under pandemins inledning var äldreomsorgen. Under 2021 började dock förutsättningarna återgå till något som liknade ett normaltillstånd. Vi har också minskat antalet timanställda och ökat antalet fast anställda. Ökad personaltäthet har lett till större kontinuitet, ökad trygghet och bättre kvalitet.

Fler göteborgare söker sig till äldreomsorgen igen samtidigt som de äldres rättighet att välja hemtjänst och äldreboende förstärktes.

Göteborg är ledande i omställningen

I december fick Göteborgs Stad ta emot priset *Laddguld* som tilldelas den kommun som tagit konkreta initiativ och ett helhetsgrepp på laddinfrastruktur och elektrifieringen av fordon. Vi försvarade också vår position som världens mest hållbara besöksmål enligt *global destination sustainability index*, GDSI. Det var ytterligare två i raden av utmärkelser som bekräftar och sporrar oss i vårt arbete mot målet om ett klimatavtryck nära noll 2030.

Att vara ledande i omställningen är viktigt både för klimatet och för vår konkurrenskraft och ekonomi. För ett av världens mest dynamiska fordonskluster gäller det att ständigt ligga i framkant av utvecklingen av ny teknik. Därmed säkras också morgondagens arbetstillfällen och välbefinnande. Därför lade vi under andra halvan av 2021 ner ett hårt arbete för att få Volvo Cars och Northvolts nya batterifabrik till Göteborg. I potten låg 3000 nya arbetstillfällen i den nya fabriken plus ytterligare tusentals framtidsjobb hos underleverantörer och partners. I början av 2022 fick vi beskedet att arbetet gett resultat. Beslutet markerade starten på nästa fas i utvecklingen av Göteborg som framtidens klimatsmarta industri- och kunskapsstad.

Axel Josefson (M)
Ordförande kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ledamöter

Axel Josefson (M)
Kommunalråd,
ordförande

Axel Darvik (L)
Kommunalråd,
1:e vice ordförande

Daniel Bernmar (V)
Kommunalråd,
2:e vice ordförande

Blerta Hoti (S)
Kommunalråd

Martin Wannholt (D)
Kommunalråd

Karin Pleijel (MP)
Kommunalråd

Hampus Magnusson (M)
Kommunalråd

Marina Johansson (S)
Kommunalråd

Grith Fjeldmose (V)
Kommunalråd

Jessica Blixt (D)
Kommunalråd

Jörgen Fogelklou (SD)
Kommunalråd

Emmyly Bönfors (C)
Kommunalråd

Jonas Attenius (S)
Kommunalråd

Nina Miskovsky (M)
Kommunalråd

Jenny Broman (V)
Kommunalråd

Viktoria Tryggvadottir
Rolka (S)
Kommunalråd

Elisabet Lann (KD)
Kommunalråd

Henrik Munck (-)
Kommunalråd

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborg är Sveriges näst största stad med närmare 600 000 invånare. Staden har ett strategiskt läge mitt emellan Oslo och Köpenhamn och är kärnan och tillväxtmotorn i Göteborgs-regionen och hela Västra Götaland. Här finns ett starkt näringsliv och Skandinavians största hamn.

Under året har pandemin fortsatt haft stor påverkan på staden och dess boende, besökare och näringsliv. Verksamhetsanpassningar har pågått under året med anledning av covid-19. Allteftersom fler i befolkningen vaccinerades och smittspridningen minskade planerades och påbörjades en återgång till ett mer normalt läge efter sommaren. I slutet av året ökade smittspridningen återigen med stor påverkan på verksamheten. För många av stadens medarbetare och chefer är pandemin fortfarande påtaglig med stora ansträngningar att bemanna verksamheterna på grund av omfattande smittspridning och betydande sjukfrånvaro.

Staden Göteborg

Göteborg har alltid varit öppen för människor och influenser från hela världen. Detta präglar bland annat stadens varierade näringsliv, som kännetecknas av hållbar utveckling, innovation, kreativitet och med ett högt kunskaps- och teknikinnehåll. Inom Göteborgsregionen finns en stor bredd i branscher med såväl multi-nationella företag, småföretagare som kluster inom femtiotalet olika branscher. Göteborg är också en studentstad med hundratals yrkes-utbildningar, två universitet och cirka 60 000 studenter. 2021 fyllde Göteborgs Stad 400 år.

Delar av näringslivet och besöksnäringen har drabbats hårt även andra året med pandemi, på grund av restriktioner under delar av året. Samtidigt har det tvingat fram nytänkande och kreativitet där den tekniska utvecklingen har påskyndats och där hemarbete och digitala möten blivit en del av många göteborgares vardag.

Staden växer

I den nya översiktsplanen, som godkänts av byggnadsnämnden och planeras beslutas av kommunfullmäktige under våren 2022, beskrivs behovet av att bygga 120 000 bostäder fram till 2050. Att bygga en stad för nästa generation kräver såväl trygga som gröna miljöer, utbyggnad av kollektivtrafik samt plats för kultur, utbildning, service och omsorg. Utvecklingen av staden behöver vara hållbar, såväl ekologiskt, ekonomiskt som socialt.

Kommunens uppgifter

Sveriges kommuner ansvarar för ett antal lagstadgade områden inom samhällsviktig verksamhet. Här ingår vård, skola och omsorg. Bland de obligatoriska uppgifterna finns även bibliotek, plan- och byggfrågor, miljö- och hälsoskydd, renhållning, vattenförsörjning och räddningstjänst. Utöver dessa utförs frivilliga verksamheter som också är viktiga för samhället, till exempel fritids- och kulturverksamhet, tillhandahållande av lägenheter i allmännyttan, parkskötsel och annan teknisk försörjning.

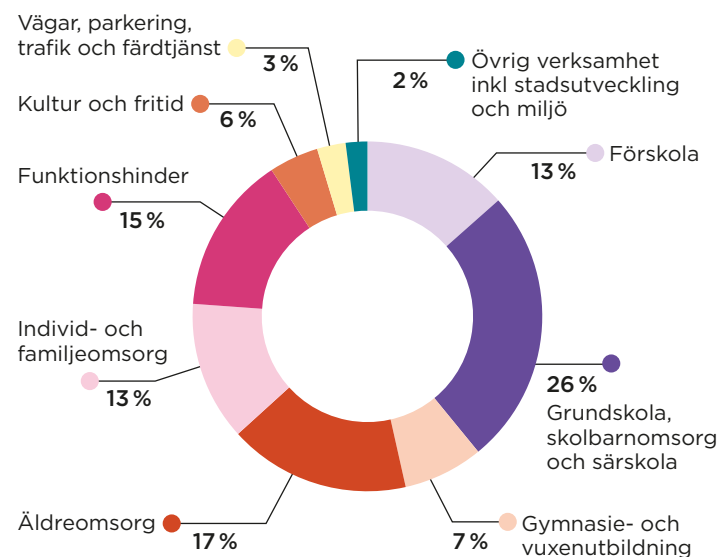
Våra anställda

Göteborgs Stad är den största arbetsgivaren i Göteborg med 59 750 anställda som arbetar i över 100 olika yrken inom fackförvaltningar och kommunala bolag. Vårt gemensamma uppdrag är att skapa en bra vardag för alla göteborgare och att utveckla Göteborg för framtiden. Medelåldern för de tillsvidareanställda är 45 år och 71 procent av de anställda är kvinnor. Könsfördelningen skiljer sig åt mellan förvaltningar och bolag. I förvaltningarna utgör kvinnorna 76 procent av de anställda medan de utgör 49 procent i bolagen.

Våra medborgare

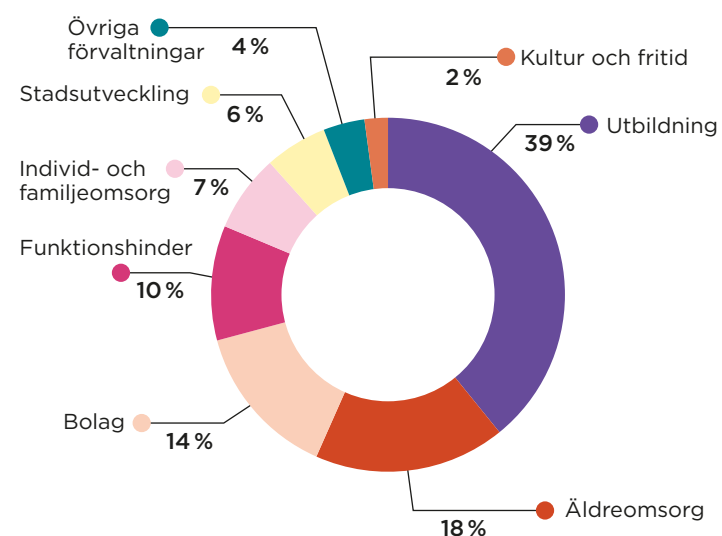
Stadens olika verksamheter genomför kontinuerligt brukarundersökningar för att förbättra servicen utifrån brukarnas behov. Årligen görs också attitydundersökningar via Statistiska Centralbyrån (SCB) och SOM-institutet. I den senaste medborgarundersökningen från SCB uppger 90 procent av göteborgarna att Göteborg är en mycket eller ganska bra plats att leva på. De är mycket nöjda med möjligheterna till utbildning och arbete, kollektivtrafiken samt det kommersiella och kulturella utbudet. Tryggheten och brottsligheten drar ner betyget. En majoritet av göteborgarna uppger enligt SOM-institutets senaste mätning att de är mycket eller ganska nöjda med hur demokratin fungerar i Göteborgs Stad. Mest nöjda är de yngre göteborgarna i åldern 16–29 år.

Så används skattepengarna

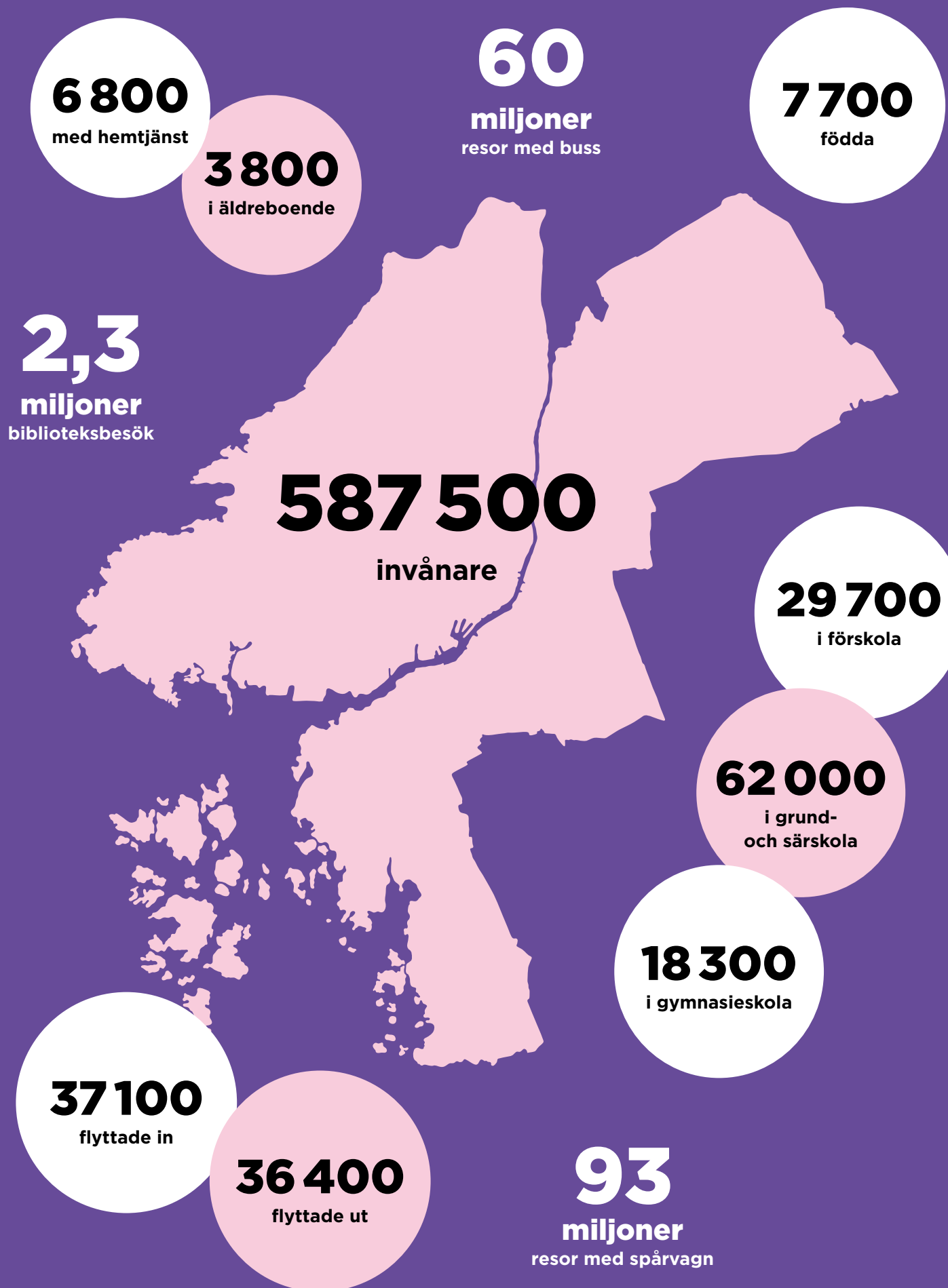

Så här används 100 kronor av kommunalskatten: Cirka 90 kronor går till vård, skola och omsorg.

Andel anställda i Göteborgs Stad 2021

Göteborgs Stad i siffror 2021

Så läser du Göteborgs Stads årsredovisning

1

Förvaltningsberättelse

14

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med *Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning*. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen, det vill säga kommunens nämnder och bolag tillsammans. Rådet för kommunal redovisning har också en rekommendation om förvaltningsberättelsen där det framgår vilka rubriker som måste finnas med.

2

Årsbokslut

64

I årsbokslutet redovisas räkenskaperna som enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning omfattas av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Redovisningen sker för kommunen och den kommunala koncernen i sammanställda räkenskaper.

3

Ekonomisk och finansiell rapportering 98

Ekonomisk och finansiell rapportering innehåller driftsredovisning, investeringsredovisning och redovisning av de stiftelser som staden förvaltar. Drifts- och investeringsredovisningen ska tillgodose fullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna.

4

Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling

118

I Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling redogörs för utvecklingen av kommunfullmäktiges tre övergripande mål, de övergripande verksamhetsmålen samt en bedömning om målen kan anses som uppfyllda eller inte. Bedömningen för de övergripande målen har gjorts utifrån en sammanvägd bedömning av i vilken grad de övergripande verksamhetsmålen är uppfyllda. Bedömningen av målnuppfyllelsen för de övergripande verksamhetsmålen utgår i sin tur i hög grad från om indikatorernas målvärden för året har uppnåtts. I avsnittet beskrivs översiktligt även de olika verksamheternas utveckling kopplat till vissa av de övergripande verksamhetsmålen. Avsnittet inleds med en redogörelse för hur kommunfullmäktiges mål relaterar till de globala målen inom Agenda 2030.

Årsredovisningen avslutas med revisionsberättelsen.

1

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen, det vill säga kommunens nämnder, bolag och kommunalförbund tillsammans. Rådet för kommunal redovisning har också en rekommendation om förvaltningsberättelsen där det framgår vilka rubriker som måste finnas med.

Förvaltningsberättelse

16 Den kommunala koncernen

Här presenteras en översiktlig bild av de nämnder och bolag som ingår i den kommunala koncernen och de förändringar som skett under året.

18 Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt presenteras ett antal mått och nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling jämfört med de tre närmast föregående åren. Här görs också en översiktlig beskrivning av utvecklingen.

21 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Den ekonomiska analysen av kommunen och den kommunala koncernen i denna del lyfter fram den finansiella utvecklingen och trenderna. Här sker också finansiell uppföljning och upplysning om risker samt en översiktlig upplysning över pensionsåtaganden.

27 Händelser av väsentlig betydelse

I detta avsnitt redovisas ett antal händelser och beslut av väsentlig betydelse från 2021. Avsnittet omfattar också händelser som skett under inledningen av 2022

31 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I denna del lämnas upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen.

35 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I detta avsnitt görs en analys av kommunens ekonomiska utveckling med avseende på begreppet god ekonomisk hushållning och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.

52 Balanskravsresultat

Här ges en beskrivning av balanskravet och en balanskravsutredning genomförs. Avslutningsvis redovisas kommunens resultatutjämningsreserv, även kallad RUR.

53 Väsentliga personalförhållanden

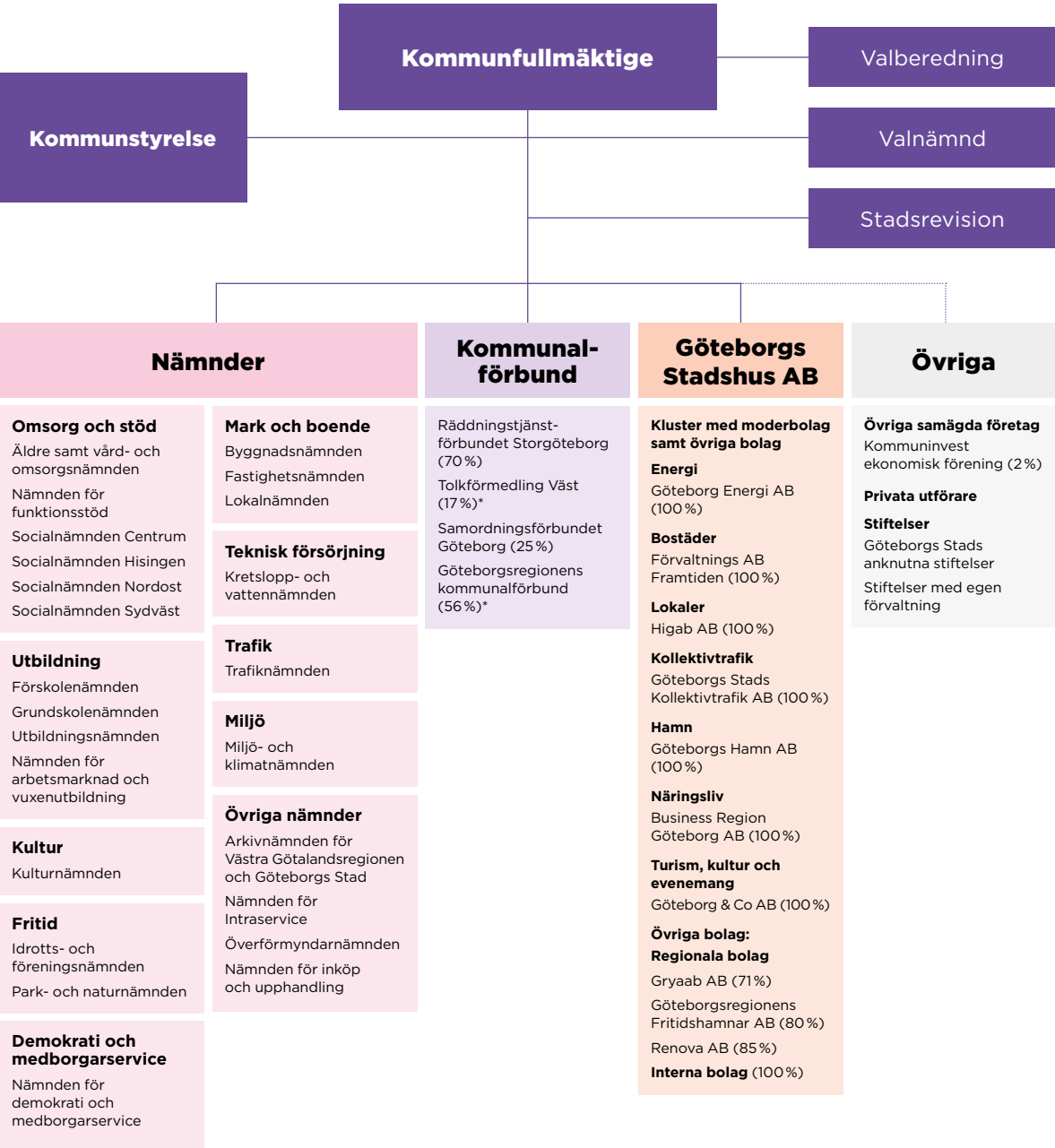
Förvaltningsberättelsen ska lämna en beskrivning över väsentliga personalförhållanden.

59 Förväntad utveckling

Här lämnas en omvärldsanalys om vad som är känt om framtiden och de förväntningar som finns. Analysen är baserad på konkreta, kända förhållanden som berör den kommunala koncernen och kommunen direkt eller indirekt. Även risker och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden kommenteras.

Den kommunala koncernen

I detta avsnitt beskrivs den kommunala koncernen och kommunens samlade verksamhet i ett bredare begrepp. Det innehåller även information om de förändringar som skett under året, inte bara inom organisationen utan även i ägarförhållanden.

*Undantas i sammanställda räkenskaper

Den kommunala koncernen består av nämndorganisationen inom den kommunala sektorn som utgör en juridisk person, kommunal- och samordningsförbund främst bestående av Räddningstjänstförbundet Storgöteborg och bolagssektorn under modern Göteborgs Stadshus AB. Det är den kommunala koncernen som normalt ska redovisas i de sammanställda räkenskaperna.

I sammanställningen visas kommunens samlade verksamhet, vilket är ett bredare begrepp än den kommunala koncernen. I den samlade verksamheten ingår även väsentliga privata utförare, organisationer i vilka kommunen har ägarintresse men som inte klassificeras som kommunalt koncernföretag och kommunens anknutna stiftelser och stiftelser med egen förvaltning. Göteborgs Stads ägarintressen återfinns specificerat i not 11 och 29. I not 1 beskrivs vidare vad som ingår i de sammanställda räkenskaperna.

Från och med 1 januari 2021 har Göteborgs Stad fått en ny organisation och de tio stadsdelsnämnderna och social resursnämnd är ersatta med facknämnder. Följande sex nya nämnder med tillhörande förvaltningar har skapats:

- » Äldre samt vård- och omsorgsnämnden
- » Nämnden för funktionsstöd
- » Socialnämnden Centrum
- » Socialnämnden Hisingen
- » Socialnämnden Nordost
- » Socialnämnden Sydväst

Inom nämndsektorn har nämnden för konsument- och medborgarservice bytt namn till nämnden för demokrati och medborgarservice.

Förändringar i ägarförhållanden

Under verksamhetsåret har följande väsentliga förändringar skett inom kommunalförbund och bolagsstruktur avseende ägarförhållanden:

- » Sörred Energi AB, 556618-8651, har fusionerats med Göteborg Energi AB.
- » Skår Fastigheter 1 AB, 559272-9106, har avyttrats. Ägd andel var 100 procent.
- » Hotell Liseberg Heden AB, 556050-2501, har sålts från Liseberg AB till Higab AB.

Inom Göteborgs Hamn AB har ett antal mindre lagerbolag bildats.

Privata utförare

Göteborgs Stad lämnar genom upphandling över delar av verksamheten till privata utförare.

Inom insatser till personer med funktionsnedsättning är kostnaden för privata utförare 1,2 mdkr, vilket motsvarar 25 procent av verksamhetsområdets nettokostnader. Den största leverantören är Föreningen Betania-hemmet med 135 mnkr.

Inom individ- och familjeomsorg är kostnaden för privata utförare 0,8 mdkr, vilket motsvarar 20 procent av verksamhetsområdets nettokostnader. Inom socialtjänsten förekommer det att hela boenden drivs av privata utförare. Enskilda platser för vård och boende inom socialtjänsten köps i stor utsträckning och den största leverantören är Gryning Vård AB* med 78 mnkr.

Inom vård och omsorg om äldre är kostnaden för privata utförare 0,7 mdkr, vilket motsvarar 13 procent av verksamhetsområdets nettokostnader. Den största privata utföraren är Attendo Sverige AB med 143 mnkr.

För drift och skötsel av gator och parker utgör kostnaden för privata utförare cirka 0,4 mdkr, där den största leverantören är LPE Sverige AB med 117 mnkr. Övriga verksamhetsområden med relativt sett låg kostnad för privata utförare, men där dessa står för en förhållandevis hög andel av dess bruttokostnader utgörs av färdtjänst, 0,2 mdkr, vuxenutbildning, 0,2 mdkr, och övrig utbildning, 0,1 mdkr.

Brukare kan sedan 2018 välja utförare inom hemtjänsten enligt *lagen om valfrihet*, LOV, och sedan 2019 välja utförare inom daglig verksamhet enligt *lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade*, LSS. Kostnaderna för detta uppgår till 77,9 respektive 25,2 mnkr och ingår i belopp ovan.

Många barn och elever går i enskilda förskolor och fristående skolor. Skolorna bedrivs utifrån den fria etableringsrätten och räknas inte som privata utförare. Kostnaden för externa utförare uppgår totalt till 3,6 mdkr, vilket sammantaget utgör 24 procent av verksamhetsområdenas totala nettokostnader. För förskoleverksamhet och fritidshem utgör externa utförare 16 procent, för grundskola 21 procent och för gymnasieskola 50 procent av respektive verksamhetsområdes nettokostnad.

* Gryning Vård AB är ett kommunalt koncernföretag, men behandlas här som en upphandlad privat utförare.

Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt presenteras ett antal mått och nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling jämfört med de tre närmast föregående åren. Här görs också en översiktlig beskrivning av utvecklingen.

	2018	2019	2020	2021
Verksamhetsövergripande				
Antal invånare	571 868	579 281	583 056	587 549
<i>varav 0-17 år</i>	<i>113 343</i>	<i>114 844</i>	<i>115 434</i>	<i>115 777</i>
<i>varav 18-64 år</i>	<i>370 382</i>	<i>374 875</i>	<i>376 804</i>	<i>379 434</i>
<i>varav 65- år</i>	<i>88 143</i>	<i>89 562</i>	<i>90 818</i>	<i>92 338</i>
Antal anställda i kommunkoncernen*	55 857	56 142	53 552	59 750
<i>varav kommunen</i>	<i>47 801</i>	<i>48 114</i>	<i>46 993</i>	<i>48 073</i>
Sjukfrånvaro kommunkoncernen (%)	-	-	9,0	8,1
Sjukfrånvaro kommunen (%)	8,6	8,1	9,6	8,6
Resultat kommunkoncernen (mnkr)	2 355	2 406	3 323	5 438
Resultat kommunen (mnkr)	1 792	1 690	2 408	2 593
Verksamhetens nettokostnad kommunen (mnkr)	30 216	31 196	31 587	32 960
Förskola				
Nettokostnad förskolenämnden (mnkr)**	4 135	4 310	4 265	4 385
Nettokostnadsavvikelse (%)***	-2,8	3,2	3,9	-
Antal barn i förskoleverksamhet, snitt mars och oktober	30 044	29 961	30 024	29 675
Antal barn som ej fått plats inom 4 månader	177	2	0	0
Grund- och särskola, förskoleklass samt fritidshem				
Nettokostnad grundskolenämnden (mnkr)**	7 256	7 814	7 947	8 726
Nettokostnadsavvikelse grundskola och fritidshem (%)***	1,8	6,9	8,4	-
Antal elever i grund- och särskola, snitt mars och oktober	59 316	60 717	61 582	62 009
Andel elever (%) som nått kraven i alla ämnen i årskurs 9, hemkommun	73,4	72,5	74,9	73,2
Gymnasieskola				
Nettokostnad utbildningsnämnden, gymnasieskola (mnkr)	1 930	2 012	2 117	2 178
Nettokostnadsavvikelse (%)***	-8,5	-6,3	-3,0	-
Antal elever i gymnasie- och gymnasiesärskola, snitt mars och oktober	17 533	17 787	18 048	18 259
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	61,9	60,8	63,2	66,6

	2018	2019	2020	2021
Vuxenutbildning				
Nettokostnad nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (mnkr)	485	497	432	425
Antal köpta årsstudieplatser	13 213	12 949	12 890	14 142
Äldreomsorg samt hälso- och sjukvård				
Nettokostnad nämnden för äldre samt vård och omsorg****	-	-	5 302	5 450
Nettokostnadsavvikelse (%)***	4,5	4,1	5,7	-
Personer i permanent särskilt boende (snitt per månad)*****	4 042	4 109	3 948	3 842
Personer med hemtjänst (snitt per månad)*****	7 902	7 714	7 179	6 764
Individ- och familjeomsorg				
Nettokostnad socialnämnder (mnkr)****	-	-	4 159	4 251
Nettokostnadsavvikelse***	8,9	9,3	4,0	-
<i>varav nettokostnad försörjningsstöd (mnkr)****</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>905</i>	<i>913</i>
Funktionshinderverksamhet				
Nettokostnad nämnden för funktionsstöd (mnkr)****	-	-	4 318	4 589
Nettokostnadsavvikelse LSS (%)***	6,7	4,6	6,4	-
Antal personer med insats enligt LSS	4 210	4 302	4 405	4 487
Kultur och fritid				
Nettokostnad nämnder (mnkr)	1 280	1 306	1 412	1 449
Antal besök bibliotek	4 219 000	4 167 000	2 863 000	2 257 000
Antal besök idrotts- och motionsanläggningar (idrotts- och föreningsnämnden)	1 203 030	1 096 716	657 787	381 633
Bostad och bebyggelse				
Antal färdigställda bostäder	3 168	4 357	4 494	5 365
<i>varav bostäder på kommunal mark</i>	<i>1 608</i>	<i>2 326</i>	<i>2 641</i>	<i>2 300</i>
Antal bostäder i antagna detaljplaner	6 389	1 282	3 285	1 202
Trafik				
Andel resor med kollektivtrafik (%)	29	30	25	24
Andel resor till fots eller med cykel (%)	27	28	28	29
Investeringsvolym (mnkr)	1 168	1 241	1 926	1 303
Antal utförda färdtjänstresor	617 727	655 535	413 470	423 396
Miljö				
Dricksvattenkvalitet, antal otjänliga vattenprover	0	0	0	2
Antal klagomål på avfallshämtning	3 267	1 335	1 574	1 045
Antal livsmedelskontroller	5 991	6 011	4 829	5 211

* Från och med 2020 redovisas stadens andel av Räddningstjänstförbundet Storgöteborg (RSG)
** För 2018 inklusive stadsdelsnämndernas nettokostnad första halvåret för motsvarande verksamhet
*** Avvikelse i procent mellan nettokostnad per invånare och den så kallade referenskostnaden enligt det nationella kostnadsutjämningssystemet. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än förväntat. 2021 års värde levereras av Statistiska Centralbyrån i maj/juni 2022.
**** För jämförbarhet redovisas för 2020 stadsdelsnämndernas och sociala resursnämndens nettokostnad för motsvarande verksamheter (för funktionsstöd även tidigare kommuncentrala poster)
***** Från och med årsredovisning 2021 redovisas antalsuppgifter enligt Socialstyrelsens månadsstatistik. För 2021 antal personer i genomsnitt januari till november.

Även 2021 präglades i hög omfattning av pandemin covid-19. Året inleddes med en hög smittspridning och omfattande restriktioner. Successivt under året förbättrades läget och restriktionerna kunde efterhand lättas, men i slutet av året skedde en ny kraftig ökning av smittspridningen och nya skärpta restriktioner infördes.

Detta har i olika hög grad påverkat stadens möjligheter att bedriva sina verksamheter. Inom alla verksamheter har medarbetarna påverkats, men framför allt har den brukarnära verksamheten påverkats, där det över tid har varit svårt med bemanningen. Det har lett till att den mest nödvändiga verksamheten har fått prioriteras på bekostnad av annat.

Öppna förskolan liksom träffpunkter för äldre och personer med funktionsnedsättning har varit stängda under stora delar av året. Detsamma gäller museér, stadsbiblioteket och konsthallen. Valhallabadet och sport- och fritidsanläggningar har varit stängda för allmänheten under långa perioder 2021, men har varit öppna för skolverksamhet, yrkesverksamma idrottare samt organiserad idrotts-, fritids- och kulturaktiviteter för barn och unga. Liseberg kunde öppna i början av juni efter 17 månaders stängning, men med omfattande restriktioner som innebar ett begränsat antal gäster i parken.

Påverkan från pandemin varit stor för äldreomsorgen och inom funktionshinderområdet även under 2021. Förutom att de förebyggande och öppna insatserna inte kunnat genomföras eller behövt genomföras på annat sätt, har smittspridningen inneburit att äldre har valt att avstå från hemtjänst och i viss mån äldreboende.

För grundskolans äldre årskurser och för gymnasieskolans elever har undervisningen under del av året, helt eller delvis, bedrivits på distans. Undervisningen har även påverkats av den höga sjukfrånvaron. Det syns inga tydliga negativa effekter på resultaten för årskurs 9 och gymnasieskolans årskurs 3, men det är osäkert om det finns mer långsiktiga effekter av pandemins påverkan på undervisningen och inläringen. Grundskolenämnden pekar särskilt på att de yngre eleverna och elever i behov av särskilt stöd kan ha drabbats negativt.

Ett annat område där påverkan av pandemin syns tydligt är den negativa utvecklingen för antal resande med kollektivtrafik och med färdtjänst.

De farhågor som funnits om ett minskat byggande på grund av pandemin har än så länge uteblivit. Under 2021 färdigställdes närmare 5 400 bostäder varav Förvaltnings AB Framtiden stod för nästan 1 600. Det var en klar ökning jämfört med de senaste åren.

Kommunens nettokostnad ökade 2021 med 4,3 procent. Den behöver sättas i relation till den mycket låga ökningen 2020. Även 2021 har nettokostnaden dämpats till följd av tillfälliga statsbidrag och att all verksamhet inte har kunnat bedrivas i full omfattning. Även den lägre befolkningsökningen 2020 och 2021 har bidragit till att dämpa kostnadsökningen. Sett över två år är det en lägre nettokostnadsökning än förväntat, vilket också kan avläsas i kommunens resultat. Det är därför troligt med en högre nettokostnadsökning de närmaste åren, när verksamheten återgår till normal omfattning och de tillfälliga statsbidragen trappas ner.

Att verksamheten inte har kunnat bedrivas i full omfattning har även påverkat antalet anställda under 2020 och 2021. Efter en nedgång 2020 är antal anställda i kommunen i december 2021 på ungefär samma nivå som 2019. För koncernen förklaras den stora ökningen jämfört med 2020 i huvudsak av att Liseberg var stängt i december 2020.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avsnittet innehåller upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomiska ställning. Avsnittet inleds med en omvärldsbeskrivning inom områden med relevant påverkan för staden. Upplysningar lämnas också över finansiella risker, pensionsåtagande och de mellanhavande som sker inom koncernen.

I likhet med 2020 ökade stadens befolkning i lägre omfattning än tidigare år, vilket var i linje med befolkningsprognosen för 2021. Däremot skiljde sig utvecklingen åt för olika åldersgrupper i förhållande till den prognostiserade. Antal förskolebarn minskade mer än förväntat och antal barn i de lägre grundskoleåldrarna minskade något i stället för att öka. Det ledde till ett mindre behov av förskola och grundskola än planerat. Däremot ökade antal invånare 20–64 år mer än vad som prognostiserats, vilket inte får samma direkta påverkan på stadens verksamheter.

Även för 2021 medförde pandemin att viss verksamhet inte kunde bedrivas under del av året eller inte bedrevs i full omfattning, medan andra verksamheter fick bedrivas digitalt på distans. Det ledde till att personal- och nettokostnadsökningen inte blev så hög som annars kunde ha förväntats. Under 2020 införde staten omfattande stödåtgärder med anledning av pandemin. De generella statsbidragen utökades för att kompensera för lägre skatteintäkter och särskilt riktade statsbidrag infördes för att täcka merkostnader inom omsorgen. Därutöver infördes tillfälliga regler som innebar utökad ersättning för sjuklönekostnader. Sammantaget bedömdes stödåtgärderna uppgå till 1,4 mdkr för koncernen under 2020.

År 2021 har stödåtgärderna successivt börjat trappas ned. Den utökade ersättningen för sjuklönekostnader låg kvar fram till 30 september och återgick därefter till de nivåer som gällde före pandemin. Även de stora tillskotten av generella statsbidrag har successivt börjat trappas ned. Samtidigt har en stor del av de generella tillskott som riksdagen beslutade om under 2020 permanentats och således höjt nivån på statsbidragen även kommande år. Av tillfälliga generella statsbidrag kopplat till pandemin återstår knappt 400 mnkr för staden 2021. Dessa kommer halveras 2022 och sedan helt tas bort 2023. De samlade stödåtgärderna bedöms uppgå till 0,9 mdkr för koncernen 2021, varav 0,7 mdkr till kommunen och 0,2 mdkr till bolagen.

Stadens arbete med investeringar i stadsutvecklingen påverkar stadens ekonomiska ställning alltmer genom att dessa inte fullt ut kan finansieras med egna medel. Skuldsättningen ökade emellertid relativt lite under 2021 på grund av höga realisationsvinster och till följd därav ett högt resultat. Detta parallellt med framflyttade investeringsplaner och en lägre investeringstakt än planerat jämfört med 2020 och 2019. Framåt förväntas en fortsatt hög skuldutveckling enligt budgetmål som ställts upp och har sin förklaring i det behov av stadsutveckling som staden befinner sig i.

Finansiell uppföljning och riskhantering

Koncernens totala externa upplåning uppgick vid årsskiftet till 50,9 mdkr, vilket är en ökning med 0,9 mdkr jämfört med året innan. Kommunens nettolåneskuld, kommunens egna lånebehov, uppgick vid årsskiftet till 7,4 mdkr. Nettolåneskulden har ökat med 1,1 mdkr jämfört med året innan.

Den finansiella infrastrukturen

Finansverksamheten bedrivs utifrån kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer, vilka innehåller riskmandat och begränsningar för finansverksamheten inom kommunen och den kommunala koncernen. Kommunens och kommunkoncernens finansförvaltning är samordnad genom koncernbanken vid stadsledningskontoret. Syftet med samordningen är dels att få lägre totala upplåningskostnader genom att tillvarata skal fördelar och kommunens goda kreditvärdighet, dels att kunna hantera de finansiella riskerna utifrån ett helhetsperspektiv. Återrapportering av efterlevnad av finansverksamhetens riktlinjer görs månatligen till kommunstyrelsen.

Upplåning

All extern upplåning i koncernen samordnas genom koncernbanken. Det innebär att kommunen står för all kreditanskaffning till koncernens bolag, förutom för lån för utdelning samt finansiering av aktier i dotterbolag där bolagen själva står för upplåningen med en kommunal borgen. Upplåningen sker genom flera olika finansieringskällor:

Kapitalmarknaden: Största delen av lånefinansieringen, 68 procent, sker på den öppna kapitalmarknaden via emissioner av obligationer och certifikat. För detta finns etablerade låneprogram. Kommunen har ett obligationsprogram (*Euro medium Term Note*, EMTN), ett certifikatsprogram i svenska kronor (*kommuncertifikatsprogram*, KCP) samt ett certifikatsprogram i USD (*eurocommercial paper*, ECP). Under året har sex obligationer om totalt 6,5 mdkr emitterats inom stadens obligationsprogram.

Kommuninvest: Kommuninvest i Sverige AB är ett svenskt kreditmarknadsbolag som erbjuder lån till svenska kommuner och regioner som äger och är medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening.

Institutionell upplåning: Upplåning kan även ske hos internationella finansieringsinstitut. Dessa institut verkar ofta utan vinstsyfte med uppgift att bevilja projektrelaterade lån för att främja exempelvis investeringar inom energi, miljö och infrastruktur. Kommunen lånar för närvarande hos Europeiska Investeringsbanken, EIB, Nordiska Investeringsbanken, NIB och Europarådets utvecklingsbank, CEB.

I tabellen nedan framgår fördelningen mellan olika finansieringskällor samt nivån på avtalade låneramar per den 31 december 2021.

Finansieringskällor

Program	Låneram	Nyttjandegrad
EMTN, obligationslån	6 mdr EUR	28,9 mdr SEK 2,8 mdr NOK
varav gröna obligationer		15,3 mdr SEK
KCP, korta lån < 1 år	6 mdr SEK	0,8 mdr SEK
ECP, korta lån < 1 år	0,5 mdr USD	0,2 mdr USD
Kommuninvest		8,2 mdr SEK
Europeiska Investeringsbanken	9,9 mdr SEK	6,2 mdr SEK
Europarådets Utvecklingsbank		1,0 mdr SEK
Nordiska Investeringsbanken		1,0 mdr SEK

Fortsatt hög kreditvärdighet

För att få full tillgång till kapitalmarknaden har kommunen kreditbetyg, så kallad rating. Kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's har under 2021 bekräftat kommunens starka kreditvärdighet. Kommunens kreditbetyg är det näst högsta, AA+ med stabil utsikt. För investerare innebär kommunens höga rating att det är förknippat med mycket låg risk att låna ut kapital till Göteborgs Stad.

Derivatportföljen

Upplåning sker dels till rörlig ränta, dels till fast ränta. Koncernbanken ansvarar för såväl räntesom finansieringsrisk. Fram till och med 31 december 2019 har delar av bolagens skuld räntesäkrats genom derivat hos bolagen själva, och de befintliga räntederivat som bolagen innehar löper till förfall. Från och med 2020 ingår bolagen inga egna räntederivat.

Kommunen använder derivatinstrument i syfte att ränte- och valutasäkra underliggande lån. Derivatportföljens nominella värde i koncernen uppgick till 19,3 mdkr för räntesäkring, och till 4,8 mdkr avseende valuta- och räntesäkring för lån i utländsk valuta. Räntederivaten hade den 31 december 2021 ett negativt marknadsvärde om 0,3 mdkr. Ett negativt marknadsvärde kan beskrivas som den ränta som skulle få betalas om räntederivaten hade förtidslöst per bokslutsdagen. Under 2021 har räntesäkringar i form av räntederivat ökat kommunens upplåningskostnader från 61 mnkr med 75 mnkr.

Säkringsinstrumentens effektivitet

De instrument som använts för säkring av skuld i utländsk valuta överensstämmer helt avseende belopp, löptid och räntebas. Avseende ränterisken, för den räntesäkring som sker genom koncernbanken, avspeglar inte skulden och säkringen varandra helt avseende belopp och löptid. Följsamheten mellan den säkrade skuldportföljen och säkringsinstrumenten är dock god, och då förfallande lån med mycket stor sannolikhet ersätts med ny upplåning, kan säkringen anses vara effektiv.

Göteborgs Stads riskhantering

Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk, motpartsrisk, valutarisk och operativa risker. I kommunfullmäktiges riktlinjer har riskramar satts på nivåer som ska säkerställa betalningsförmågan, trygga tillgången på kapital och skapa en förutsägbarhet i framtida räntekostnader.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt. Risken hanteras genom av kommunfullmäktige beslutade riskmandat för räntebindning och ränteförfall:

- » Den genomsnittliga räntebindningstiden på den totala externa låneskulden ska inte understiga två år och inte överstiga sex år.
Utfall: 3,1 år
- » Max 35 procent av den totala räntebindningen får förfalla kommande tolv månadersperiod.
Utfall: 32 procent

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. Risken hanteras genom av kommunfullmäktige beslutade riskmandat för kapitalbindning och kapitalförfall:

- » Bindande lånelöfte ska täcka kommande tolv månaders förfall (lägst 100 procent).
Utfall: Täckningsgrad 154 procent
- » Bindande lånelöfte och likviditetsreserv ska täcka kommande tolv månaders förfall plus kommande tolv månaders prognostiserad nettoutflöde (lägst 100 procent).
Utfall: Täckningsgrad 125 procent
- » Den genomsnittliga förfallotiden på total extern låneskuld ska inte understiga två år och inte överstiga sex år.
Utfall: 3,3 år
- » Högst 35 procent av den totala externa låneskulden får förfalla inom kommande tolv månader.
Utfall: 22 procent

Kommunen har 900 mnkr i avtalad checkkreditsram, varav 900 mnkr var utnyttjat per 31 december 2021.

Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. Risken hanteras genom av kommunfullmäktige beslutade riskmandat för motparter:

- » Vid nya avtal om checkkrediter, bindande lånelöften och derivatinstrument ska motpartens långa kreditvärdighet vara lägst A3 hos kreditvärderingsinstitutet Moody's eller lägst A- hos Standard & Poor's.
Utfall: Inga avvikelser
- » Högst 35 procent av den samlade motpartsrisken i derivatavtal får finnas hos en enskild motpart.
Utfall: Motpart med högst andel uppgår till 30 procent
- » Högst 35 procent av den sammanlagda volymen kreditlöften får finnas hos en enskild motpart.
Utfall: Motpart med högst andel uppgår till 21 procent

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. Valutarisker uppkommer när inköp, försäljning, upplåning eller placering sker i utländsk valuta. Valutarisker ska omedelbart valutasäkras avseende finansiella tillgångar och skulder, och vid försäljning och köp av varor eller tjänster ska valutasäkring ske av väsentligt belopp.
» **Utfall: Inga avvikelser finns för denna risk**

Operativ risk

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system. De operativa riskerna ska begränsas genom att det ska finnas en intern kontroll och process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten.
» **Utfall: Inga avvikelser finns för denna risk**

Gröna obligationer

Inom obligationsprogrammet ges även gröna obligationer ut. Dessa finansierar projekt inom ramen för stadens miljöprogram. Fem av årets obligationsemissioner har varit gröna obligationer om totalt 5,3 mdkr. Sammanlagt har staden 15,3 mdkr i utestående gröna obligationer, vilket är

48 procent av stadens totala obligationsvolym och 30 procent av den totala upplåningen. Fördelningen av projekt framgår i tabellen nedan. Per 31 december 2021 uppgick projektportföljen till 3,6 mdkr, vilket innebär att under 2022 finns utrymme att upplåna 0,6 mdkr till redan färdigklassade gröna projekt.

Projektfördelning – Gröna obligationer

Projekt (mnkr)	Förvaltning/Bolag	Projektkategori	2013-2017	2018	2019	2020	2021
GoBiGas	Göteborgs Energi AB	Förnyelsebar energi	920	-920	-	-	-
Ultrafilter	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	575	-	22	27	58
Elfordon	Gatubolaget AB/ Göteborgs Stads Leasing AB	Hållbara transporter	79	17	27	34	39
Kväverening	Gryaab AB	Vattenhantering	353	3	-	-	-
Trädplantering	Park och natur	Hållbar miljö	25	8	7	8	7
Celsius –fjärrvärme	Göteborgs Energi AB	Energieffektivisering	5	-	-	-	-
Fotgångarstaden	Trafikkontoret	Hållbara transporter	77	32	17	8	7
Cykelstaden	Trafikkontoret	Hållbara transporter	116	65	84	80	61
Energieffektivisering inom trafik	Trafikkontoret	Energieffektivisering	127	43	18	46	41
Hållbart byggande*	Lokalförvaltningen	Gröna byggnader	1 781	707	906	70	750
Framtiden**	Förvaltnings AB Framtiden AB	Gröna byggnader	1 359	830	1 633	1 302	1 416
Spårvagnar	Göteborgs Stads Leasing AB	Hållbara transporter	261	41	9	-311	-
Kodammarna	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	34	80	66	117	98
Solcellspark	Göteborgs Energi AB	Förnyelsebar energi	-	38	6	31	14
Selma Stad	Förvaltnings AB Göte- borgslokaler	Gröna byggnader	-	239	214	118	-
Vatten och avlopps- ledningar	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	-	-	69	15	78
Stormwater management	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	-	-	6	22	24
Brudaremossen deponi	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	-	-	28	18	0
Hotell	Liseberg AB	Gröna byggnader	-	-	65	277	435
Elbussar	GS Buss AB	Hållbara transporter	-	-	92	40	-
Kommersiella lokaler	HIGAB	Gröna byggnader	-	-	144	-	106
500 nya publika laddplatser för elbilar	Göteborgs Energi AB	Hållbara transporter	-	-	-	-	19
Byte av pannor Rya HVC*	Göteborgs Energi AB	Förnyelsebar energi	-	-	-	-	364
Björlanda Pumpkedja	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	-	-	-	-	59
Vadhavet	Göteborgs Hamn	Biologisk mångfald	-	-	-	-	47
Solceller LF	Lokalförvaltningen	Förnyelsebar energi	-	-	-	-	22
Summa per år			5 712	1 182	3 414	1 902	3 645
Summa ackumulerat				6 894	10 308	12 211	15 855

* Lokalförvaltningens volym för 2021: 750 mnkr, består av tillval av 599 mnkr och bortval av 0 mnkr.
** Framtidens volym för 2021: 1416 mnkr, består av tillval av 122 mnkr och bortval av 0 mnkr.

Upplysning om pensionsförpliktelser

I detta avsnitt lämnas upplysningar om kommunen och om den kommunala koncernens totala pensionsförpliktelser, för både den del som redovisas i balansräkningen och den som redovisas utanför som ansvarsförbindelse.

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
Pensionsförpliktelse	2020	2021	2020	2021
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkning och ansvarsförbindelse	13 973	14 284	15 318	15 628
a. varav avsättning inkl. särskild löneskatt	3 578	4 055	4 799	5 278
b. varav ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	10 395	10 229	10 519	10 350
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	437	411	1 620	1 657
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	14 410	14 695	16 938	17 285
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	616	693	2 102	2 198
a. varav överskottsmedel	86	128	188	238
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0	0	0
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0	0	0	0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	616	693	2 102	2 198
Finansiering				
9. Återlånade medel	13 794	14 002	14 836	15 088
10. Konsolideringsgrad	4	5	12	13
Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel: Göteborgs Stad har ingen egen förvaltning av pensionsmedel.				
Upplysning avseende vilka förpliktelser som har tryggats genom pensionsförsäkring och/eller pensionsstiftelse: De förpliktelser som tryggats genom pensionsförsäkring kan helt hänföras till pensioner intjänade före 1998.				

Av tabellen ovan framgår kommunens och kommunkoncernens totala pensionsförpliktelser i balansräkning och ansvarsförbindelse. Den största delen avser åtagande för pensioner och särskild löneskatt före 1998. Dessa åtaganden redovisas inte som en avsättning i balansräkningen, utan som en ansvarsförbindelse enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Per 31 december 2021 fanns även upplupen avgiftsbestämd pension i kommunen på 872 mnkr inklusive särskild löneskatt. I Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten framgår att medel avsatta för pensionsförpliktelser som förvaltas av Göteborgs Stad huvudsakligen ska återlånas, vilket innebär att medlen ska användas i den egna verksamheten. Bakgrunden är att kommunen är en nettolåntagare, vilket innebär att de finansiella skulderna är större än de finan-

siella tillgångarna. En placering av pensionsmedel skulle då kräva en ökning av låneskulden. Kommunen arbetar därför efter principen att pensionsmedel inte bör placeras externt så länge man är nettolåntagare. Kommunen har inga egna placerade pensionsmedel. Pensioner intjänade före 1998 hanteras helt som återlån, förutom den försäkringsinlösen på 700 mnkr som skett enligt separat gjord upphandling. Pensioner intjänade från och med 1998 inbetalas som tjänstepensionsförsäkring till upphandlat pensionsförsäkringsbolag, och arbetstagaren väljer själv en pensionseller fondförsäkring som pensionsavgiften ska betalas till. Förändrade livslängdsåtaganden vid beräkningen av pensionsskulden har under 2021 medfört en ökad kostnad på 115 mnkr inklusive löneskatt.

Händelser av väsentlig betydelse

Det har under året fattats en mängd beslut på olika nivåer inom Göteborgs Stad för att möjliggöra stadens utveckling, säkerställa en god kvalitet inom verksamheterna och för att lindra effekterna av pandemin. Nedan följer ett axplock årets viktiga beslut och händelser.

Från och med 1 januari 2021 har Göteborgs Stad en ny organisation. De tio stadsdelsnämnderna och social resursnämnd har ersatts med facknämnder. Sex nya nämnder med tillhörande förvaltningar har skapats: äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd, socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost och socialnämnden Sydväst. Under året har kommunfullmäktige beslutat om en ny organisation för stadsutveckling. Vid årsskiftet 2022/2023 upphör byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, park- och naturnämnden och lokalnämnden. I stället får Göteborgs Stad fyra nya nämnder. De ska var och en ansvara för fysisk planering, exploatering, genomförande och förvaltning kopplat till mark samt genomförande och förvaltning kopplat till byggnader. Göteborgs Stad har fattat beslut på olika nivåer för att förhindra spridningen av covid-19 och för att lindra effekterna av pandemin. De flesta bolag och förvaltningar såg under hösten en mindre påverkan på förmågan att utföra sitt grunduppdrag. Med en allt högre vaccinationsgrad i befolkningen avvecklades gradvis restriktionerna. I oktober började medarbetare återgå till sina arbetsplatser och vissa anpassningar fanns kvar i verksamheterna. Till följd av en ny virusvariant ökade smittspridningen återigen i slutet av året och nya åtgärder vidtogs. Medarbetare uppmanades att om möjligt arbeta hemifrån utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Läget i några förvaltningar blev återigen ansträngt till följd av personalbrist.

Göteborgs Stads har under året haft ett ökat fokus på det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet i staden. Efter att en rapport om tystnadskultur i Göteborgs Stad har överlämnats till kommunstyrelsen kommer nu fördjupade lägesbilder och kartläggningar av tystnadskultur tas fram. Ett förslag till trygghetsskapande och brottsförebyggande program har tagits fram, liksom en handlingsplan som kommer att vara styrande för arbetet med att motverka utsatta områden. Målet är att staden inte ska ha några utsatta områden 2025. Ett omfattande arbete pågår redan i staden för att öka tryggheten och minska brottsligheten, bland annat genom arbetet *Trygg i Göteborg* och de nya metoderna *Group Violence Intervention*, GVI, inspirerat av Malmö stads modell *Sluta skjut och Insluss*. Nedan följer några viktiga beslut i kommunstyrelsen och fullmäktige och andra viktiga händelser som skett under året.

- Program och planer:
- » Plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023
 - » Miljö- och klimatprogram 2021–2030
 - » Program för bostadsförsörjning 2021–2026
 - » Elektrifieringsplan 2021–2030
 - » Översiktsplan för Göteborg, fördjupad för Västra Arendal och Torsviken inom stadsdelarna Arendal, Syrhåla och Torslanda

Kommunfullmäktige har bland annat även beslutat att:

- » Anta en riktlinje för värdighetsgarantier inom äldreomsorgen
- » Anta en riktlinje för markanvisningar inom Göteborgs Stad
- » Anta en riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning
- » Anta *Göteborgs Stads riktlinje för gemensam byggprocess*
- » Anta ett inriktningsbeslut avseende ny gång- och cykelbro mellan Lindholmen–Centrum
- » Godkänna alternativ för Lindholms-förbindelsen samt ny projektram för Spårväg och citybuss Brunnsbo–Linné/ Genomförandebeslut ochobjektsgenomförande-avtal Citybuss Backastråket
- » Ge Framtiden i uppdrag att öka arbetet med ombildningar i områden där hyresrätten dominerar, öka antalet aktörer vid försäljning i stadens utsatta områden och att nybyggnation i så stor utsträckning som möjligt ska vara bostadsrätter och småhus

- » Förlänga *handlingsplan för psykisk hälsa 2018–2022* i Västra Götaland
- » Anta en *handlingsplan för suicidprevention 2020–2025* i Västra Götaland

Under året har kommunfullmäktige fattat beslut om ett antal detaljplaner exempelvis:

- » Detaljplan för Västlänken station Centralen inom stadsdelen Gullbergsvass i Göteborg
- » Detaljplan för Gamlestadens fabriker inom stadsdelarna Gamlestad, Olskroken och Bagaregården i Göteborg
- » Detaljplan för verksamheter, handel och bostäder norr om Centralstation en inom stadsdelen Gullbergsvass
- » Detaljplan för Universitetet vid Renströms-parken, del 1, inom stadsdelen Lorensberg

Viktiga händelser

- » Beslut om att underteckna avtal och placering av stödcentrum för personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.
- » *TranzeroInitiative* presenteras – ett samverkansprojekt mellan Göteborgs Hamn, Volvo-koncernen, Scania och Stena Line i syfte att accelerera omställningen till fossilfria transporter till och från hamnen. En av åtgärderna i projektet blir Nordens första publika station för laddning och vätgas för tung trafik, som planeras tas i bruk under 2022.
- » Göteborg firade 400-årsjubileum i mindre skala 4 juni. På grund av coronapandemin har det stora jubileumsprogrammet flyttats till 2023
- » I takt med att covid-restriktioner under försommaren lättades kunde Liseberg och stadens idrottsanläggningar, arenor och kulturinstitutioner med flera i begränsad omfattning ta emot besökare.
- » I september invigdes den nya Hisingsbron som öppnades för trafik 9 maj. I samband med driftsättningen upptäcktes bucklor i stålkonstruktionen. Stora insatser har gjorts för att få reda på orsak och välja metod för reparation av bucklorna. Reparationer har inletts.
- » Polisens senaste bedömning av situationen i landets mest utsatta områden visar på en positiv utveckling i Göteborg. Tynnered är inte längre med på polisens lista över särskilt utsatta områden, Gårdsten tar ett steg ner och Rannebergen tas helt bort från listan.
- » Higab säljer tre fastigheter på Medicinareberget om totalt 52 800 kvm, däribland Odontologen.
- » Skolinspektionen beslutade att stänga de fristående Römosseskolorna på grund av brister i verksamheten. Förvaltningsrätten inhiberade beslutet och skolorna kunde därmed fortsätta i väntan på dom. 15 februari 2022 beslutade förvaltningsrätten att återförvisa ärendet till Skolinspektionen. Under en tid ville staden att det ekonomiska bidraget till skolorna skulle deponeras hos Länsstyrelsen, men beslutade i november att betala ut pengarna. Efter årets slut meddelade skolornas ombud att det saknas ett bankkonto att betala ut fortsatta bidrag till eftersom banken sagt upp kundrelationen med föreningen.

- » Göteborgs Stad har tecknat en avsiktsförklaring med Volvo Cars och Northvolt om en ny fabrik för tillverkning av litiumjonbatterier till Volvos elbilar. Batterifabriken ska ligga bredvid Volvos befintliga Torslandafabrik.
- » Efter rapportperioden har kriget i Ukraina brutit ut. Omfattning av kriget och dess effekter kan innebära stora konsekvenser både för ekonomi och verksamhet. Arbetet med att analysera konsekvenser och se över behov av samordning har påbörjats.

Påverkan på de finansiella rapporterna

Höga realisationsvinster, 3 mdkr, har påverkat de finansiella rapporterna under året, där kommun liksom bolag bidrar med näst intill lika delar. Kommunens realisationsvinst är en följd av stadens exploateringsverksamhet och bolagens realisationsvinst består främst av fastighetsförsäljningar från Higab.

Pandemins effekter har en fortsatt påverkan på de finansiella rapporterna. Staten genomförde under 2020 omfattande stödåtgärder. Delar av dessa trappas successivt ned fram till 2023, men merparten har permanentats och har således höjt nivån på statsbidragen även 2021 och framåt. Kostnadsutvecklingen, som förra året var låg då delar av stadens verksamhet bedrevs i begränsad omfattning, kan nu konstateras ligga på en högre nivå. Utvecklingen är en konsekvens av att verksamheterna gradvis har börjat återgå till ett normalläge.

För övrigt består många av de beskrivna väsentliga händelserna av beslut kring investeringar och åtgärder för framtida exploatering. Detta kommer främst ha påverkan i de finansiella rapporterna på sikt i takt med att investeringarna genomförs.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Stadens omfattande organisation och mångsidiga uppdrag gör att ledningsprocesserna löpande behöver ses över för att vara effektiva och verkningsfulla. I denna del beskrivs väsentliga aspekter och utveckling avseende styrning, uppföljning och intern kontroll i den kommunala koncernens och kommunens verksamhet.

Ramar för styrning

Göteborgs Stads styrsystem integrerar planering och uppföljning, riskhantering, intern styrning och kontroll samt kvalitetsledning.

Nämnders och bolagsstyrelser styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska vara systematisk, förebyggande och utvecklingsinriktad. Stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll är därför strukturerad enligt PDSA-modellen (planera, genomföra, följa upp och utveckla) i syfte att förtydliga vad som förväntas av nämnder och bolagsstyrelser i styrningens olika faser.

Sammantaget ställer detta krav på att nämnder och bolagsstyrelser har ett effektivt system för styrning, uppföljning och kontroll som är dokumenterat i de delar där så bedöms verkningsfullt. Med system avses det ramverk av systematik, struktur och kultur som nämnden och förvaltningen eller styrelsen och bolaget använder sig av för att styra mot måluppfyllelse och fullgörande av uppdrag.

Utvärdering av styrning, uppföljning och kontroll

Årligen ska nämnder och styrelser bedöma sina ledningssystem för verksamheten för att säkerställa att de är betryggande i förhållande till de gemensamma krav som ställs. Bedömningen ska ske varje år för att vidmakthålla effektivitet över tid, eftersom ledningssystemet påverkas av den ständiga dynamik som finns i organisationerna.

Kriterierna som tagits fram till stöd för bedömningen omfattar såväl struktur, systematik som organisationskultur. Ett tillräckligt effektivt system ska försörja ledningsnivåerna med relevant information, så att beslutsfattare på olika nivåer kan fatta välgrundade beslut och på så sätt ta ansvar för verksamheten. Det oavsett om det handlar om planering av verksamheten, riskbedömningar, resultat från intern kontroll, och avvikelshantering, analys och slutsatser av utfall eller beslut om förbättringsinsatser. Förutom denna infrastruktur för styrning ska ledningssystemet stödja ett kommunikativt och öppet klimat och agerande som är förenligt med verksamhetens bästa.

Den bedömning som gjorts 2021 visar att de nya nämnderna och förvaltningarna som tillkommit efter organisationsförändringar befinner sig i ett uppbyggande skede, där betryggande styrformer och ledningsprocesser håller på att ta form. Övriga nämnder och styrelser är i ett förvaltande skede. Den bedömning dessa nämnder och styrelser gör är att ledningssystemen är tillräckligt effektiva och att de agerar på de delar som behöver förstärkas.

Visselblåsarfunktionen

Under 2021 hanterade stadens visselblåsarfunktion 76 tips som handlade om misstänkta oegentligheter. Tipsen har varit av varierande karaktär och har bland annat handlat om tjänstetillsättningar, inköp/upphandling, bisysslor och jävsliknande situationer, missbruk av stadens resurser samt arbetsmiljö- och ledarskapsfrågor. Allt fler använder sig av stadens visselblåsarfunktion för att rapportera både om misstänkta oegentligheter och om andra missförhållanden i verksamheterna. Under 2021 genomfördes ingen extern utredning initierad av visselblåsarfunktionen, däremot har två förvaltningar beställt externa granskningar med anledning av inkomna tips. Dessa har letts av förvaltningarna då tipsen inte berört personer i ledande ställning. Göteborgs Spårvägar var den organisation som omfattades av flest tips även under det gångna året.

I december 2021 trädde *Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden* i kraft. Visselblåsarverksamheten blir därmed lagreglerad och det kommer också att finnas en utsedd tillsynsmyndighet. Alla typer av missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram kommer att omfattas av rapportering framöver. Tidigare har omfattningen varit begränsad till allvarliga missförhållanden som gäller personer i ledande ställning eller personer i nyckelfunktion.

Nya socialnämnder inrättade

Vid årsskiftet 2020/2021 inrättades sex nya socialnämnder som ersatte stadsdelsnämnderna och social resursnämnd. De sex nya socialnämnderna är äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd och socialnämnderna Centrum, Nordost, Hisingen och Sydväst. Dessa nya nämnder har till skillnad från stadsdelarna en mer avgränsad målgrupp för sitt verksamhetsansvar. Denna förändring av organisationen syftar till att ge bättre förutsättningar för Göteborgs Stad att erbjuda en mer likvärdig och effektiv välfärd.

Viss verksamhet och vissa ansvar överfördes till andra befintliga nämnder. Bland annat så gavs nämnden för demokrati- och medborgarservice ett större ansvar för utveckling av den lokala demokratin. Det lokala ansvaret för trygghetsarbete, folkhälsoarbete, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen och samverkan med civilsamhället som läggs på stadsdelarna har i och med den nya organisationen fördelats på fler nämnder. Samverkan mellan berörda nämnder inom dessa områden ska utgå från de stadsområden som togs fram i samband med den nya organisationen.

Ny organisation för stadsutveckling

På uppdrag av kommunstyrelsen har det under året genomförts en uppdatering av en tidigare utredning av stadens organisation inom stadsutvecklingsområdet. Efter åiterrapportering av uppdraget beslutade kommunfullmäktige i slutet av november 2021 att gå vidare med ett genomförande av organisationsförändringen. Syftet med förändringen är att staden ska få en organisation som ger en mer sammanhållen stadsutvecklingsprocess – i såväl planering, genomförande som förvaltning av staden. Förändringen ska bidra till ökad effektivitet och transparens i arbetet med stadsutveckling för boende, besökare och näringsliv.

Beslutet innebär att fyra nya nämnder ska inrättas vid årsskiftet 2022/2023. I förhållande till nuvarande organisation kommer fördelningen av verksamhetsansvar förändras, men en viktig del handlar också om förändrade mandat, roller och gränssnitt inom stadsutvecklingens processer. Detta förutsätter i sin tur anpassningar, bland annat avseende arbetssätt samt ekonomiska flöden och processer. Fem nuvarande nämnder kommer upphöra vid samma tidpunkt som den nya organisationen träder i kraft. Dessa är byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, park- och naturnämnden samt lokalnämnden. Nämnderna som inrättas är:

- » nämnd med ansvar för fysisk planering
- » nämnd med ansvar för exploatering
- » nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till mark
- » nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till byggnader.

I detta ingår bland annat att på en övergripande nivå tydliggöra centrala arbetssätt och processer i den nya organisationsstrukturen och därigenom bidra till att förändringen ska kunna leva upp till angivna syften och målsättningar.

Ny styrning inom miljöområdet

Under året har Göteborgs Stad fortsatt stärkt sin samlade miljöstyrning. Kommunfullmäktiges beslut i november 2020, om ett gemensamt miljöledningssystem, följdes i mars av beslut om *Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030*. Programmets tre övergripande mål för naturen, klimatet och människan – med tolv delmål och sju tvärgående strategier – stakar ut vägen för att ställa om till en ekologiskt hållbar stad.

Med besluten fattade, har inriktningen för året varit att förankra både program och ledningssystem bland stadens förvaltningar och bolag. Miljö- och klimatinämnden, som har en central roll att stödja och driva på arbetet, har genomfört den första omgången av stödjande revisioner, en viktig motor i miljöledningssystemet. Revisionerna ska framför allt hjälpa stadens förvaltningar och bolag i det systematiska miljöarbetet, stämma av att bestämmelserna för systematisk miljöledning följs samt identifiera eventuella avvikelser ur ett hela staden-perspektiv. De präglas av rådgivande dialog och är ett tillfälle att sprida lärande och goda exempel.

De flesta förvaltningar och samtliga bolag har skapat eller börjat skapa förutsättningar för det systematiska miljöarbetet och det går att konstatera att många verksamheter har gjort ett stort arbete under året. De förvaltningar och bolag som kommit längst har oftast kartlagt och bedömt sin miljöpåverkan grundligt, vilket är en framgångsfaktor för att effektivisera miljöarbetet. Bolagen, som har en historik av att arbeta mer systematiskt med miljöledning till exempel enligt *Svensk Miljöbas* eller ISO 14001, ligger längre fram i förhållande till stadens interna krav. Utifrån slutsatserna av revisionerna bedöms de flesta förvaltningar och bolag ha förutsättningar för systematisk miljöledning på plats i början av 2022.

Angeläget är att *Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram* som antagits under året nu får genomslag i förvaltningars och bolags lokala arbete och att centrala strukturer till exempel för samverkan och uppföljning etableras.

Ny styrmiljö för stadens digitalisering

Den 25 november 2021 beslutade kommunfullmäktige om *Göteborgs Stads riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning*. Riktlinjen är en del av en förändrad styrmiljö för digitalisering och IT. Den förändrade styrmiljön förväntas bidra till ett mer effektivt och ändamålsenligt arbete med digitalisering.

Styrmodellens ansats är att möjliggöra nya arbetssätt som förväntas bidra till en starkare styrning och ge möjlighet till samlade prioriteringar för kommunkoncernen i sin helhet. Detta uppnås endast genom att förvaltningar och bolag ställer om och bäddar för nya förändrade och anpassade arbetssätt.

Den samlade styrmiljön, det vill säga samtliga styrande dokumenten med koppling till IT och digitaliseringsområdet, har anpassats och konsoliderats för att bättre takta med det som styr-, finansierings- och samordningsmodellen avser hantera. Även reglementen för berörda nämnder kommer att ses över inför 2023, då den nya styrmodellen träder i kraft.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I detta avsnitt görs en bedömning om verksamhetens utveckling ligger i linje med god ekonomisk hushållning. Bedömningen sker ur såväl ett finansiellt som ett verksamhetsperspektiv utifrån de riktlinjer som kommunfullmäktige har antagit.

I enlighet med kommunallagen har kommunfullmäktige antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna anger ett långsiktigt och strategiskt perspektiv på verksamhet och ekonomi som sträcker sig längre än budgetperspektivet på ett eller tre år. Budget upprättas inte sammanställt för den kommunala koncernen. God ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Principen för det finansiella perspektivet är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Principen för verksamhetsperspektivet innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. I årsredovisningen utvärderas om kommunens och kommunkoncernens utveckling ligger i linje med god ekonomisk hushållning. Bedömningen ska också innefatta eventuella behov av justering av målvärdena i kommande budgetar, för att de långsiktiga målen i riktlinjen ska kunna upprätthållas. Vid bedömning av måluppfyllelse för ställningstagande kring god ekonomisk hushållning har stadsledningskontoret bedömt de övergripande målen och de övergripande verksamhetsmålen.

Göteborgs Stad bedöms sammantaget ha haft en god ekonomisk hushållning under 2021.

För de finansiella målen överträffas de av kommunfullmäktige uppsatta målvärdena både för 2021 och beräknat som ett tioårigt genomsnitt enligt de finansiella riktlinjerna.

För de övergripande verksamhetsmål, där det varit möjligt att göra en bedömning, bedöms merparten vara helt eller delvis uppfylld. För de övergripande verksamhetsmålen har pandemin haft en negativ inverkan även för 2021 och för flera av målen har det lett till en lägre måluppfyllelse än vad som annars skulle ha varit fallet. Möjligheten att göra en målbedömning har för vissa av de övergripande verksamhetsmålen påverkats av att Statistiska Centralbyrån (SCB) från och med 2021 har ändrat sin medborgarundersökning. Detta har lett till att ett antal indikatorer saknar utfallsvärden för 2021.

Den sammantagna bedömningen både utifrån ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv är att staden har haft en god ekonomisk hushållning utifrån de av kommunfullmäktige fastställda målvärdena för 2021.

Kommunfullmäktiges övergripande mål

Kommunfullmäktige har i budget 2021 beslutat om tre övergripande mål för alla verksamheter inom staden. Till vart och ett av de övergripande målen svarar ett antal övergripande verksamhetsmål. För de övergripande verksamhetsmålen har kommunfullmäktige fastställt indikatorer och målvärden.

Bedömningen av om de övergripande målen är uppfyllda eller inte har gjorts utifrån en överställd bedömning av i vilken grad de övergripande verksamhetsmålen är uppfyllda. Bedömningen av måluppfyllelsen för de övergripande verksamhetsmålen utgår i sin tur i hög grad från om indikatorernas målvärden för året har uppnåtts. Hänsyn har även tagits till den trendmässiga utvecklingen för indikatorerna och till annan kunskap och data som har bedömts som relevant för att visa på utvecklingen.

Nedan följer en kortfattad redogörelse för bedömningen och även en tabell där bedömningen framgår för vart och ett av de övergripande målen och de övergripande verksamhetsmålen.

För det övergripande målet *Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför* är bedömningen att det är delvis uppfyllt. Två av de övergripande verksamhetsmålen är delvis uppfyllda, två är svårbedömda och två bedöms inte vara uppfyllda. Pandemin har haft en stor påverkan på de övergripande verksamhetsmålen. Särskilt stor påverkan har pandemin haft på stadens äldreomsorg. Skolornas resultat har likaså påverkats negativt, liksom stadens möjligheter att under året ge tidiga sociala insatser. Även besöksnäringen och kultur- idrotts- och evenemangsstaden har märkt av omfattande negativ påverkan

Bedömningen för det övergripande målet *Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro* är att det är delvis uppfyllt. Två av de övergripande verksamhetsmålen bedöms vara delvis uppfyllda, ett är svårbedömt och ett bedöms inte vara uppfyllt. Målen uppvisar en varierad bild, som till del påverkats av pandemin. Några indikatorer mäter effekten av ett långsiktigt förändringsarbete. där utfall för enskilt år inte alltid finns tillgängligt. Trendens riktning mot ett långsiktigt mål är relevant att följa och inte bara värdet för ett enskilt år. Sammantaget kan konstateras att Göteborg till en viss del är en hållbart växande storstad där åtgärder görs för att skapa en trygg miljö med framtidstro.

Även det övergripande målet *Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt* bedöms vara delvis uppfyllt. Två av de övergripande verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda, två bedöms som delvis uppfyllda och ett är svårbedömt. Stadens ekonomi är stabil, även om det finns långsiktiga utmaningar. Arbetslösheten minskar nu åter och påverkan på försörjningsstödet blev aldrig så stor som befarat. Efter nedgången till följd av pandemin är nu tillväxten stark med flera företagsetableringar och ett ökat nyföretagande. Trots det har förbättringen av det upplevda företagsklimatet avstannat.

Kommunfullmäktiges mål och övergripande verksamhetsmål		Bedömd måluppfyllelse för 2021
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför		Delvis uppfyllt
Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor		Ej uppfyllt
Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla		Delvis uppfyllt
Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande		Svårbedömt
Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv		Delvis uppfyllt
Göteborg är en levande kultur-, idrotts- och evenemangsstad för både boende och besökare		Svårbedömt
Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit		Ej uppfyllt
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro		Delvis uppfyllt
Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet		Svårbedömt
Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet		Delvis uppfyllt
Göteborg är en trygg och välskött stad		Ej uppfyllt
Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat		Delvis uppfyllt
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt		Delvis uppfyllt
Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser		Uppfyllt
Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet		Delvis uppfyllt
Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor		Delvis uppfyllt
Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass		Svårbedömt
Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själva och därmed bidrar till det gemensamma		Uppfyllt

Finansiella mål för staden

I tabellen nedan framgår de finansiella inriktningar för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige beslutat om. Uttolkningen av god ekonomisk hushållning i staden sker utifrån fyra inriktningar med långsiktiga målvärden. Förutom en inriktning för årlig lägstanivå på kommunkoncernens samlade soliditet avser inriktningarna kommunen och är satta som tioåriga genomsnittsnivåer på resultat, egenfinansieringsgrad av investeringar och balans i exploateringsverksamheten. De långsiktiga inriktningarna ligger till grund för de årliga målvärden som sätts i budget. Utfallsvärden för såväl 2021 som utifrån ett tioårigt snitt överstiger de målvärden som kommunfullmäktige beslutat om. God ekonomisk hushållning bedöms därmed föreligga ur ett finansiellt perspektiv.

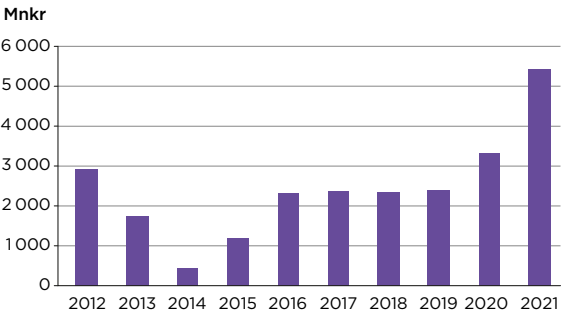
Inriktningar	Målvärde 2021	Utfall 2021	Målvärde 2021 rullande tioårsvärde	Utfall 2021 rullande tioårsvärde
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet.	15 %	25 %	-	-
Resultatet bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.	0 %	7,3 %	3,5 %	4,7 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent.	26 %	156 %	94 %	115 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans.	-*	-*	100 %	112 %

* Budget för 2021 anger inga målvärden för 2021 för exploateringsverksamhetens egenfinansieringsgrad, utan anger endast de långsiktiga värdena för den rullande tioårsperioden.

Finansiell analys av den kommunala koncernen

I detta avsnitt görs en finansiell analys av den kommunala koncernen, det vill säga kommunen tillsammans med de kommunala koncernföretagen.

Årets resultat

Årets resultat för den kommunala koncernen uppgick till 5 438 mkr, varav kommunen bidrog med 2 593 mkr, bolagen med 2 812 mkr och kommunalförbund med 8 mkr. Justeringar för att hantera interna mellanhavanden, mellan kommunen och bolagen, uppgick till 25 mkr och bestod i huvudsak av positiv resultatjustering avseende extern försäljning av tidigare gjorda internvinster samt negativ resultatjustering avseende internvinst vid fastighetsöverlåtelse från kommun till bolag.

Det betydligt högre koncernresultatet förklaras till stor del av realisationsvinster, 2 967 mkr, där kommun och bolag bidrar med nästintill lika delar. Bolagens del består främst av realisationsvinster från Higabs fastighetsförsäljningar. Likt föregående år har kommunen genom statliga stöd fått extra stadsbidrag samt ersättning för sjuklönekostnader och för merkostnader inom omsorgen hänförliga till pandemin. Delar av dessa har permanentats medan andra minskas successivt från 2021 och framåt. Förutom detta har stadens skatteintäkter utvecklats betydligt mer positivt än förväntat, då antalet arbetade timmar under året stigit snabbare än vad de flesta bedömare räknat med. Därmed har också kostnadsutvecklingen, till skillnad från förra året, ökat vilket är en konsekvens av att verksamheterna gradvis under året kunde återgå till ett normalläge.

Årets resultat tillsammans med tidigare års resultat har sammantaget bidragit till att stärka den långsiktiga finansiella handlingsberedskapen.

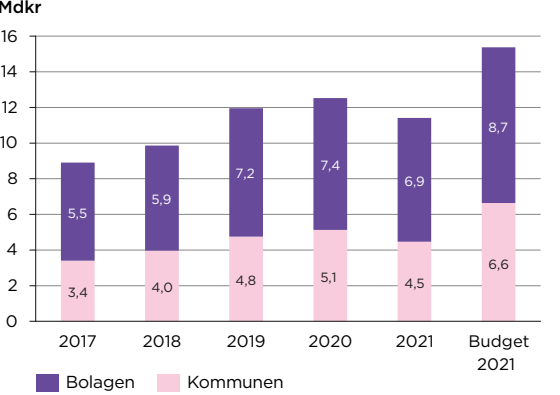
Verksamhetens omsättning

Den kommunala koncernen redovisade under 2021 intäkter på 66,8 mdkr. 53 procent bestod av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Motsvarande andelsprocent 2020 var 58 procent. Den förändrade andelen har framför allt påverkats utav höga realisationsvinster men visar även på att pandemins effekter avtagit något. Jämfört med 2020 ökade intäkterna totalt med 7,9 mdkr, varav verksamhetens intäkter ökade med 6,4 mdkr och skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning ökade med 1,5 mdkr.

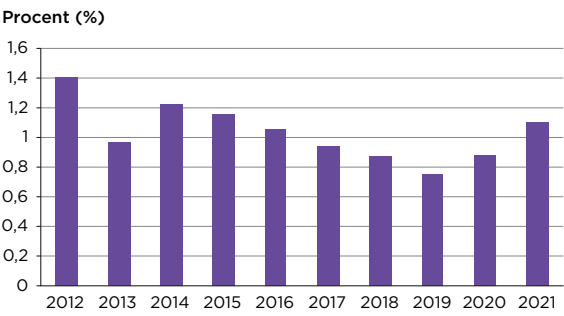
Investeringar

Den kommunala koncernen genomför från år till år stora investeringar när befolkningen växer och över tid kommer det sannolikt ske en fortsatt omfattande stadsutveckling och utbyggnad av verksamhet. Bruttoinvesteringarna minskade nio procent jämfört med föregående år, och uppgick 2021 till 11,4 mdkr. Totalt sett var dock investeringsvolymen hela 26 procent, eller 4,0 mdkr, lägre än budgeterat. Stadens ambitioner och behov av stadsutveckling som visar sig i de budgeterade nivåerna har under året varit svåra att helt genomföra. Den huvudsakliga orsaken till detta var att projekt av olika skäl har behövts skjutas fram i tid, exempelvis påverkas tidplanen av överklaganden och överprövningar. Under 2021 har även pandemin medfört störningar i framdriften och påverkat möjlighet att tillsätta resurser i projekt.

Investeringar brutto

Egenfinansieringsgrad av årets investeringar

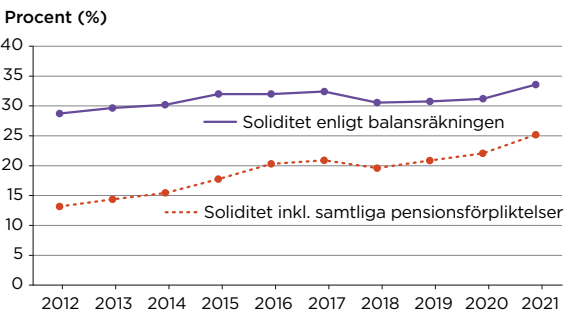

Koncernens höga resultat och en investeringsnivå under budget har bidragit till att investeringarna till stor del kunnat finansieras med egna medel. Egenfinansieringsgraden av årets investeringar var 110 procent. Flera år före 2020 har graden av egenfinansiering minskat, när investeringsvolymerna ökat och överskotten inte ökat i samma utsträckning. Därför har det tioåriga snittet sjunkit under flera år från en tidigare mycket hög nivå. Den nedåtgående trenden är nu bruten och det tioåriga snittet 2021 uppgick till 103 procent.

Balansomslutning

Balansomslutningen, det samlade bokförda värdet på tillgångarna, uppgick till 123,0 mdkr, varav kommunen stod för 100,0 mdkr, kommunalförbunden 0,6 och bolagen för 78,7 mdkr. Interna mellanhavanden inom de sammanställda räkenskaperna för koncernen var 56,3 mdkr. Balansomslutningen ökade med närmare sju procent och en stor del av förklaringen är ökade investeringar.

Soliditet

2018 justerades det egna kapitalet för rättelse av uppskrivningar inom bolagen. Detta försämrade soliditeten med cirka tre procent. 2019 justerades det egna kapitalet till följd av ny redovisningsprincip för intäktsredovisning. Detta förbättrade soliditeten med cirka en halv procent.

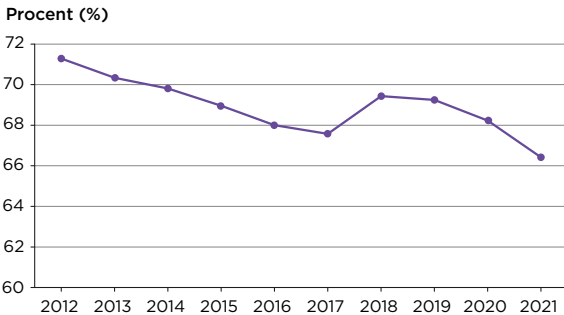
Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme och svarar för hur mycket av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditetsutvecklingen beror på förändringen av eget kapital och tillgångar. För 2021 uppgick soliditeten till 34 procent, vilket är tre procentenheter högre än föregående år. Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen som inkluderar samtliga pensionsförpliktelser ökade med fem procentenheter och uppgick 2021 till 25 procent.

Ökningen under 2021 beror på kommun-koncernens höga resultat i relation till förändringen av balansomslutningen.

De pensionsförpliktelser som ligger utanför balansräkningen har de senaste åren varit på en jämn nivå och får i takt med ökat eget kapital och ökad balansomslutning en något mindre påverkan på soliditetsmättet.

Det finns ingen generell nivå för hur hög soliditeten bör vara för en stad av Göteborgs storlek, men ju högre soliditet desto större handlingsfrihet att kunna hantera fluktuationer i resultatutvecklingen. Inriktningen för Göteborgs Stad enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning är en nivå på minst 15 procent inklusive samtliga pensionsförpliktelser. Det är viktigt att bolagskoncernen samlat har en god soliditet för att över tid kunna hantera affärsrisker och självfinansiering av investeringar. Stadshuskoncernen har en god soliditet. I avsnittet Driftredovisning redovisas de olika bolagens soliditet. Koncernens soliditet är även en del av bedömningen av god ekonomisk hushållning, vilket framgår i avsnittet om finansiella mål för staden.

Skuldsättningsgrad och låneskuld

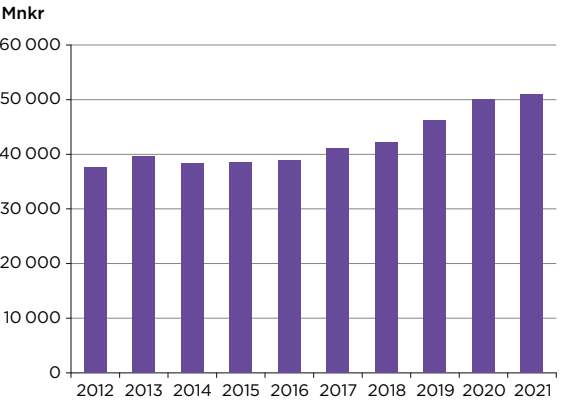

Diagrammet ovan illustrerar koncernens totala skuldsättning i relation till hela balansomslutningen. Skuldsättningsgraden uppgick till 66 procent, vilket är en minskning med två procentenheter jämfört med 2020. Det höga resultatet och en lägre investeringstakt än planerat har hållit tillbaka skuldsättningsgraden.

Den samlade låneskulden har under många år legat relativt stabil och varierade under tio år, 2009-2018, mellan 37 och 42 mdkr. Skuldutvecklingen har under dessa år inte ökat på det sätt som bedömts för respektive års budget. Det beror på två samverkande faktorer. Dels har investeringarna inte ökat i den takt som budgeterats, dels har resultaten blivit högre. Detta har inneburit att investeringarna har kunnat finansieras med egna medel. Under 2019 och 2020 ökade skulden med cirka fyra mdkr per år för att 2021 öka relativt lite på grund av försäljningar och framflyttade investeringar. En fortsatt hög skuldutveckling förväntas enligt budgetmål som ställts upp och har sin förklaring i det behov av stadsutveckling som staden befinner sig i.

I diagrammet nedan framgår att den kommunala koncernens externa låneskuld vid årsskiftet uppgick till 50,9 mdkr vilket är en ökning med 0,9 mdkr jämfört med året innan. Bolagens låneskuld uppgick till 43,2 mdkr, varav 22,9 mdkr är hänförlig till bolagskoncernen Framtiden. Den skattefinansierade verksamhetens del av skulden, kommunens nettolåneskuld, uppgick till 7,4 mdkr. Av den totala ökningen under 2021 stod kommunen för 1,1 mdkr och bolagen 0,5 för mdkr, vilket tillsammans med en minskad likviditet, 0,3 mdkr, och ökad inlåning från bolagen, 0,4 mdkr, förklarar den ökade externa skulden på 0,9 mdkr jämfört med föregående år.

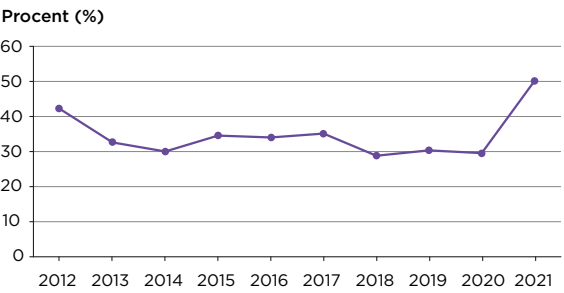
Låneskuld koncernen

Likviditet

Årets kortsiktiga handlingsberedskap i form av kassalikviditet ökade från 29,6 procent 2020 till 50,1 under 2021. Förändringen förklaras till största del av att den långa placeringen i bostadsobligationer underskrider ett år och därför klassificeras om till en kortfristig fordran. Detta påverkade även kommunens kassalikviditet som ökade från 35 till 58 procent. Kommunens koncernbank fungerar som internbank även för kommunens bolag. Koncernbanken har under de senaste åren haft en nivå på kassalikviditeten som innebär att kommunen i kort och medellångt finansiellt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella betalningar. Koncernbankens utlåning till bolagen övergår successivt från reversutlåning till utlåning via kontokredit. Kontokreditens bedöms som långfristig utlåning såvida inte amortering förväntas ske inom tolv månader.

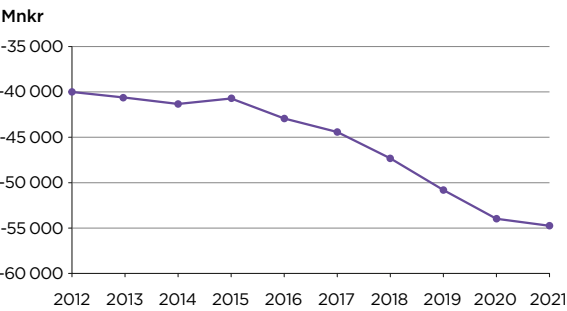
Kassalikviditet

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på cirka tio års sikt, nämligen finansiella anläggningstillgångar, omsättningstillgångar samt kort- och långfristiga skulder. Måttet är viktigt eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger någonstans mellan de kortsiktiga likviditetsmåten och det långsiktiga soliditetsmålet. De finansiella nettotillgångarna, som försvagats över tid, fortsatte försvagats över tid fortsatte ytterligare något nedåt och förändringen var 0,8 mdkr motsvarande 1,5 procent. Försvagningen förklaras till stora delar av de stora investeringar som görs inom koncernen, och som delvis lånefinansieras och ökar koncernens totala låneskuld.

Finansiella nettotillgångar

Resultaträkningen uppdelad på nämnder, kommunalförbund och bolag

Belopp i mnkr	Nämnder	Kommunal-förbund	Bolag	Eliminering koncernen	Kommunala koncernen
Verksamhetens intäkter	10 864	523	23 762	-3 931	31 218
Verksamhetens kostnader	-41 832	-488	-17 190	3 364	-56 147
Avskrivningar	-1 992	-22	-3 266	566	-4 714
Verksamhetens nettokostnader	-32 960	12	3 306	-1	-29 643
Skatteintäkter	31 088	0	0	0	31 088
Generella statsbidrag och utjämnning	4 467	0	0	0	4 467
Verksamhetens resultat	2 595	12	3 306	-2	5 912
Finansiella intäkter	432	2	19	-388	64
Finansiella kostnader	-434	-5	-513	414	-538
Resultat efter finansiella poster	2 593	8	2 812	25	5 438
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	2 593	8	2 812	25	5 438

Balansräkningen uppdelad på nämnder, kommunalförbund och bolag

Belopp i mnkr	Nämnder	Kommunal-förbund	Bolag	Eliminering koncernen	Kommunala koncernen
Anläggningstillgångar	87 063	422	69 898	-48 668	108 714
Bidrag till infrastruktur	24	0	0	0	24
Omsättningstillgångar	12 948	195	8 805	-7 688	14 261
Summa tillgångar	100 035	617	78 703	-56 356	122 999
Eget kapital	31 164	80	23 911	-13 847	41 308
Avsättningar	4 862	413	6 434	-37	11 672
Långfristiga skulder	43 205	0	37 372	-34 868	45 709
Kortfristiga skulder	20 804	124	10 986	-7 604	24 310
Summa skulder och eget kapital	100 035	617	78 703	-56 356	122 999

Finansiella nyckeltal

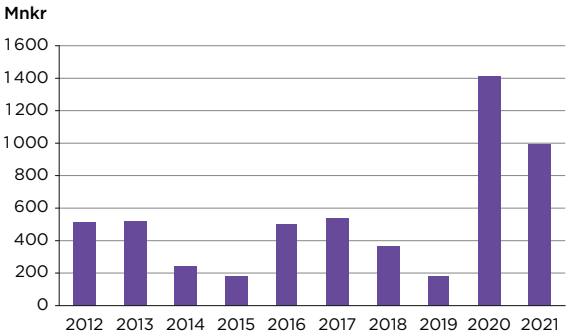
Procent (%)	2017	2018	2019	2020	2021
Resultatets andel av eget kapital	7,7	7,7	7,4	9,3	13,2
Resultatets andel av totalt kapital	3,8	3,2	3	3,6	5,1
Kassalikviditet	35	29	30	30	50
Finansieringsgrad av investeringar	94	88	75	88	75
Soliditet					
Blandmodell	32	31	31	31	34
Fullfondering	21	19	21	22	25
Skuldsättningsgrad					
varav avsättningsgrad	10	9	9	9	9
varav kortfristig skuldsättningsgrad	19	23	22	20	20
varav långsiktig skuldsättningsgrad	39	37	39	39	37
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	-44 427	-47 326	-50 803	-53 964	-54 747

Finansiell analys av kommunen

I detta avsnitt görs en finansiell analys av kommunen exklusive de kommunala koncernföretagen. Sammantaget kan konstateras att kommunens ekonomiska ställning under året har förbättrats genom det överskott som uppstått inte minst på grund av den höga skatteunderlagstillväxten under året. Soliditeten har stärkts och ytterligare medel har kunnat tillföras resultatutjämningsreserven. Låneskulden har ökat, men eftersom resultatet överträffade förväntningarna samtidigt som investeringsvolymerna inte genomfördes i den takt som budgeterades blev skuldökningen betydligt lägre än förväntat.

Årets resultat och resultatutveckling
Strukturellt resultat

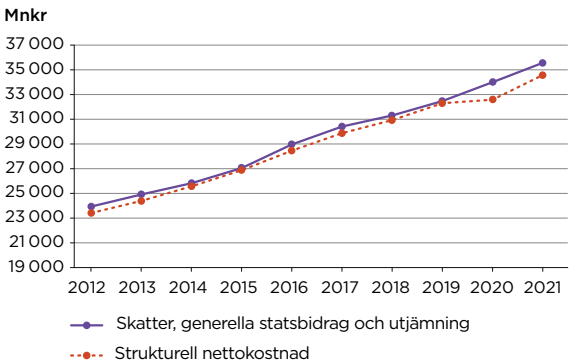

förväntat. Den starka utvecklingen av skatteintäkterna har gjort att kommunfullmäktige kunnat stärka nämndernas ekonomiska förutsättningar genom beslut om utökade kommunbidrag under året. Samtidigt visade det sig mot slutet av året att nämndernas nettokostnadsutveckling inte ökade i den utsträckning som de inledande prognoserna indikerade. Sammantaget innebär detta att stadens ekonomiska resultat även under 2021 har utvecklats betydligt mer gynnsamt än vad som bedömdes i inledningen av året.

För att se det underliggande löpande driftresultatet och analysera vad detta står för i ett längre perspektiv redovisas ett resultat där poster av engångskaraktär inte tas med, det vill säga det strukturella resultatet. Diagrammet visar strukturellt resultat över en längre tid. För 2021 uppgick det strukturella resultatet till 997 mnkr, vilket i relation till skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämning innebär ett resultat på 2,8 procent. Sett i relation till den senaste tioårsperioden har resultatet endast överträffats 2020.

Precis som under 2020 har osäkerheterna under året varit stora kring hur ekonomin skulle komma att påverkas av pandemin. Osäkerheterna har handlat både om hur skatteintäkterna skulle komma att utvecklas och hur verksamheternas kostnader skulle utvecklas utifrån pandemins belastning. När året nu summeras kan konstateras att konjunkturen under 2021 återhämtats snabbare än väntat. Såväl BNP som antalet arbetade timmar har stigit snabbare än vad de flesta bedömare räknat med, vilket har gjort att stadens skatteintäkter utvecklats betydligt mer positivt än

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader

Diagrammet med utveckling av skatteintäkter och nettokostnader visar skillnaden mellan skatteintäkternas utveckling inklusive generella statsbidrag, kommunalekonomisk utjämning och utvecklingen av verksamhetens strukturella nettokostnader för de senaste tio åren. Mellan 2012 och 2019 var den genomsnittliga procentuella utvecklingen av skatteintäkterna 4,3 procent.

Under motsvarande period ökade de strukturella nettokostnaderna med 4,8 procent i genomsnitt per år. De ekonomiska marginalerna krympte därmed över tid under denna period. År 2020 blev ett år där den ekonomisk utvecklingen till mycket stor del präglades av pandemin och där Göteborg, i likhet med kommunsektorn i stort, redovisade stora överskott. Kostnadsutvecklingen dämpades när delar av verksamheten inte kunde utföras i samma omfattning som tidigare, samtidigt som både de riktade och de generella statsbidragen till kommunsektorn ökade kraftigt.

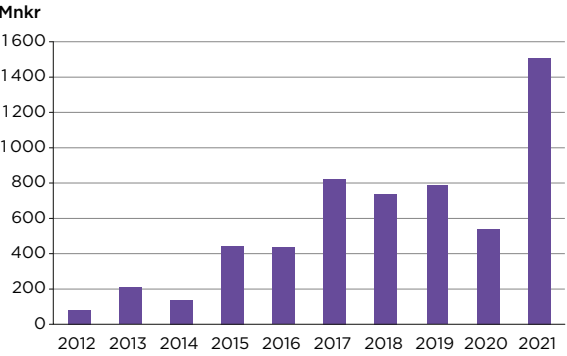
År 2021 innebar återigen något krympande marginaler. Nettokostnaderna ökade under året med 6,1 procent, vilket är den högsta nettokostnadsökningen under den senaste tioårsperioden. Utvecklingen under 2021 måste dock analyseras mot bakgrund av den ovanligt låga nettokostnadsutvecklingen under 2020 och de speciella förutsättningar som då rådde. Inte minst är den höga nettokostnadsutvecklingen en konsekvens av att personalvolymen har återhämtat sig och stigit med 2,7 procent under 2021 i takt med att verksamheterna gradvis under året har börjat återgå till ett mer normalt läge.

Intäkterna från skatter och generella statsbidrag ökade med 4,6 procent i förhållande till 2020. Trots att intäkterna från utjämning och generella statsbidragen minskat något i förhållande till 2020 så är intäktsutvecklingen högre än genomsnittet för den senaste tioårsperioden. Den starka skatteunderlagsutvecklingen, med framför allt ett ökat antal arbetade timmar, gör att skatteintäkterna kompenserar för ett något sämre utfall inom övriga delar. Även intäktsutvecklingen behöver analyseras mot bakgrund av att ekonomin befunnit sig i en återhämtningsfas efter det djupa fallet i BNP 2020.

Poster utanför det strukturella resultatet

Årets resultat påverkas av ett antal jämförelsestörande poster som redovisas utanför det så kallade strukturella resultatet. Till dessa poster räknas realisationsvinster, utdelningar från bolag, privata investerings- och exploateringsbidrag samt övriga jämförelsestörande poster. Sammantaget uppgår de jämförelsestörande posterna till 1 597 mnkr 2022. Årets realisationsvinster uppgår till 1 509 mnkr. Utfallet är 1 000 mnkr högre än budgeterat och väsentligt högre än tidigare års resultat av reavinster.

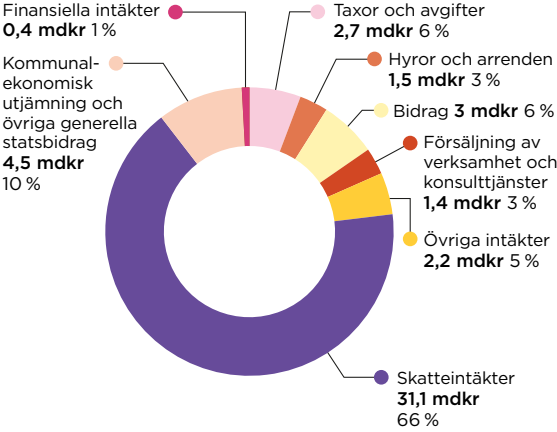
Realisationsvinster

Utöver reavinster redovisas två ytterligare poster utanför det strukturella resultatet. Det förändrade intäktsregelverket RKR R2 bidrar till ökade intäkter från privata investerings- och exploateringsbidrag med drygt 200 mnkr. Vidare uppstår en negativ engångseffekt om 115 mnkr på grund av en uppvärdering av stadens pensionsskuld till följd av nya livslängdsantaganden. Den budgeterade utdelningen på 540 mnkr från Göteborgs Stadshus AB uteblev enligt beslut i kommunfullmäktige i november.

Årets intäkter och kostnader

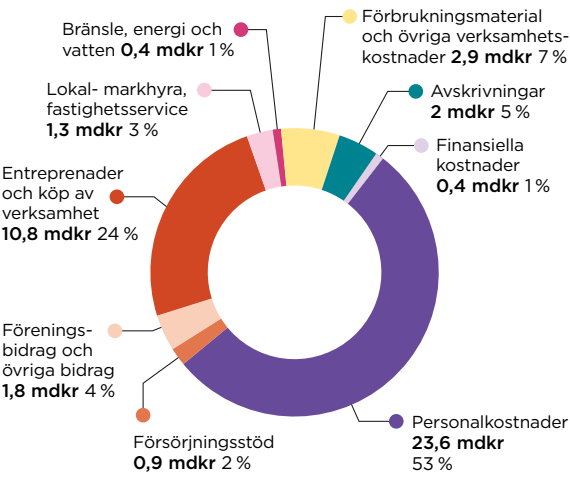
Intäkter

Totalt för kommunen uppgick årets intäkter till 46,8 mdkr. Skatteintäkterna tillsammans med den kommunalekonomiska utjämningen och övriga generella statsbidrag är den klart största intäkts-posten och utgjorde 76 procent av kommunens intäkter under 2021. Tillsammans uppgick dessa intäkter till 35,6 mdkr, vilket innebär en ökning med 1,6 mdkr eller 4,6 procent jämfört med 2020. Den oväntat starka konjunkturåterhämtningen under året gjorde att de rena skatteintäkterna ökade med nästan sex procent jämfört 2020, men den totala intäktsutvecklingen hölls tillbaka av att stadens utfall inom den kommunalekonomiska utjämningen fortsatte att försämrats. Framför allt försämrades utfallet inom kostnadsutjämningen där de modellförändringar som successivt började införas under 2020 har fått en negativ påverkan på stadens utfall.

Övriga intäkter av betydelse för kommunen är framför allt taxor och avgifter samt bidrag som tillsammans står för drygt 12 prwocent av kommunens intäkter. Bidragen utgörs i huvudsak av riktade bidrag från staten som syftar till att finansiera ett specifikt ändamål eller uppdrag. Bidragen minskade något i förhållande till föregående år då en del av de covidrelaterade statsbidragen successivt började trappas ned under året.

Kostnader

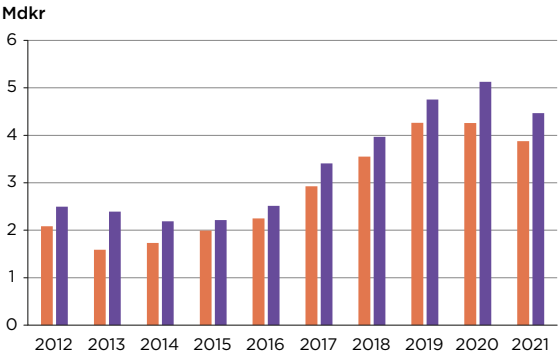

De totala kostnaderna för året uppgick till 44,3 mdkr. Personalkostnader som är den enskilt största posten uppgick till 23,6 mdkr, vilket utgör cirka 53 procent av de totala kostnaderna. Jämfört med 2020 ökade personalkostnaderna med drygt 1,1 mdkr vilket motsvarar cirka 4,9 procent. Det är en betydligt högre ökning än de senaste åren. Personalkostnadsökningen är framför allt en konsekvens av att personalvolymen, räknat i arbetad tid, ökat med cirka 2,7 procent jämfört med 2020. Den stora ökningen ska ses mot bakgrund av att personalvolymen minskade med närmare två procent under 2020.

Entreprenader och köp av verksamhet utgör den andra stora kostnadsposten. Totalt uppgick dessa kostnader till 10,8 mdkr 2021 vilket utgör drygt 24 procent av de totala kostnaderna. Jämfört med 2020 har dessa kostnader ökat med cirka 0,6 mdkr.

Försörjningsstödet minskade något och uppgick till strax under en mdkr. Avskrivningarna uppgick till cirka 2,0 mdkr vilket innebär en ökning med närmare 15 procent jämfört med föregående år. Utvecklingen är en konsekvens av att investeringsvolymerna ökat kraftigt under de senaste åren.

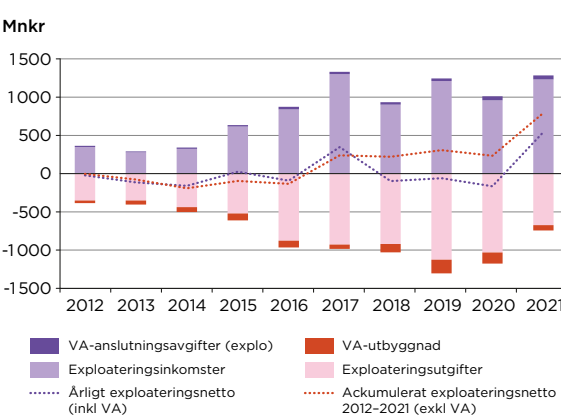
Investeringar

Nämndernas investeringsutgifter uppgick under 2021 till 4,5 mdkr. Statliga investeringsbidrag och övriga investeringsinkomster uppgick under året till knappt 0,6 mdkr vilket ger ett investeringsnetto på cirka 3,9 mdkr, där investeringar i lokaler för kommunens verksamheter samt infrastruktur uppgår för 71 procent av kommunens totala nettoinvesteringsutgifter. Nämndernas budgeterade nettoutrymme för 2021 uppgick till cirka 6,1 mdkr. Den budgeterade investeringstakten har därmed inte genomförts som planerat.

Översiktligt förklaras avvikelserna främst av förskjutningar i planering och genomförande där en allt större andel av volymerna avser mer omfattande och komplexa projekt, med ökad påverkan på de samlade investeringsvolymerna. Även effekter kopplade till pandemin har bidragit till att investeringstakten inte har kunnat hållas på planerad nivå.

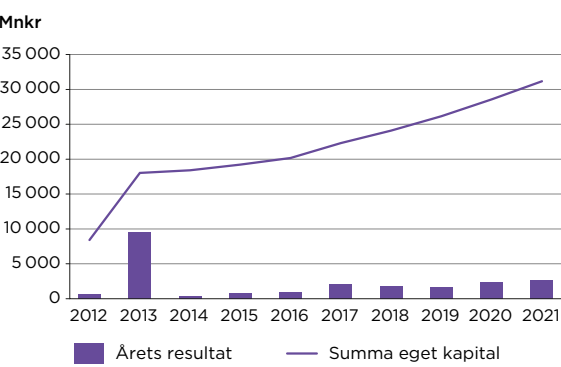
Årliga exploateringsutfall

Ovan redovisas volymerna för exploateringsinvesteringar för perioden 2012–2021. Kommunens samlade exploateringsinkomster och exploateringsutgifter uppgick till 1,3 mdkr respektive 0,7 mdkr för 2021. Vad avser framför allt exploateringsutgifterna är det ett betydligt lägre utfall, så väl i förhållande till de budgeterade volymerna som de senaste årens utbyggnadsnivå. De budgeterade volymerna pekar dock fortsatt på de senaste årens trend med en helt ny nivå på takten i stadsutvecklingen i staden, men där förskjutningar i större projekt kraftigt påverkar utfallen i förhållande till de planerade genomförandevolymerna. Antalet, men framför allt storleken och komplexiteten i flera av de pågående exploateringsprojekten, medför större variationer i kassaflödena mellan åren och i förhållande till planerad verksamhet, även vid mindre förskjutningar eller förändringar av tidplaner eller utbyggnadstakten. Det samlade nettoutfallet uppgick till cirka 540 mnkr för 2021, varav utfallet exklusive VA-utbyggnaden uppgick till cirka 560 mnkr.

Den eftersträlvade egenfinansieringsgraden för den senaste tioårsperioden utgår från exploateringsverksamheten exklusive utgifter och inkomster förknippade med VA-utbyggnaden. Vid årets slut uppgick det ackumulerade exploateringsnettot för 2012–2021 till cirka 0,8 mdkr. Med anledning av årets positiva nettoutfall förstärktes egenfinansieringsgraden för den rullande tioårsperioden från 104 procent till 112 procent.

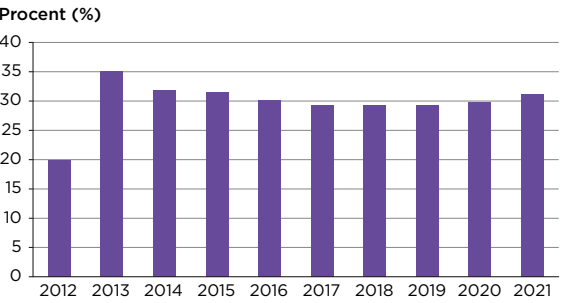
Utveckling av eget kapital och soliditet

En fördubbling av det egna kapitalet skedde 2013 i och med resultateffekten av omstrukturering inom bolagssektorn (extraordinär post på 8,7 mdkr). Överföringen av bolag till Göteborgs Stadshus AB var en helt koncernintern affär och är därför eliminerad i Göteborgs Stads sammanställda räkenskaper.

Göteborgs kommuns egna kapital förstärktes i och med årets resultat på 2 593 mnkr och uppgick till 31,2 mdkr per 31 december 2021. Av det egna kapitalet utgörs 5,3 mdkr av den så kallade resultatutjämningsreserven.

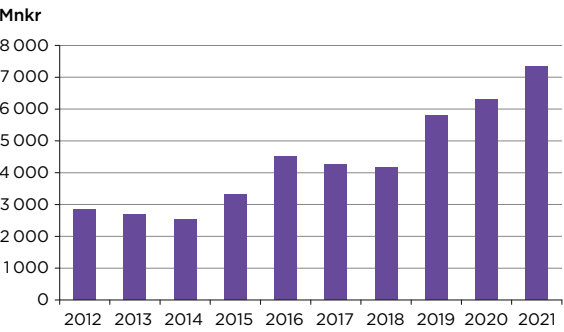
Soliditet enligt balansräkningen

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Diagrammet ovan visar utvecklingen av soliditeten enligt den så kallade blandmodellen, där vissa pensionsförpliktelser redovisas utanför balansräkningen. För 2021 uppgick soliditeten till 31 procent och var därmed marginellt högre än i bokslutet för 2020. År 2013 förstärktes soliditeten kraftigt till följd av omstrukturering inom bolagssektorn. Sedan dess har soliditeten minskat över tid, trots positiva resultat och ett ökat eget kapital. Detta beror på att det egna kapitalet minskat i relation till den ökade balansomslutningen. Den ökade balansomslutningen beror i sin tur till stor del på att låneskulden för hela koncernen hanteras samlat i koncernbanken. För den kommunala koncernen, där interna mellanhavanden elimineras, utvecklas soliditeten positivt och följer därmed en mer förväntad förbättring kopplat till den positiva resultatutvecklingen.

Utveckling av nettolåneskuld

I diagrammet redovisas utvecklingen av kommunens nettolåneskuld under de senaste tio åren. Nettolåneskuld definieras som koncernbankens upplåning minskad med vidareutlåning till bolagen och med den likviditet som placerats i marknaden. Över hela tioårsperioden har nettolåneskulden gått från cirka 2,9 mdkr till 7,4 mdkr. Under 2021 ökade nettolåneskulden med cirka 1 mdkr. Utvecklingen av nettolåneskulden är i huvudsak en konsekvens av i hur hög grad staden klarar av att egenfinansiera investeringarna. Skuldökningen under 2021 var lägre än förväntat till följd av att kommunens resultat överträffade förväntningarna samtidigt som investeringsvolymerna inte genomfördes i den takt som budgeterades. Nettolåneskuldens ökning under den senaste tioårsperioden kan till stor del förklaras av investeringsvolymernas relativt kraftiga ökning under motsvarande period. Trots att resultatnivåerna många år har varit höga har den ökande investeringsvolymen inte fullt ut kunnat finansieras med egna medel.

Utfall i förhållande till budget

Kommunfullmäktige budgeterade för ett nollresultat 2021. Årets resultat på 2 593 mnkr utgör således i sin helhet en positiv avvikelse mot kommunfullmäktiges budget. Detta trots att fullmäktige i november beslutade att ta bort det budgeterade utdelningskravet på bolagen. Nämnderna, som hade budgeterat ett underskott på -80 mnkr, redovisade slutligen ett överskott på 1061 mnkr. Nämndernas resultat är därmed i nivå med förra årets resultat och precis som förra året förklarar nämnderna resultatet till stor del med de speciella omständigheter som varit under den fortsatta pandemin. De ökade statsbidragen för att täcka sjuklönekostnader och covidrelaterade merkostnader inom omsorgen bidrar till nämndernas starka resultat, liksom att verksamhet inte har kunnat utföras eller har utförts i lägre omfattning på grund av pandemin.

Därutöver har kommunfullmäktige under året beslutat att utöka kommunbidraget till flera nämnder med totalt 345 mnkr.

Kommuncentralt redovisades en positiv avvikelse mot budget på nästan 900 mnkr. Framför allt beror den kommuncentrala avvikelsen på väsentligt högre skatteintäkter än budgeterat, till följd av den oväntat starka konjunkturåterhämtningen under 2021. Utfallet av skatteintäkterna blev cirka 1 mdkr högre jämfört med budget.

Utöver de positiva avvikelserna för nämnderna och för de kommuncentrala posterna påverkas resultat också av att reavinsterna blev väsentligt högre än budgeterat. Totalt uppgick reavinsterna till 1 540 mnkr vilket är drygt 1 mdkr mnkr högre än i budget och väsentligt högre än tidigare år.

Även för år 2021, likt de senaste åren, upparbetade inte nämnderna de planerade investeringsvolymerna för året. De samlade investerings- och exploateringsutgifterna var budgeterade till cirka 8,9 mdkr medan utfallet slutligen uppgick till cirka 5,7 mdkr, vilket är i storleksordningen 3,2 mdkr lägre i förhållande till planen. Utfallet medför även totalt sätt en något minskad investeringstakt i förhållande till de senaste årens ökade volymer.

Nämnderna förklarar avvikelserna framför allt med förskjutningar i pågående och planerade projekt, men där orsakerna skiftar. Delförklaringar kan vara så väl allt för ambitiösa eller optimistiska tidplaner som ligger till grund för budgetbesluten, som förändrade förutsättningar eller hantering av målkonflikter under planering och genomförandet som behöver hanteras i många gånger komplexa och omfattande projekt. Men det kan även till del förklaras av att resurserna, så väl internt som externt, inte är tillgängliga eller tillräckligt samordnade med respektive parts planering och ambitioner.

Utfall i förhållande till budget

Belopp i mnkr	Budget 2021	Bokslut 2021
Resultat nämnder	-80	1 061
Resultat kommuncentrala poster	-960	-65
Resultat före jämförelsestörande poster	-1 040	997
Reavinster	500	1 509
Utdelning från bolag	540	-
Övriga jämförelsestörande poster	-	88
Resultat	0	2 593

Finansiella nyckeltal – kommunen

Procent	2017	2018	2019	2020	2021
Skatteintäktsutveckling	5,0	2,9	3,7	4,7	4,6
Nettokostnadsutveckling exkl. jämförelsestörande poster	4,9	3,6	4,4	0,9	6,1
Driftkostnadsandel	93	94	95	93	93
varav verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	90	92	91	88	87
varav planenliga avskrivningar	4,6	4,8	5,1	5,1	5,6
varav finansnetto	-2,0	-2,3	-1,3	0,0	0,0
varav jämförelsestörande engångsposter	0,0	-0,4	0,0	0,1	0,0
Årets resultat / skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	7	5,7	5,2	7,1	7,3
Årets strukturella resultat / skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning					
Bruttoinvesteringar / bruttokostnader	9,9	11,0	12,4	13,8	11,3
Nettoinvesteringar / bruttokostnader	8,7	9,9	11,8	12,2	10,5
Nettoinvesteringar / avskrivningar	209	264	295	280	220
Grad av egenfinansiering av årets nettoinvesteringar	131	92	88	103	156
Soliditet enligt balansräkningen	29	29	29	30	31
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	15	16	18	20	21
Total skuld- och avsättningsgrad	71	71	71	69	69
varav avsättningsgrad	4,9	4,9	5,0	4,6	4,9
varav kortfristig skuldsättningsgrad	19	24	22	22	21
varav långfristig skuldsättningsgrad	47	41	44	43	43
Primärkommunal skattesats (%)	21,12	21,12	21,12	21,12	21,12
Kassalikviditet	103	57	59	35	58
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	-10 763	-12 638	-14 356	-16 002	-17 033
Nettolåneskuld (kommunens räntebärande låneskuld) (mnkr)	-4 260	-4 154	-5 809	-6 307	-7 352

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommuner och landsting inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet vid årets slut ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år. En så kallad balanskravsutredning genomförs varje år för att fastställa om balanskravet är uppfyllt.

Göteborgs kommun uppfyller det lagstadgade balanskravet 2021 med ett resultat exklusive realisationsvinster på 1 084 mnkr och har därmed levt upp till balanskravet samtliga år sedan införandet 2000. I syfte att kunna utjämna intäkterna över en konjunktursvängning och skapa större stabilitet för verksamheterna kan avsättning till resultatutjämningsreserv göras. Kommunens riktlinjer medger en avsättning för den del av resultatet som överstiger en procent

av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. För 2021 innebär det att 728 mnkr kan avsättas. Det sammanlagda beloppet för hur stor resultatutjämningsreserven får uppgå till är 15 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket för 2021 motsvarar 5 333 mnkr. I enlighet med detta avsätts för året 728 mnkr. Resultatutjämningsreserven uppgår därefter till 5 258 mnkr.

Balanskravsutredning

Belopp i mnkr	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	2 593
- Samtliga realisationsvinster	-1 509
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 084
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-728
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Balanskravsresultat	356

Väsentliga personalförhållanden

Det här avsnittet innehåller väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen. Det innebär uppgifter om antalet anställda, ålder, könsfördelning och utvecklingen av antalet arbetade timmar. I avsnittet redovisas även de anställdas sjukfrånvaro och förhållanden kring personal- och kompetensförsörjning, ledarskap och lönebildning.

Pandemin har fortsatt haft stor påverkan på staden och dess medarbetare och chefer under året. När vaccinationerna kom i gång och smittspridningen minskade under första halvåret påbörjades en succesiv planering och återgång till ett mer normalt läge, något som fick avbrytas när smittspridningen återigen tog fart. För staden som helhet har sjukfrånvaron sjunkit och personalomsättningen ökat under året.

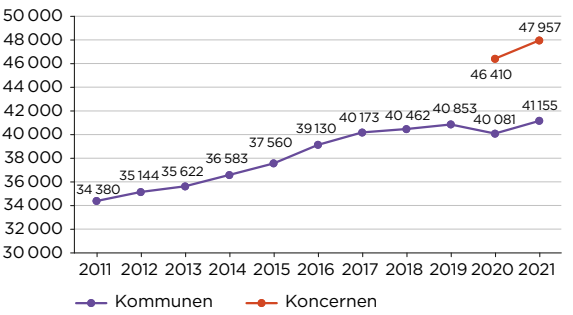
Personalvolym och antal anställda

Stadens personalvolym mäts utifrån den arbetade tiden och brukar oftast benämnas som årsarbetare. Koncernen, det vill säga kommunen, bolagen och räddningstjänsten hade tillsammans en personalvolym på knappt 48 000 årsarbetare. Detta är en ökning med 1 550 årsarbetare eller 3,3 procent jämfört med föregående år.

Kommunen hade en personalvolym på 41 155 årsarbetare, en ökning med knappt 1 100 årsarbetare, eller 2,7 procent jämfört med föregående år. Med undantag för 2020 har personalvolymen ökat under flera år, men med betydligt lägre ökningstakt under de senaste åren. Ökningen av personalvolymen beror på att befolkningen har ökat och då även kommunens tjänster. Ökningen beror också på utökade uppdrag inom stadsutvecklingsområdet. Minskningen av personalvolymen 2020 berodde på den pågående pandemin med bland annat nedstängningar av verksamheter och mindre efterfrågan på kommunens tjänster.

Bolagen rapporterade en personalvolym på 6 300 årsarbetare. Detta är en ökning med 500 årsarbetare jämfört med föregående år. Ökningen beror till största delen på att Liseberg åter bedriver verksamhet efter nedstängningen på grund av pandemin 2020.

Personalvolymen uttryckt som ackumulerade årsarbetare per kalenderår

Uppgifter om koncernens totala personalvolym finns först från och med 2020.

Stadens personalvolym mäts ackumulerat för hela kalenderåret. Antalet anställda mäts däremot för en enskild månad, december. Sett över tid har antalet tillsvidareanställda ökat något över åren. Däremot har antalet tidsbegränsat anställda och timavlönade varierat betydligt över tid. Detta påverkar det totala antalet anställda, som är en summering av tillsvidareanställda, tidsbegränsat anställda och timavlönade. Förra året, 2020, var på många sätt ett extremt år med en pågående pandemi. Att jämföra årets utfall med 2020 ger därför en del extrema ökningar för såväl personalvolym som antal anställda.

Antalet anställda i koncernen Göteborg, det vill säga förvaltningar, bolag och räddningstjänsten, var i december månad totalt 59 750 medarbetare. Detta är en ökning med 6 200 anställda jämfört med samma period förra året. För tillsvidareanställda var ökningen drygt 1 000 anställda. Resterande ökning (5 200) beror på fler tidsbegränsat anställda och timavlönade för de-

cember månad. Ökningen beror till största delen på att bolagen har rapporterat in fler timavlönade och tidsbegränsat anställda, i huvudsak Liseberg som åter bedriver verksamhet efter pandemi-nedstängning. Inom koncernen var 71 procent av de anställda kvinnor och 29 procent män. Av de anställda var drygt 2 600 chefer. Av dessa var 66 procent kvinnor och 34 procent män.

Kommunen, det vill säga förvaltningarna, hade 48 100 anställda, vilket är en ökning med 1 100 medarbetare. Ökningen beror till största delen på fler tillsvidareanställda. Detta inom flertalet yrkesgrupper. Inom förvaltningarna var 76 procent av de anställda kvinnor och 24 procent var män. Av de anställda var knappt 2 000 chefer. Av dessa är var 75 procent kvinnor och 25 procent män.

Sett över en längre tidsperiod har andelen tillsvidareanställda medarbetare i förvaltningarna ökat under flera år och utgör drygt 80 procent. Det ligger väl i linje med stadens målsättning att erbjuda tillsvidareanställningar för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Andelen tillsvidareanställda medarbetare i förvaltningarna som har en anställning på heltid är relativt hög, drygt 95 procent av kvinnorna och knappt 96 procent av männen.

Kompetensförsörjning

Pandemin har fortsatt påverka staden och möjligheterna att försörja verksamheten med kompetens även under 2021. Fokus har varit att klara bemanning och kompetens inom vård och omsorg. Situationen har visat på stora behov av att stärka kvalitet och kontinuitet i verksamheten. Det har också funnits utmaningar i bemanningen när det gäller andra kund- och brukarnära verksamheter, såsom förskola och Göteborgs Spårvägar AB. De långsiktiga utmaningarna med att försörja verksamheten med kompetens i och med den förändrade demografin kvarstår. Pandemin har snabbare tvingat fram nya och förändrade arbetssätt och en mer ändamålsenlig organisering av verksamheten med fokus på grunduppdraget där ökad digitalisering varit en möjliggörare.

Personalomsättningen i staden som helhet har ökat jämfört med föregående år och var under 9 procent 2021. Personalomsättningen har minskat under några år och 2020 var minskningen markant större än tidigare, vilket pandemin kan vara en bidragande orsak till. Som förutspåddes i delårsrapport augusti rapporterar flera nämnder och styrelser en ökad personalomsätt-

ning jämfört med 2020. Sjuksköterskor fortsätter att ha mycket hög personalomsättning, något vi sett under flera år. Ett arbete pågår med att försöka kartlägga orsakerna till svårigheterna med att rekrytera och behålla sjuksköterskor. Förutom utmaningarna i välfärdsområdet har kompetensbristen inom besöksnäringen delvis även drabbat Liseberg. Det finns också fortsatt brister gällande nyckelkompetens för förvaltningar och bolagen verksamma inom stadsutvecklingsområdet. Likaså råder brist på projektledare i planering och bemanning av förstudier och projekt som påverkar leveranskapaciteten för stadens lokal-försörjning. Utannonseringen av tillsvidarejänster i stadens förvaltningar har ökat sedan föregående år och ligger nu strax under 2019 års nivå. Antalet sökande per tjänst har minskat sedan 2020, men ligger fortfarande på en hög nivå.

Nämnden för funktionsstöd rapporterar om förändringar i vård- och omsorgsprogrammet från 1 juli 2021 som innebär att kompetensbehovet för stödassister inte kommer att kunna tillgodoses genom gymnasieutbildningens programutbud. I samarbete med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har kompletterande utbildningar tagits fram men detta får konsekvensen att personalen får utbildas på arbetstid.

Under året har bemanningen inom äldreomsorgen varit i fokus. Drygt 300 medarbetare har varit i gång inom olika typer av studier såsom grundutbildning till undersköterska, yrkeshögskola för studier till specialistundersköterska samt ledarskapsutbildning för förstalinjens chefer. Göteborgs Stad nyttjade under året 143 mnkr för den statliga satsningen Äldreomsorgslyftet.

Det har under 2021 fortsatt skett en utveckling av de arbetssätt som pandemin påskyndat. Den digitala arbetsplatsen med utbildningar samt systemlösningar ska underlätta arbetet ytterligare, när allt större delar av samhället verkar gå mot att arbeta hemifrån. Den mest påtagliga påverkan som pandemin har haft är en fortsatt förflyttning från fysiska till digitala möten för dem vi är till för. Digitaliseringen sätter fokus på medarbetares kompetens att hantera digitala verktyg och förståelse för nya lösningar som leder till effektivisering. Att nyttja de verktyg som finns i staden ger tidsvinster för verksamheten, men också möjligheter att förbättra kvaliteten. Organisationen behöver säkerställa en grundkompetens och grundförståelse bland sällananvändare för ökad delaktighet, ökat engagemang och motivation.

Det partsgemensamma *kompetens- och omställningsavtalet* (KOM-KR), för framför allt förvaltningarna och vissa bolag, har inneburit ökade möjligheter till kompetenshöjande insatser inom i första hand grundläggande digital kompetens, men även grundläggande yrkesutbildning inom förskola, vård och omsorg, funktionsstöd och yrkesspråk.

Förutom omorganisationen av stadsdelsnämnderna och social resursnämnd till facknämnder som involverade stora delar av staden under 2021, har det under året fattats beslut om ny organisation för stadsutveckling. Även andra större förändringar med påverkan på organisation och medarbetare pågår, såsom avveckling av GS Buss och avyttring, alternativt en framtida avveckling, av GS Trafikantservice. Under åren har det även skett verksamhetsövergångar såsom Stora Teatern, som tidigare drevs av kulturförvaltningen men numer ingår i Stadsteatern. Situationen har medfört att flera nämnder och styrelser rapporterar om risk för ökad personalomsättning.

Arbetsmiljö och hälsa

Förutsättningarna för en god arbetsmiljö har under 2021 sett väldigt olika ut i stadens förvaltningar och bolag. Pandemin och restriktionerna har påverkat verksamheterna olika, där de verksamheter som arbetar nära kund och brukare fortsatt har en hög sjukfrånvaro trots att den sjönk under 2021. Det gäller till exempel äldreomsorgen, förskolan, stor del av kretslopp och vattens verksamhet samt verksamheten inom kollektivtrafik.

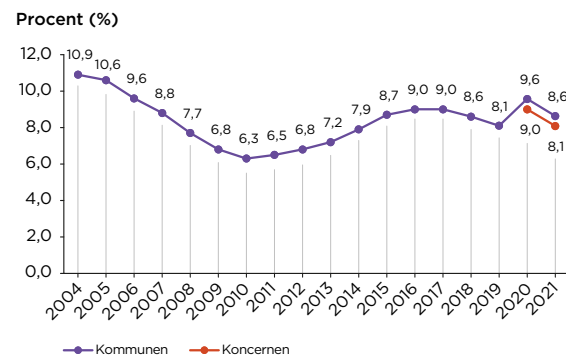
Koncernens totala sjukfrånvaro var 8,1 procent, en sänkning med 0,9 procentenheter jämfört med förra året. Sjukfrånvaron för kvinnor var 9,0 procent och för män 5,8 procent. För sjukfall med en längd på maximalt 14 dagar var sjukfrånvaron totalt 3,2 procent jämfört med 3,5 procent 2020. Motsvarande intervall för kvinnor var 3,4 procent och för män 2,8 procent. Minskningen av sjukfrånvaron är till del en effekt av den avklingande pandemin.

Förvaltningarnas totala sjukfrånvaro var 8,6 procent jämfört med bolagskoncernens genomsnitt på 5,1 procent.

Av de stora yrkesgrupperna med hög sjukfrånvaro har samtliga, förutom barnskötare, minskat. Elevassistent 13,3 procent (-0,9 procentenhet jämfört med förra året), barnskötare 12,8 procent (0,0), stödassistent 12,4 procent (-0,4), förskollärare 12,2 procent (-0,4), undersköterska 12,0 procent (-2,2) och vårdbiträde 10,8 procent (-1,9).

Sjukfrånvaro

Uppgifter om koncernens totala sjukfrånvaro finns först från och med 2020

I verksamheter där man fysiskt måste vara på plats, såsom inom vård, omsorg och skola, fanns sedan tidigare väl etablerade rutiner och arbetssätt på plats och därmed bra förutsättningar för att hantera smittrisker. Men pandemin har fortsatt påverkat arbetsbelastningen och möjligheterna att bemanna verksamheten. Till exempel rapporterar äldre samt vård- och omsorgsnämnden ett ansträngt läge. I dessa verksamheter har det även under 2021 funnits en oro för smittspridningen utifrån olika perspektiv.

En annan viktig faktor som haft påverkan på arbetsmiljöområdet under året är omorganiseringen från tio stadsdelsförvaltningar och socialresursförvaltning till sex fackförvaltningar. Förändringen har inneburit mycket arbete med att bygga upp en samverkansstruktur, men också att skapa gemensamma arbetssätt och rutiner.

Under 2021 redovisade stadsledningskontoret rapporten *Finns det en tystnadskultur i Göteborgs Stad?* Rapporten visade att det inom flera av stadens organisationer finns en organisatorisk tystnad som kännetecknas bland annat av att negativ information filtreras utifrån oro att organisationen ska få dåligt rykte, men också av rädsla för att medarbetare själva ska utsättas för repressalier om de anmäler missförhållanden. I medarbetarenkäten 2021 ställdes för första gången frågor om otillåten påverkan, ett samlingsbegrepp för trakasserier, hot, skadegörelse, våld och korruption. Resultatet visar att fem procent uppger att de varit utsatta för otillåten påverkan. Av dessa uppger 64 procent att det inte har påverkat yrkesutövningen.

I september fattade staden beslut om Göteborgs Stads rutin vid kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier inom arbetslivet. Samtliga nämnder i Göteborgs

Stad omfattas av rutinen och den gäller oavsett anställningsform och även praktikanter och inhyrd personal. Rutinen ska stödja ett arbetssätt som är likartat i staden. Att Göteborgs Stad ska ha en gemensam, stadsövergripande rutin är också ett krav utifrån tillsyn från Diskrimineringsombudsmannen, DO.

Ledarskap

Den fortsatta påverkan av covid-19 innebär att arbetsbelastningen varit ansträngande för många även under 2021. Stadens chefer har påverkats på olika sätt av att under så lång tid vara under press vad gäller smittspridning, ansträngda medarbetare, personalbrist och att också, för många, leda på distans. Vissa planerade kompetensutvecklingsinsatser för chefer, både centralt och på bolag och förvaltningar lokalt, har på grund av pandemin varit tvungna att ställas in eller skjutas på framtiden.

Chefenkätens resultat för *Hållbart medarbetar-engagemang*, HME, är 81 och är oförändrat i jämförelse med föregående år. Delindexet för motivation och styrning har gått ner något och delindex för ledarskap har gått upp.

Chefsomsättningen har ökat inom förvaltningarna sedan förra året, från 8,1 till 10,5 procent, men ligger fortfarande under 2019 års nivå som var 13 procent. Motsvarande uppgift finns inte för bolagen på övergripande nivå.

Chefers organisatoriska förutsättningar är fortsatt en prioriterad fråga såväl nationellt som i Göteborgs Stad. Med organisatoriska förutsättningar menas de strukturer, krav och resurser som omger cheferna i deras arbete. Förutsättningarna ska möjliggöra för chefer att bedriva god verksamhet med en arbetsmiljö där medarbetare kan och vill bidra till en bra vardag för dem vi är till för. Som en fortsättning på det arbete som inleddes inför bildandet av de nya fackförvaltningarna inom välfärdsområdet har ett arbete med utgångspunkt från verktyget Chefoskopet genomförts under året. Arbetet bidrar till att ledningsgrupper i flera av de nybildade förvaltningarna utvecklar de organisatoriska förutsättningarna för chefer i sin organisation. Dessutom bidrar arbetet till att med utgångspunkt från Chefoskopet ta fram en anpassad modell för staden att arbeta vidare med i övriga förvaltningar och bolag.

Under året har ett utvecklingsprogram för förvaltnings- och bolagschefer genomförts. I detta har några av de prioriterade frågorna varit ledarskap och organisationskultur.

Lön och förmåner

Inriktningen för staden är jämställda och konkurrenskraftiga löner och arbetet med att radera osakliga löneskillnader behöver fortsätta. För stadens förvaltningar innebär det fortsatta åtgärder för att höja lönerna för yrkesgrupper inom vård och omsorg och utbildning, i förhållande till andra sektorer. Den fortsatta utjämningen av de strukturella löneskillnaderna är en del i utmaningen för att både på kort och lång sikt göra det möjligt att bemanna verksamheterna med rätt utbildning och kompetens.

På grund av den förskjutna löneöversynen för 2020 så kunde den för 2021 avslutas först i november. Utfallet för förvaltningarna i löneöversynen 2021 blev 2,4 procent. Utöver 2021 års löneöversyn höjdes ersättningen för arbete på obekvämt arbetstid.

Vid analys efter genomförd löneöversyn 2021 framgår att löneskillnader kvarstår mellan sektorerna inom den kommunala arbetsmarknaden, där vård och omsorg och vissa delar av utbildning har lönenivåer som understiger teknisk och administrativ sektor. I stadens förvaltningar är kvinnors medellön nu 97,5 procent av männens.

Skillnaden har under en tioårsperiod minskat med 5,5 procentenheter. Orsakerna till den positiva utvecklingen är tidigare års löneprioriteringar, marknadspåverkan på kvinnodominerade yrkesgrupper, statliga insatser i skolan och en större andel kvinnor i traditionellt mansdominerade yrkesgrupper med krav på högskoleutbildning. Medlingsinstitutet (MI) konstaterar att den svenska arbetsmarknaden till stor del är uppdelad så att kvinnor och män arbetar i olika yrken med olika löneläge, vilket överensstämmer med stadens kartläggning.

Stadens bolag återfinns inom sex olika arbetsgivarorganisationer. Majoriteten av koncernens bolag organiseras av Sobona och Fastigo. Under året har Lisebergs styrelse fattat beslut om att byta arbetsgivarorganisation, från Arbetsgivaralliansen till Visita, med ikraftträdande 2022. I vissa bolag innebar avtalsrörelsens nya löneavtal en gemensam löneöversyn för 2020 och 2021.

Väsentliga personalförhållanden Göteborgs Stad

	2020						2021					
	Kommunen			Koncernen			Kommunen			Koncernen		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Totalt antal anställda	35 977	11 016	46 993	38 224	15 328	53 552	36 667	11 406	48 073	42 181	17 569	59 750
Tillsvidareanställda	29 182	8 365	37 547	31 182	12 248	43 430	29 719	8 780	38 499	31 783	12 662	44 445
Tidsbegränsat anställda	2 807	1 197	4 004	2 933	1 369	4 302	2 661	1 080	3 741	4 331	2 095	6 426
Timavlönade	3 988	1 454	5 442	4 109	1 711	5 820	4 287	1 546	5 833	6 067	2 812	8 879
Tillsvidareanställda chefer	1 415	474	1 889	1 664	850	2 514	1 480	482	1 962	1 735	890	2 625
Medelålder tillsvidareanställda	45,7	45,1	45,5	45,6	44,7	45,3	45,7	45,1	45,5	45,6	44,7	45,3
Sjukfrånvaro, totalt (%)	10,3	7,0	9,6	10,1	6,4	9,0	9,4	6,3	8,6	9,0	5,8	8,1
Sjukfrånvaro, 1–14 dagar (%)	3,8	3,3	3,7	3,7	3,0	3,5	3,5	2,9	3,3	3,4	2,8	3,2
Sjukfrånvaro, >14 dagar (%)	6,5	3,7	5,9	6,3	3,4	5,5	5,9	3,3	5,3	5,7	3,1	4,9
Externa rekryteringar	7 410	2 884	10 294	8 089	3 654	11 743	8 823	3 192	12 015	10 823	4 811	15 634
till tillsvidareanställning	2 289	863	3 152	2 485	1 160	3 645	3 154	1 143	4 297	3 370	1 563	4 933
till tidsbegränsad anställning	5 121	2 021	7 142	5 604	2 494	8 098	5 669	2 049	7 718	7 453	3 248	10 701
Externa avgångar tillsvidareanställda	2 199	632	2 831	2 368	928	3 296	2 431	724	3 155	2 617	1 156	3 773
varav med pension	520	109	629	548	188	737	595	148	743	634	258	892
varav på egen begäran	1 445	427	1 872	1 543	592	2 135	1 633	480	2 113	1 740	678	2 418
Extern personalomsättning, procent (%)	7,5	7,7	7,6	7,6	7,8	7,7	8,7	9,1	8,8	8,7	9,8	9,0

Väsentliga personalförhållanden enbart förvaltningarna

Procent (%)	Kommunen 2020			Kommunen 2021		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Rörlighet mellan förvaltningar	1,7	1,2	1,6	1,7	1,6	1,7
Sjukfrånvaro						
Totalt	10,3	7,0	9,6	9,4	6,3	8,6
60 dagar och längre (andel)	48,5	38,4	46,8	51,2	42,0	49,6
29 år eller yngre	9,1	7,4	8,6	7,9	7,0	7,7
30–49 år	9,6	6,7	8,9	8,7	5,9	8,0
50 år eller äldre	11,6	7,2	10,6	10,6	6,5	9,7

Förväntad utveckling

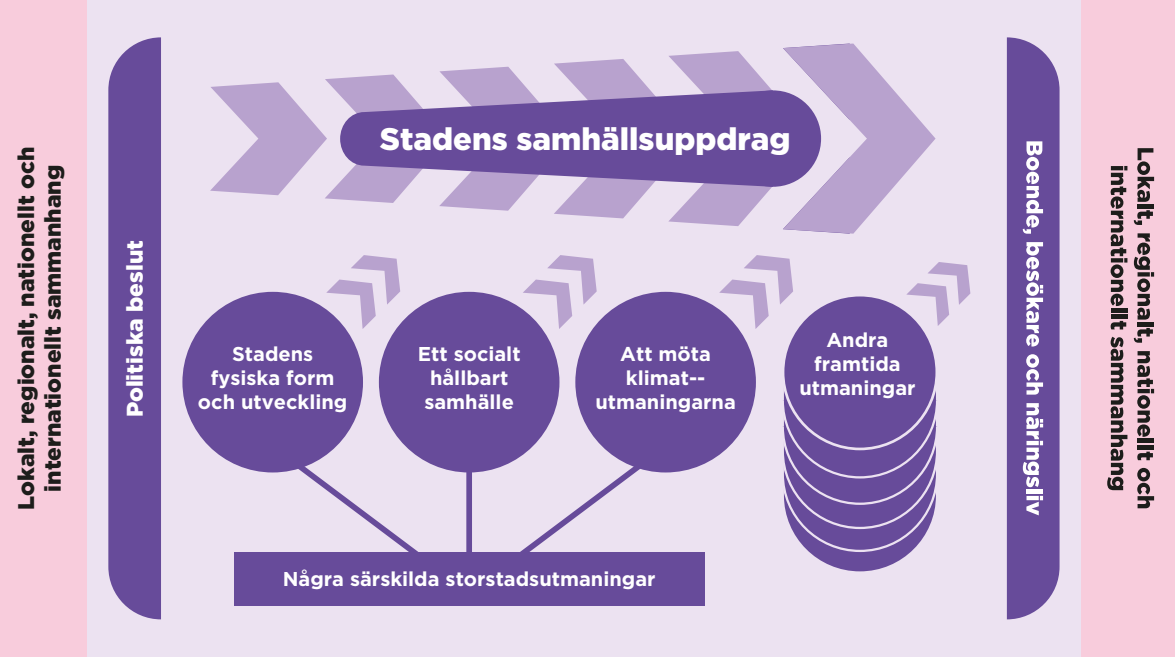
I detta avsnitt redovisas kända förhållanden och faktorer som bedöms påverka Göteborgs Stad, både i närtid och längre fram, liksom vilka risker och osäkerhetsfaktorer det innebär.

Goda förutsättningar, men stor osäkerhet

Konjunkturen har under 2021 återhämtats snabbare än väntat. Såväl BNP som antalet arbetade timmar har stigit snabbare än vad de flesta bedömare räknat med. Den starka återhämtningen i ekonomin har bidragit till en stark utveckling av skatteintäkterna för staden såväl som för kommunsektorn som helhet. Enligt den senaste skatteunderlagsprognosen från Sveriges kommuner och regioner (SKR) finns förutsättningar för en fortsatt relativt god utveckling av skatteintäkterna 2022. Visserligen förväntas skatteunderlagstillväxten dämpas något i takt med att återhämtningen i ekonomin bromsar in, men nästa år spår SKR ändå höga tillväxttal för både BNP och arbetade timmar. Sammantaget bedömer SKR skatteunderlagstillväxten 2022 till fyra procent. För Göteborg skulle det innebära

ökade skatteintäkter med cirka en mdkr, vilket är i nivå med den beslutade budgeten. Enligt SKR:s scenario kommer arbetsmarknaden nå en konjunkturrell balans under 2023. Därefter ökar inte arbetade timmar lika mycket som under den nu pågående konjunkturuppgången.

Även det regionala näringslivet är inne i en återhämtningsfas. I årets sista konjunkturrapport från Business Region Göteborg (BRG) konstateras att flertalet nyckelindikatorer för den regionala ekonomin visar på en stark utveckling. Arbetslösheten i regionen minskar och personer som varslats om uppsägning ligger på en låg nivå. Inför 2022 bedöms en fortsatt stark BNP-tillväxt på regionens viktiga marknader vilket ger förutsättningar för en fortsatt god utveckling även för det regionala näringslivet.

Trots den i grunden positiva synen på den ekonomiska utvecklingen under kommande år så finns det stora osäkerheter på både lång och kort sikt. Den starka återhämtningen i ekonomin har skett mycket tack vare omfattande statliga stimulanser. Centralbankens styrräntor har sänkts och regeringar har sjösatt omfattande krisåtgärder och bedrivit en expansiv finanspolitik. Även den svenska staten har bidragit med omfattande stimulanser. I höstens ekonomirapport konstaterar SKR att finanspolitiken under 2022 och 2023 sannolikt kommer att bli mindre expansiv ur ett globalt perspektiv. Den ökande inflationen gör att centralbankerna nu börjar överväga räntehöjningar och stigande skulder och räntor krymper det framtida finanspolitiska utrymmet. Detta skulle kunna påverka den ekonomiska återhämtningen och i förlängningen finns då även en risk att stadens skatteintäkter påverkas i negativ riktning.

Kommunens resultat kommer under kommande år också påverkas av att de pandemirelaterade statsbidragen successivt kommer trappas ned fram till 2023. De pandemirelaterade statsbidragen har varit en starkt bidragande orsak till de stora ekonomiska överskotten i Göteborg och i kommunsektorn i stort under 2020 och 2021. Det kan också konstateras att osäkerheterna kring statsbidragens utveckling är större än vanligt inför kommande år på grund av hösten riksdagsval.

Lägre kostnadstryck, men demografisk utmaning

De senaste befolkningsprognoserna visar på en svagare ökningstakt än tidigare i framför allt de yngsta åldersgrupperna. Denna utveckling gäller för Göteborg så väl som för riket i stort. I höstens ekonomirapport konstaterar SKR att utvecklingen gör att det finns skäl att förvänta sig en lägre kostnadsutveckling i kommuner och regioner under kommande år. SKR konstaterar, utifrån de uppdaterade befolkningsprognoserna, att de demografiska behovsförändringarna kommer växla ner till en nivå som är betydligt lägre än under de senaste tio åren. Samtidigt som det demografiska kostnadstrycket på kort sikt blir lägre än vad som tidigare förväntats så är det dock viktigt att också konstatera att den långsiktiga utmaningen med den demografiska sammansättningen finns kvar. Befolkningen i de äldre åldersgrupperna kommer växa betydligt snabbare än befolkningen i yrkesverksam ålder. Även om den lägre befolkningsökningen i de yngsta åldrarna kortsiktigt leder till minskat kostnadstryck så

kommer utvecklingen på sikt snarast ytterligare spä på den långsiktiga demografiska utmaningen.

Fortsatt stora behov av investeringar

Göteborg befinner sig, i likhet med kommunsektorn i stort, fortsatt i en fas med höga investeringsvolymerna. De högre volymerna är en konsekvens av såväl pågående stadsutveckling som behov av upprustning av befintliga anläggningar och en växande befolkning. De växande investeringsbehoven innebär en stor utmaning för staden under kommande år. Dels ställer själva genomförandet höga planeringsmässiga krav på organisationen, dels ställs högre krav på resultatnivåer om de långsiktiga finansiella inriktningarna kring egenfinansieringsgrad och soliditet ska kunna uppnås över tid. Successivt leder också de ökande investeringsvolymerna även till högre driftskostnader. Avskrivningarna i kommunen ökade med närmare 15 procent 2021. Avskrivningarna kommer fortsätta att öka även kommande år. Även de finansiella kostnaderna kommer öka under kommande år i takt med ökad låneskuld. Om den ökade inflationen leder till högre räntenivåer kommer denna utveckling bli ännu mer tydlig. Det kan också konstateras att det finns flera osäkerheter kopplat till investeringsverksamheter. Den ökade inflationen är extra tydlig inom byggverksamheten. Om prisutvecklingen ligger kvar på samma höga nivå finns därmed risk för högre investeringskostnader.

De äldre blir äldre och skolbarnen färre

Göteborgs folkmängd ökade med 4 500 personer under år 2021 – 700 fler än året innan, men 2 700 färre än genomsnittet under tioårsperioden innan pandemin. Jämfört med år 2020 minskade antalet avlidna till normalnivåer efter en viss överdödlighet förra året och antalet födda ökade med 260 till 7 700, det högsta antalet sedan 2016. Den lägre befolkningsstillväxten jämfört med åren innan pandemin beror på flyttningarna. Både antalet in- och utflyttade ökade till rekordnivåer, men överskottet var lika lågt som år 2020; 700 personer.

Under de närmaste åren kommer de stora kullarna som föddes runt 2010 att börja röra sig från grundskoleåldern till gymnasieåldern. Det innebär att de stora ökningarna i grundskoleåldern de senaste åren avtar och i stället ökar antalet barn i gymnasieåldern snabbt.

En annan stor kull, fyrtioalisterna, börjar komma upp i den ålder där behovet av hemtjänst och, i viss mån, äldreboende infinner sig. Antalet

personer i åldersgruppen 75–84 år ökar snabbt och på några års sikt kommer efterfrågan på äldreomsorg att öka betydligt.

Dagens brist på utbildade inom vård och omsorg, väntas bestå eller tillta fram till 2035. Det väntas bli stor brist på specialistsjuksköterskor och vård- och omsorgsutbildade på gymnasial nivå. Brist väntas även inom flera lärarkategorier. Även inom teknikområdet förväntas det bli brist på vissa kompetenser.

Stadens verksamheter kommer även fortsättningsvis att ha svårt att få tag på efterfrågad kompetens. Det kommer att krävas omställningar så att kompetensen används mer ändamålsenligt, till exempel genom att i högre grad rekrytera stödjande och kompletterande yrkeskategorier som vårdbiträden och serviceassistenter. Dessutom kommer digitaliseringens verktyg att bli än viktigare och kräva omställning av kompetens och förändrade arbetssätt.

Arbetsmarknadsläget är ljust, men inte för alla

Arbetsmarknaden återhämtade sig starkt under 2021 i takt med att restriktionerna lättades och arbetslösheten i riket är nu tillbaka på samma nivå som före pandemin. Arbetsförmedlingen bedömer att antalet arbetslösa kommer att fortsätta att minska under 2022 och 2023, dock i avtagande takt. Göteborg och Stockholm, där de kontaktnära delarna av den privata tjänstesektorn utgör en jämförelsevis stor andel av de sysselsatta, har fortfarande en högre arbetslöshet än innan pandemin. Arbetsförmedlingen bedömer att det är här de största minskningarna av arbetslösheten kommer att ske under kommande år, när sektorn återhämtar sig från restriktionerna.

Parallellt med att arbetslösheten minskar så ligger långtidsarbetslösheten kvar på en hög nivå. Extra oroväckande är att antalet som varit utan arbete i mer än två år fortsätter att öka. Arbetsförmedlingen bedömer effekterna av pandemin som långvariga för gruppen och att långtidsarbetslösheten riskerar att fastna på en högre nivå framöver. I slutet av 2021 var 12 000 personer långtidsarbetslösa i Göteborg, drygt 3 000 fler än innan pandemin. En permanent högre långtidsarbetslöshet skulle kunna innebära ökade ekonomiska och sociala klyftor och högre utgifter för försörjningsstöd.

Osäker omvärld

Rysslands invasion av Ukraina och de krav Ryssland ställt på Nato innebär att det säkerhetspolitiska läget i Europa bedöms som allvarligare än det varit på årtionden. Ryssland har hotat med militärtekniska åtgärder om inte Natos räckvidd och medlemskap begränsas, krav som Nato och EU har avfärdat som orimliga. Hur konflikten kommer att utvecklas är i nuläget osäkert, men det är få bedömare som tror att Sverige löper risk för något direkt hot.

Göteborgs Stad följer kontinuerligt säkerhetsläget både i Sverige och utomlands. Förmågan till omvärldsbevakning och att kontinuerligt upprätthålla en lägesbild över påverkan på stadens verksamheter är också under utveckling och kommer att förstärkas under 2022.

Sverige ligger långt fram när det gäller digitalisering, vilket generellt är positivt men även bidrar till nya eller förändrade sårbarheter och hot. Antalet cyberattacker mot svenska verksamheter mer än fördubblades under 2021. Ransomwareattackerna, där information stjäls eller krypteras och angripna kräver lösensumma för återlämnande, ökar explosionsartat och beräknas globalt ha kostat myndigheter och företag 170 miljarder kronor under 2021. Cyber- och informationssäkerhet blir allt viktigare i takt med samhällets ökade digitalisering.

Göteborgs Stads arbete med säkerhetsskydd är högt prioriterat och utvecklas hela tiden tillsammans med förmågan att motstå cyberangrepp. Staden jobbar kontinuerligt för att ständigt utveckla och stärka de olika förmågor som behövs inom området, och vid behov tillsammans med berörda myndigheter.

Energimarknaden hade ett turbulent år med ökade energipriser under slutet av året. I Göteborg pågår ett arbete med elektrifieringen mot ett hållbarare samhälle. I samhället finns en synlig tillväxt av laddstationer för både bilar och bussar. Det kommer att krävas investeringar av olika slag kopplat till den ökande elektrifiering och ökade hållbarhetssträvanden i samhället. Göteborg Energi är en viktig aktör som arbetar intensivt med att möjliggöra leverans av mer eleffekt, bland annat genom utbyggnad av elnätet och att ha en löpande och tät dialog med de regionnätsföretag som förser Göteborg med el.

Strategiskt läge – på gott och ont

Göteborgs geografiska läge är en av anledningarna till att Göteborgs hamn är Skandinavien största. Inom ett avstånd av 50 mil ryms de tre huvudstäderna och 70 procent av Skandinavien industri och befolkning. Nästan 30 procent av Sveriges utrikeshandel passerar via hamnen.

Göteborgs hamn har klarat pandemin jämförelsevis bra. Trots containerbrist, flaskhalsar och nedstängningar som stört det globala logistiksystemet, och komponentbrist i bilindustrin, så har hamnen vuxit i volym och tagit marknadsandelar. Järnvägsvolymer var högre än någonsin under 2021 och även andelen ökade. Järnvägen transporterade över 60 procent av containergodset som gick över kaj. En, jämfört med andra hamnar, mycket hög andel som innebär klimatfördelar men även mildrar påverkan av brist på lastbilschaufförer och höga bränslepriser. Göteborgs hamns jämna balans mellan import och export har inneburit mildare effekter av containerbristen än i många andra hamnar. Pandemin är ett fortsatt orosmoment, men få bedömare tror på en nedgång varken på volymer eller fraktpriser under det närmaste halvåret och järnvägsvolymer spås fortsätta öka under 2022. Om återgången till det normala fortsätter utan nya bakslag så ser det riktigt bra ut och då talar också mycket för att passagerarantalen kommer att närma sig ett normalläge.

Det geografiska läget innebär även att Göteborg är sårbart för höjda havsnivåer och extremväder. Utifrån olika utsläppsscenario – från kraftigt minskade koldioxidutsläpp med negativa utsläpp från 2050 till fortsatt snabb ökning av koldioxidutsläppen fram till 2080 – bedömer FN:s klimatpanel att den globala medeltemperaturen 2100 sannolikt kommer att vara 0,5–3,5 grader celsius högre än idag. Det kommer med stor sannolikhet att innebära en höjning av havsnivån, i extremfallet upp emot en meter och mer frekvent förekommande extrema väderhändelser som exempelvis skyfall.

Klimatanpassningsåtgärder i form av högvattenskydd blir nödvändiga för att kunna utveckla många kust- och älvnära områden för bebyggelse, men i många fall också för att skydda befintlig bebyggelse och infrastruktur. På lång sikt är de mest prioriterade åtgärderna högvattenskydd, skyfallshantering samt yttre portar in till Göteborgs hamn. Högvattenskydd och skyfallshantering beräknas behöva vara klart till 2040 och planering för yttre portar genomförs 2060–2070.

Parallellt behöver arbete ske för att förebygga klimatförändringarna. Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram visar riktningen och är den gemensamma plattformen för stadens långsiktiga strategiska miljöarbete.

Årsbokslut

I detta avsnitt redovisas Göteborgs Stads resultat och ekonomiska ställning, genom de sammanställda räkenskaperna som enligt *lagen om kommunal bokföring och redovisning* omfattas av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Redovisningen sker för kommunen och den kommunala koncernen. Med den kommunala koncernen menas förutom kommunen även kommunalförbund bestående av räddningstjänst och samordningsförbund samt bolagssektorn under modern Göteborgs Stadshus AB.

Årsbokslut

- 66 Resultaträkning**
Resultaträkning för kommunen och den kommunala koncernen
- 67 Balansräkning**
Balansräkning för kommunen och den kommunala koncernen
- 68 Kassaflödesanalys**
Kassaflödesanalys för kommunen och den kommunala koncernen
- 69 Noter inklusive redovisningsprinciper**
Här lämnas upplysningar i form av noter enligt lagkrav och rekommendationer. Här beskrivs också stadens principer för redovisningen
- 97 Definitioner**
Här definieras ett antal ekonomiska begrepp

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunen		Kommunala koncernen	
		2020	2021	2020	2021
Verksamhetens intäkter	2,8	9992	10864	24787	31218
Verksamhetens kostnader	3,8	-39842	-41832	-50235	-56147
Avskrivningar	4	-1737	-1992	-4750	-4714
Verksamhetens nettokostnader		-31587	-32960	-30198	-29643
Skatteintäkter	5	29373	31088	29373	31088
Generella statsbidrag och utjämning	6	4623	4467	4623	4467
Verksamhetens resultat		2409	2595	3798	5912
Finansiella intäkter	7,8	463	432	131	64
Finansiella kostnader	7,8	-464	-434	-606	-538
Resultat efter finansiella poster		2408	2593	3323	5438
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		2408	2593	3323	5438

Jämförelsetal för 2020 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 23 a.

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunen		Kommunala koncernen	
		2020	2021	2020	2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	2	1	171	208
Materiella anläggningstillgångar	10	39 849	43 214	101 148	107 519
mark, byggnader och tekniska anläggningar		36 189	38 773	92 094	97 845
maskiner och inventarier		3 591	4 355	8 879	9 486
övriga materiella anläggningstillgångar		69	86	175	188
Finansiella anläggningstillgångar	11	47 591	43 848	4 633	987
Summa anläggningstillgångar		87 442	87 063	105 952	108 714
Bidrag till infrastruktur	12	24	24	24	24
Omsättningstillgångar					
Förråd	13	999	893	2 195	2 072
Fordringar	14	6 420	11 377	5 395	10 584
Kortfristiga placeringar		-	-	-	-
Kassa och bank		941	678	1 416	1 605
Summa omsättningstillgångar		8 360	12 948	9 006	14 261
Summa tillgångar		95 826	100 035	114 982	122 999
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		2 408	2 593	3 323	5 438
Resultatutjämningsreserv		4 530	5 258	4 530	5 258
Övrigt eget kapital		21 633	23 313	28 010	30 612
Summa eget kapital	15	28 571	31 164	35 863	41 308
Avsättningar					
Avsättningar för pension och liknande förpliktelser	16	3 578	4 055	4 799	5 278
Andra avsättningar	17	836	807	6 020	6 394
Summa avsättningar		4 414	4 862	10 819	11 672
Skulder					
Långfristiga skulder	18	42 063	43 205	45 228	45 709
Kortfristiga skulder	19	20 778	20 804	23 072	24 310
Summa skulder		62 841	64 009	68 300	70 019
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		95 826	100 035	114 982	122 999
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		18 456	18 311	13 552	13 590
Panter och därmed jämförliga säkerheter	20	6 184	6 322	1 354	1 539
Ansvarsförbindelser	20	-	-	163	171
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	21	10 395	10 229	10 519	10 350
Övriga ansvarsförbindelser	22	1 877	1 760	1 516	1 530

Jämförelsetal för 2020 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 23 b.

Jämförelsetal för 2020 har ändrats för Panter och ansvarsförbindelser: för kommunen från 16 857 till 18 456, för koncernen från 12 218 till 13 552, se not 22.

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Kommunen		Kommunala koncernen	
		2020	2021	2020	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	BR	2 408	2 593	3 324	5 438
Ej likviditetspåverkande poster	15,16,17, 18,23,24	1 234	662	5 860	4 245
Likviditetspåverkande poster	25	549	924	-175	654
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital		4 191	4 179	9 009	10 337
Ökning / minskning periodiserade anslutningsavgifter och investeringsbidrag	18	-675	-86	-675	-263
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar	11,14	513	-944	788	-5 188
Ökning (-) / minskning (+) förråd och lager	13	-2	-1	-440	123
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder	19	-498	-270	-51	325
Kassaflöde från den löpande verksamheten		3 529	2 878	8 631	5 334
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Anskaffning immateriella anläggningstillgångar	9	-	-	-49	-67
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	9	-	-	3	1
Anskaffning materiella anläggningstillgångar	10	-6 010	-5 119	-12 729	-11 876
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	10	209	624	1 142	1 404
Investeringsinkomster	18	534	590	546	813
Anskaffning finansiella anläggningstillgångar	11	0	-	0	-65
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	11	0	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-5 267	-3 905	-11 087	-9 790
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	18	7 803	8 137	9 758	8 601
Minskning av långfristiga skulder	18	-4 453	-7 289	-6 322	-8 580
Ökning (+) / minskning (-) räntebärande kortfristiga skulder	18,19	1 531	263	399	914
Ökning (-) / minskning (+) långfristiga fordringar	11,14	-2 243	-270	-718	3 710
Nyupptagna lån för finansiell leasing	18	145	-77	-	-
Minskning av skuld finansiell leasing	18	-404	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		2 379	764	3 117	4 645
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	12	-1	0	-1	0
Årets kassaflöde		640	-263	660	189
Likvida medel vid årets början	BR	301	941	756	1 416
Likvida medel vid årets slut	BR	941	678	1 416	1 605

Kassaflödesanalysen är baserad på förändringar i balansräkningen. I kommunen hanteras ett flertal poster på olika rader i kassaflödesanalysen. Nedan redovisas de större poster som behövs för att kunna koppla ihop de två rapporterna.

- Materiella anläggningstillgångarna har förändrats med 3 364 mnkr enligt not 10. Rad Anskaffningar uppgår till 5 119 mnkr. Försäljningslikvid redovisas på rad Försäljning av materiella anläggningstillgångar med 624 mnkr. Rearesultat med 453 mnkr och avskrivningar med 1 507 mnkr redovisa på rad Ej likviditetspåverkande poster (not 24).
- Finansiella anläggningstillgångar har minskat med 3 743 mnkr enligt not 11.Långfristig utlåning till koncernföretag har minskat med 785 mnkr, samt övriga långfristiga fordringar har minskat med 2 997 mnkr. Kommuninvest aktieandel har ökat med 39 mnkr.
- Förråd har minskat med 106 mnkr. Rad Förråd och lager -1 mnkr (not 14) och resultateffekter av exploatering

107 mnkr (not 24 och 25).

- Fordringarna har ökat med 4 957 mnkr enligt not 14. Korta fodringar med 3 906 mnkr och långa fodringar med 1 051 mnkr.
- Avsättningarna har förändrats med 448 mnkr. Nyttillkomna och återförda avsättningar uppgår till 580 mnkr på rad Ej likviditetspåverkande poster (not 24) och i anspråktaga uppgår till 133 mnkr på rad Likviditetspåverkande poster (not 25).
- Långfristiga skulder har ökat med 1 142 mnkr enligt not 18.Upplösningen av investeringsbidrag har minskat med 86 mnkr. Ökning av offentliga bidrag 589 mnkr. Långa skulder har ökat med 749 mnkr, däremot har räntebärande skulder minskat med 33 mnkr och leasing har minskat med 77 mnkr.
- Korta skulder har ökat med 26 mnkr enligt not 19. Korta skulder har minskat med 270 mnkr och korta räntebärande skulder har ökat med 296 mnkr.

Noter inklusive redovisningsprinciper

1. Redovisningsprinciper och övriga upplysningar

En av redovisningens viktigaste uppgifter är att ge relevant information om verksamhetens finansiella resultat och ekonomiska ställning för att underlätta styrning och uppföljning av verksamheten. För att det ska kunna ske måste olika redovisningsprinciper beskrivas på ett öppet och informativt sätt. I detta avsnitt beskrivs principer, uppskattningar och bedömningar som används av Göteborgs Stad.

Inledning

Den kommunala redovisningen regleras av kommunallagens kapitel elva samt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer för kommunsektorns redovisning. De kommunala bolagens redovisning tillämpas enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1). Vid upprättande av kommunkoncernens årsredovisning är det kommunala regelverket överordnat. Det innebär att årsredovisningen är upprättad enligt detta regelverk. De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt R16 *Sammanställda räkenskaper*. Eventuella avsteg från rekommendationer och orsak till dessa redovisas under respektive rubrik nedan.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. I den mån gåvor tas upp som tillgång värderas dessa till verkligt värde. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och i övrigt uppfyller kriterier för att klassas som intäkt. Omräkning till följd av nya redovisningsprinciper sker för jämförelseår i årsredovisningen. Vid längre tidsserier i tabeller och diagram med mera sker omräkning enbart för föregående år. Det bedöms inte vara möjligt att göra för längre tidsserier bakåt i tiden till en rimlig insats i förhållande till nytta.

Övriga upplysningar

I enlighet med R2 *Intäkter* ska inkomster från gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag intäktsföras i sin helhet redan vid färdigställande av investering. Som angavs i årsredovisning 2020 skedde en anpassning till regelverket i samband med bokslutet för året. Intäktsföring gjordes då och har även för 2021 skett kommuncentralt, det vill säga ingen bokföring har skett hos berörd nämnd, och har baserats på när den investering som inkomsten är hänförlig till varit färdig att tas i bruk/aktiveras hos förvaltning. Under 2021 har en översyn skett av principerna för intäktsföring, vilka kommer att tillämpas från 2022. Noten för leasing är kompletterad, för att följa RKR R5 *Leasing*, med värden där kommunen och den kommunala koncernen är leasegivare respektive leasetagare för operationell leasing. Se vidare i not 22.

Sammanställda räkenskaper

Göteborgs Stads totala ekonomiska ställning och resultat framgår i de sammanställda räkenskaperna och syftar till att ge en sammanfattande och rättvisande bild av den kommunala koncernen. Enligt LKBR ska årsredovisningen omfatta all verksamhet som bedrivs av kommunen oavsett i vilken organisationsform den bedrivs. Kommunkoncernen består av kommunens nämnder tillsammans med de kommunala koncernföretagen. De senare utgörs av bolag, kommunal- och samordningsförbund där kommunen har ett

varaktigt betydande inflytande, vilket i huvudsak tillämpas som ett ägande över 20 procent. En förteckning över bolag där Göteborgs Stad har ägarintressen finns i not 29 och väsentliga förändringar i koncernens sammansättning beskrivs i förvaltningsberättelsens avsnitt om den kommunala koncernen.

I den kommunala koncernen medräknas kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Storgöteborg och Samordningsförbundet Göteborg. Tolkförmedling Väst – per definition ett kommunalt koncernföretag – undantas från och med 2021 i de sammanställda räkenskaperna, då dess verksamhet är av obetydlig omfattning och kommunens ägda andel över tid har sjunkit och troligen kommer att fortsätta sjunka. Jämförelsetal för 2020 har justerats, se not 23 a. och 23 b. Det har också under året klargjorts att Göteborgsregionens kommunalförbund, GR, med dess hel- och delägda bolag, anses utgöra kommunalt koncernföretag. Även GR undantas från de sammanställda räkenskaperna, då deras verksamhet ryms inom gränsen för vad som kan anses vara av obetydlig omfattning enligt RKR R16. De sammanställda räkenskaperna påverkas inte eftersom GR inte heller tidigare ingått i dessa.

Varken de anknutna stiftelser som kommunstyrelsen förvaltar, eller de stiftelser med egen förvaltning som fullmäktige utser en eller flera styrelseledamöter i, bedöms utgöra kommunala koncernföretag. Skälet är att kommunen inte anses ha ett bestämmande inflytande över stiftelsernas resultat och ekonomiska ställning. Stiftelserna är helt skilda från kommunens ekonomi, lyder under respektive stiftelseförordnande, är under tillsyn av Länsstyrelsen och eventuella förändringar i ändamålet måste godkännas av Kammarkollegiet.

Konsolideringsprinciper

De sammanställda räkenskaperna upprättas med proportionell konsolidering, så kallad klyvningsmetod. Det innebär att konsolidering sker i proportion till kommunens andel av ett kommunalt koncernföretags intäkter, kostnader, tillgångar och skulder. Respektive underkoncerns bokslut används som underlag för konsolideringen. Mellanhavanden och internvinster av större värde inom den kommunala koncernen har eliminerats.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är gjord enligt indirekt modell och följer i allt väsentligt RKR:s rekommenderade uppställning i RKR R13. Kassaflödesanalysen är baserad på balansräkningens poster. För att tydliggöra kassaflödets uppbyggnad och dess kopplingar till resultat och balansräkning finns nothänvisningar. Se not 24 och 25.

Extraordinära och jämförelsestörande poster

Händelser av väsentlig storlek, som inte förväntas inträffa ofta och som saknar samband med den löpande verksamheten, betraktas och redovisas som extraordinära poster. Posten ska uppgå till ett väsentligt belopp och vara av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Jämförelsestörande poster är resultat av händelser som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. De utgörs av de poster som undantas för att komma till det som betecknas kommunens strukturella resultat.

Extraordinära poster särredovisas på egna rader och jämförelsestörande poster som en varav-not till resultaträkningen, se not 8.

Drift- och investeringsredovisningen

I enlighet med RKR R14 lämnas upplysningar om kommunens drift- och investeringsbudgets uppbyggnad samt de för drift- och investeringsredovisningarna mest väsentliga principerna för ekonomistyrning.

Driftredovisning

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna kommunbidrag (nettoanslag) för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Kommunbidraget ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Kommunbidragen tilldelas per nämnd. I sina egna nämndbudgetar fördelar nämnderna kommunfullmäktiges kommunbidrag på de olika verksamheter och organisatoriska enheter som nämnden ansvarar för. Stadens regelverk ger nämnderna rätt att, utifrån vissa förutsättningar, bygga upp och nyttja ett eget kapital. Nämnderna har därmed möjlighet att, inom vissa gränsvärden, budgetera för både positiva och negativa resultat.

Internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder. Det finns också poster i resultaträkningen som fördelats kalkylmässigt i driftsredovisningen. Exempel på detta är personalomkostnader (40,15 procent) som består av arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension samt internränta (1,25 procent) som fördelats utifrån det bokförda restvärdet på aktiverade anläggningstillgångar.

Investeringsredovisning

Kommunfullmäktige fastställer i budget årliga investeringsramar per nämnd för en period om fem år. Kommunfullmäktige ger nämnderna möjlighet att inom ramen för den fastställda femårsbudgeten omfördela medel mellan åren, så länge den beslutade totala investeringsramen inte överskrids för perioden. På samma sätt som för driftverksamheten tilldelas investeringsramarna netto per nämnd. Investeringarna delas in i re- och nyinvestering i kommunfullmäktiges budgetram, och fördelas därefter utifrån denna indelning inom respektive nämnd. För kretslopp- och vattennämnden fastställer dock kommunfullmäktige separata investeringsramar för vatten- och avloppsverksamheten respektive för avfallsverksamheten.

Nämnderna fördelar i sina egna budgetbeslut kommunfullmäktiges investeringsramar på de olika investeringsområden och projekt som nämnden ansvarar för. Det förekommer investeringsinkomster i form av bland annat statliga investeringsbidrag och exploateringsbidrag.

Kommunfullmäktige beslutar därutöver separat om projektbudgetar för enskilda projekt av principiell beskaffenhet. Dessa utpekade projekt ska hanteras inom nämndernas tilldelade investeringsramar och följs upp löpande i delårs- och helårsrapportering.

Intäkter

Skatteintäkter

Kommunens redovisade skatteintäkt består av preliminära skatteinbetalningar som kommit kommunen tillgodo under året, prognos för slutavräkning och skillnaden mellan den slutliga taxeringen och den redovisade skatteintäkten för föregående år. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners, SKR:s, decemberprognos i enlighet med rekommendation R2 *Intäkter*. Se not 5.

Övriga intäkter

I enlighet med R2 ska inkomster från gatu- kostnadsersättningar och exploateringsbidrag intäktsföras i sin helhet redan vid färdigställande av investering. Intäktsföring sker för närvarande endast kommuncentralt, det vill säga ingen bokföring sker hos berörd nämnd, men baseras på när den investering som inkomsten är hänförlig till är färdig att tas i bruk/aktiveras hos förvaltning.

Vad gäller förutbetalda intäkter periodiseras investeringsbidrag i intervallet 10 till 70 år beroende på komponent. För äldre inkomster (innan komponentredovisning infördes 2017) tillämpas upplösning på i huvudsak 33 år. Anslutningsavgifter periodiseras hos kretslopp- och vattennämnden från och med 2021 på 80 år (tidigare 50 år). Göteborg Energi intäktsför i sin helhet anslutningsavgifter för el, gas och fjärrvärme enligt K3 i samband med påbörjad leverans av anslutningen. De externa anslutningsavgifterna uppgick 2021 till 147,8 mnkr (föregående år 137,8 mnkr). I de sammanställda räkenskaperna har posten justerats till förutbetalda intäkt i enlighet med R2. Avgiften periodiseras över fem år enligt en förenklad modell för att kunna möta nedlagda kostnader. Samtliga intäkter periodiseras linjärt. Se not 2 och 18.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs normalt för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som gör att det är nödvändigt, till exempel verksamhetsförändringar och tekniskiften.

Från och med 2017 tillämpas komponentavskrivning vid nyanskaffning av byggnader och anläggningar i enlighet med R4 *Materiella anläggningstillgångar*. I tabell framgår intervall för nu tillämpade avskrivningstider samt kommunens rekommenderade avskrivningstider vad avser befintliga anläggningar, anskaffade till och med 2016. Jämte dessa framgår bolagens tillämpade avskrivningstider. Se not 4, 9 och 10.

Avskrivningstider (år)

Anläggning	Kommunen t.o.m. 2016	Kommunen 2021	Bolagen
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	5	3–5	3–7
Goodwill	5–10	5–10	5–10
Markanläggningar	20–50	7–80	10–50
Byggnader	20–50	15–80	10–100
Förbättringsutgifter i annans fastighet	-	2–33	10–20
Kiosker, paviljonger, baracker	10	10	10
Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier	5–10	5–30	3–25
Persondatorer och IT-inventarier	3	3–4	3
Ledningsrättigheter	-	-	100
Hyresrättigheter	-	-	20

Nedskrivningar

Rekommendation R6 *Nedskrivningar* ska tillämpas vid nedskrivning av värdet på en anläggnings-tillgång som används i sådan kommunal verksamhet som regleras av självkostnadsprincipen. Enligt R6 ska en värdering göras av om servicepotential kvarstår för de nedskrivningar som gjorts inom de kommunala bolagen. Värderingen avser anläggningstillgångar som helt eller delvis är skattefinansierade och/eller regleras av själv-

Av 9 kap. 9 § LKBR framgår att en upplysning ska lämnas om bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för varje post som tas upp som materiell anläggningstillgång. Enligt rekommendation R4 framgår att beräkningen ska ske genom att, för varje post, summera anskaffningsvärdet (justerat för hur stor del av året redovisningsenheten innehaft tillgången) för de tillgångar som är föremål för avskrivning och dividera med de av årets avskrivningskostnader som är hänförliga till dessa tillgångar. Redovisning av bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod finns i not 10.

Skäl för att tillämpa en nyttjandeperiod längre än fem år för immateriella anläggningstillgångar ska enligt 9 kap. 10 § LKBR upplysas om. Investeringar i goodwill betraktas i samtliga fall som strategiska och motiverar därför en längre avskrivningsperiod. Rättigheter som är baserade på avtal skrivs av över avtalsperioden. Detta gäller såväl lednings- respektive hyresrättigheter som, i förekommande fall, utvecklingsarbeten.

kostnadsprincipen. Nedskrivningar överstigande 5 mnkr har prövats. Om kommunalt ägt bolag gör en nedskrivning baserad på annan princip ska den återföras i sammanställda räkenskaper.

Kommunens resultat har påverkats av återförda nedskrivningar om totalt 49,5 mnkr. Återförda belopp har under året utrangerats i sin helhet till följd av genomförda rivningar. För koncernens bolag görs nedskrivning och eventuell återföring av dessa utifrån marknadsmässiga värderingar

enligt regelverket i K3 och avser huvudsakligen byggnader där nedskrivning görs för att anpassa värdet till faktisk hyresnivå. För tillgångar som skrivs ned för verksamheter som bedrivs enligt självkostnadsprincipen beräknas återvinningsvärdet normalt till anpassat användningsvärde. De nedskrivningar som gjorts av bolag och som återförts i den kommunala koncernen har inte förändrats under året. För koncernen uppgår nytillkomna nedskrivningar till 89 mnkr och återförda nedskrivningar till 318 mnkr.

Ränteutgifter i samband med investeringar

Ränteutgifter i samband med investeringar kan enligt R4 redovisas enligt huvudmetod eller enligt alternativregel. Göteborgs kommun tillämpar sedan 2014 huvudmetoden, vilket innebär att länekostnaderna direkt påverkar resultatet. Bolagssektorn följer alternativregeln som innebär att länekostnaderna under vissa förutsättningar får belasta anläggningens anskaffningsvärde. I bolagssektorn aktiveras länekostnader i huvudsak för bolag inom fastighetsbranschen som har avkastningskrav och följer därmed alternativregeln. Vid beräkning av länekostnad som ska aktiveras har genomsnittlig finansieringskostnad på lån upptagna i investeringssyfte använts. I de sammanställda räkenskaperna ingår årets aktiverade länekostnader med 50 mnkr (föregående år 42 mnkr) i materiella anläggningstillgångar beräknade på en räntesats om 1,5 procent. Utgående värde för aktiverade länekostnader är 616 mnkr. Se not 7 och 10.

Tillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Inom Göteborgs Stad betraktas tillgångar för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år som anläggnings-tillgång om beloppet överstiger ett halvt prisbasbelopp. Gränsen gäller gemensamt för materiella och immateriella tillgångar liksom för finansiella leasingavtal. Vid reinvestering anger kommunens riktlinje för komponentredovisning regler för att klassificera utbyte av komponent som drift eller investering. För konst tillämpas avvikande gräns om två prisbasbelopp, med undantag för de fall som utgör konstnärlig utsmyckning/gestaltning enligt den så kallade enprocentregeln. Den

avvikande gränsen för konst är ett avsteg från R4. Det görs därför att ändamålet med inköpen i första hand är att främja lokal kultur och beloppen dessutom är obetydliga i förhållande till stadens investeringsvolym. Se not 10 och 22.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. I de sammanställda räkenskaperna består immateriella anläggningstillgångar av bland annat goodwill. Goodwill utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på koncernens andel av förvärvade nettotillgångar. Se not 9.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Komponentredovisning enligt R4 tillämpas från och med 2017 vid nyanskaffning av materiella anläggningstillgångar. Det innebär att i anläggningen ingående komponenter ges olika avskrivningstid utifrån bedömning av faktisk nyttjandetid. Modellen används även på befintliga anläggningar vid återanskaffning och vid tillkommande komponenter. Förändringen innebär att poster som tidigare klassificerades som driftkostnad för löpande underhåll hädanefter i större utsträckning hanteras som reinvestering.

Bolagen tillämpar sedan 2014 komponentavskrivning för samtliga materiella anläggnings-tillgångar. Se not 10.

Leasing

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska kommunens investeringar i lös egendom från och med år 2007 finansieras genom leasing, med det kommunala bolaget Göteborgs Stads Leasing AB, GSL, som leasegivare. Enligt R5 *Leasing* ska leasingavtal klassificeras som finansiella om de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Tillgångar i avtal som är klassificerade som finansiell leasing ska redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Tillgångarnas värde skrivs av med samma modell och avskrivningstid som om de varit köpta. Betalda leasingavgifter redovisas som amortering och ränta.

Göteborgs Stad har i huvudsak två större lease-givare. Vid bedömning av avtalen är de avtal med GSL som avser maskiner och inventarier klassificerade som finansiell leasing. Avtalen medför här en ekonomisk risk för leasetagaren som gör att leasingen går att jämföra med köp av tillgången. De avtal som rör fordonleasing med GSL är fortsatt klassificerade som operationell leasing eftersom den ekonomiska risken i dessa avtal vilar på leasegivaren. Avtalen med Västra Götalandsregionen om hantering av hjälpmedel klassificeras som operationell leasing på grund av avtalens karaktär.

Framtida minimileaseavgifter beräknas utifrån uppgifter från leasegivaren och anges som en förpliktelse inom linjen. Se not 22.

Finansiella tillgångar

Se avsnittet Finansiella skulder.

Bidrag till statlig infrastruktur

Enligt LKBR ska upplysning lämnas om bidrag till statlig infrastruktur. Upplösningstid är satt till 25 år i befintliga projekt. Se not 12.

Eget kapital

Kretslopp- och vattennämndens resultat inom taxe-finansierad verksamhet påverkar inte eget kapital. Resultatet redovisas i stället som över-/underuttag och därmed skuld/fordran till abonnent.

Skulder och avsättningar

Finansiella skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas som långfristiga eller kortfristiga poster beroende på deras karaktär. Omklassificering till kortfristig sker när posten förfaller inom tolv månader eller för den del som amorteras inom tolv månader, såvida inget avtal om förlängning finns vid bokslutstillfället. Finansiella tillgångar och skulder upptas till anskaffningsvärdet. Se not 11 och 14 för finansiella tillgångar samt not 18 och 19 för finansiella skulder.

Vidareutlåning till koncernens bolag omklassificeras inte till kortfristig post om bolaget bedömer att skulden kommer att omsättas långfristigt. Utlåning till bolag som bedöms amorteras inom tolv månader klassificeras som kortfristig.

För över- och underkurser samt avgifter används linjär periodisering över lånets löptid.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till den valutasäkrade kursen när sådan finns, i annat fall har omräkning skett till balansdagens kurs enligt uppgift från Riksbanken.

Derivat- och säkringsredovisning

Säkringsredovisning i enlighet med RKR R8 tillämpas. Dokumentation av säkringsförhållandet upprättas, vilken omfattar syfte med säkringen, beskrivning av karaktären på säkrad risk, identifiering av säkringsinstrument och beskrivning av hur kommunen kommer att bedöma säkrings effektivitet.

Göteborgs Stad räntesäkrar del av skulden genom räntederivat. Syftet är att eliminera variabiliteten i framtida kassaflöden avseende betalning av rörlig ränta och fixera räntekostnaderna. Kommunen gör även valutasäkringar genom valutaderivat. Säkringsförhållandets effektivitet bedöms per varje balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumenten med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten. Kommunen uppfyller kraven för säkringsredovisning per 31 december 2021.

Swapränta redovisas löpande i resultaträkningen som en del av stadens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swappen. Effekten av en stängning av derivatkontrakt till följd av att säkringsrelationen upphört resultatförs direkt och periodiseras inte. Se not 18 och 19.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Det innebär att all pension som intjänats före år 1998 i tidigare pensionsavtal redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen och tas inte upp som avsättning i balansräkningen. Framtida förväntad särskild löneskatt tas också upp inom linjen. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Se not 21.

Pensionsförmåner intjänade i pensionsavtal från och med år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Under avsättningar reserveras också särskild löneskatt motsvarande 24, 26 procent av upptagen pensionsavsättning. Se not 16.

Avgiftsbestämd pension inklusive löneskatt ingår i posten upplupna kostnader och förutbetalda intäkter under kortfristig skulder. Se not 19.

Göteborgs Stad beräknar aktuell pensions-skuld för anställda i kommunen enligt angivna riktlinjer, RIPS. Pensionsåtaganden för personer anställda i de kommunala bolagen redovisas enligt BFN K3.

Avsättningar

Avsättning är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp och får endast avse formella förpliktelser. R9 *Avsättningar och ansvarsförbindelser* anger att uppgift om förväntad tidpunkt för samt osäkerhet vad gäller utflöde av resurser för varje avsättning ska ges. Detta sker inte eftersom det skulle vara alltför omfattande att ange detta för varje post då dessa är grupperade.

Avsättningar för återställning av deponier har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningar avser återställning av stadens nedlagda deponier. För avsättning deponier görs ingen nuvärdesberäkning och Göteborgs Stad följer därmed i dessa delar inte R9. Tillförlitlig information för att göra den beräkningen saknas.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. De temporära skillnaderna har huvudsakligen uppkommit

genom skillnader mellan bokföringsmässiga och skattemässiga avskrivningar på anläggningstillgångar, avsättningar och skattemässiga underskott.

Ingångna avtal om lämnade bidrag till staten eller annan juridisk person för investeringar i anläggningstillgång som Göteborgs Stad inte kommer att äga eller förfoga över, redovisas som kostnad i resultaträkningen och avsättning i balansräkningen när avtal tecknas.

Enligt R9 ska informella förpliktelser som redovisats som avsättningar i kommunala bolag omklassificeras till ansvarsförbindelser i de sammanställda räkenskaperna. Avsättningar överstigande 5 mnkr har prövats. Se not 17.

Poster inom linjen

Poster inom linjen är ett redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska ingå som skuld eller avsättning i balansräkningen utan ska anges i direkt anslutning därtill. Ansvarsförbindelser utgörs av möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek och/eller infriandegraden. Bland dessa återfinns kommunens borgensåtagande, den del av pensionsåtaganden som är äldre än 1998 samt leasing. Se not 20, 21 och 22. Pensionsåtagandet i sin helhet finns också beskrivet i förvaltningsberättelsen under avsnittet *Upplysning om pensionsförpliktelser*.

2. Verksamhetens intäkter

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Försäljningsintäkter	388	384	5 605	8 626
Taxor och avgifter	2 560	2 641	2 880	2 801
Hyror och arrenden	1 469	1 469	8 376	8 108
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	2 980	2 835	3 018	2 875
Bidrag och gåvor från privata aktörer	53	36	53	36
EU-bidrag	25	21	25	21
Övriga bidrag	121	52	171	239
Försäljning verksamhet och konsulttjänster	1 548	1 439	2 543	3 006
Intäkter från exploateringsverksamhet	590	1 226	590	1 226
Realisationsvinster från anläggningstillgångar	172	582	372	2 290
Övriga verksamhetsintäkter	86	179	1 154	1 990
Summa verksamhetens intäkter	9 992	10 864	24 787	31 218

Jämförelsetal för 2020 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 23 a.

3. Verksamhetens kostnader

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Personalkostnader exklusive sociala avgifter och pensionskostnader	-15 910	-16 431	-18 795	-19 616
Sociala avgifter inkluderat löneskatt	-5 276	-5 456	-6 278	-6 514
Pensionskostnader	-1 347	-1 748	-1 627	-2 041
Lämnade bidrag	-2 696	-2 743	-2 696	-2 746
Köp av huvudverksamhet	-7 867	-8 268	-8 143	-8 263
Lokal- och markhyror	-1 356	-1 349	-1 110	-1 087
Bränsle, energi, vatten mm	-361	-377	-3 249	-5 615
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	-4 827	-5 257	-7 744	-9 438
Realisationsförluster och utrangeringar	-86	-131	-264	-413
Anskaffning sålda exploateringsfastigheter	-116	-72	-116	-72
Aktuell och uppskjuten bolagsskatt	-	-	-213	-342
Summa verksamhetens kostnader	-39 842	-41 832	-50 235	-56 147

Jämförelsetal för 2020 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 23 a.

4. Avskrivningar och nedskrivningar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Avskrivning immateriella tillgångar	-1	-1	-18	-16
Avskrivning byggnader och anläggningar	-1 224	-1 378	-3 492	-3 792
Avskrivning maskiner och inventarier	-542	-665	-1 115	-1 133

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Nedskrivning/återföring av nedskrivning	30	52	-125	227
Summa av- och nedskrivningar	-1 737	-1 992	-4 750	-4 714

5. Skatteintäkter

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Preliminär kommunalskatt	29 926	30 326	29 926	30 326
Preliminär slutavräkning innevarande år	-414	666	-414	666
Slutavräkningsdifferens föregående år	-139	96	-139	96
Summa skatteintäkter	29 373	31 088	29 373	31 088

6. Generella statsbidrag och utjämning

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Inkomstutjämning	2 544	2 537	2 544	2 537
Kostnadsutjämning	-1 080	-1 178	-1 080	-1 178
Regleringsbidrag/avgift	593	1 733	593	1 733
Kommunal fastighetsavgift	862	879	862	879
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	188	208	188	208
Övriga bidrag i utjämningssystemet	309	56	309	56
Övriga generella bidrag från staten	1 207	232	1 207	232
Summa generella statsbidrag och utjämning	4 623	4 467	4 623	4 467

7. Finansiella intäkter och kostnader

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Utdelning på aktier och andelar	4	1	67	-7
Utdelning på aktier och andelar koncernföretag	20	-	-	-
Ränteintäkter	34	34	50	53
Ränteintäkter koncernföretag	390	372	-	-
Borgensavgifter	11	10	-	-
Övriga finansiella intäkter	4	15	14	18
Summa finansiella intäkter	463	432	131	64
Räntekostnader	-405	-346	-528	-449
Räntekostnader koncernföretag	-14	-11	-	-
Finansiell kostnad förändring av pensionsavsättning	-76	-48	-108	-70
Övriga finansiella kostnader	31	-29	30	-19
Summa finansiella kostnader	-464	-434	-606	-538

8. Jämförelsestörande poster

Belopp i mnkr	Ingår i not	Kommunen		Kommunala koncernen	
		2020	2021	2020	2021
Rearesultat försäljning anläggningstillgång		172	593	-	-
Resultat försäljning exploateringsfastighet		369	916	-	-
Resultat övrig exploateringsverksamhet	2	95	203	-	-
Förändring av pensionsförpliktelse till följd av ändrat livslängdsantagande	3	-	-115	-	-
Utdelning från koncernföretag	8	20	-	-	-
Förändring avsättning infrastruktur		54	-	-	-
Förändring av pensionsförpliktelse till följd av systembyte hos KPA	3	283	-	-	-
Summa jämförelsestörande poster		993	1 597	-	-
Specifikation:					
Reavinst försäljning materiell anläggningstillgång	2	172	583	-	-
Reavinst försäljning finansiell anläggningstillgång	7	-	11	-	-
Kostnader	3	0	-1	-	-
Rearesultat försäljning anläggningstillgång		172	593	-	-
Försäljningspris exploateringsfastighet med mera	2	551	1 041	-	-
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet med mera	3	-182	-125	-	-
Resultat försäljning exploateringsfastighet		369	916	-	-
Återläggning medfinansiering E45, grundavsättning	3	11	-	-	-
Återläggning medfinansiering E45, indexering	7	43	-	-	-
Förändring avsättning infrastruktur		54	-	-	-

Bedömning har endast gjorts av jämförelsestörande poster för kommunen.

9. Immateriella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	19	19	631	695
Anskaffning	-	-	50	65
Försäljningar/utrangeringar	-	-19	25	-21
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-11	-4
Utgående anskaffningsvärde	19	0	695	735
Ingående ack. avskrivningar	-19	-19	-611	-629
Försäljningar/utrangeringar	-	19	1	20
Omklassificeringar/överföringar	-	-	0	-
Årets avskrivningar	-	-	-19	-15
Utgående ack. avskrivningar	-19	0	-629	-624

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Ingående ack. nedskrivningar	-	-	29	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-29	-
Utgående ack. nedskrivningar	-	-	0	-
Utgående redovisat värde	0	0	66	111
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	52	23	482	464
Anskaffning	-	-	0	-
Försäljningar/utrangeringar	-29	-	-29	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	11	7
Utgående anskaffningsvärde	23	23	464	471
Ingående ack. avskrivningar	-20	-21	-301	-305
Försäljningar/utrangeringar	-	-	0	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	0	-
Årets avskrivningar	-1	-1	-4	-2
Utgående ack. avskrivningar	-21	-22	-305	-307
Ingående ack. nedskrivningar	-29	-	-83	-54
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	29	-	29	-13
Utgående ack. nedskrivningar	0	-	-54	-67
Utgående redovisat värde	2	1	105	97
Summa immateriella anläggningstillgångar	2	1	171	208
Immateriella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	3	2	147	171
Anskaffning	-	-	50	65
Försäljningar/utrangeringar	-29	0	-3	-1
Nedskrivningar	29	-	0	-13
Avskrivningar	-1	-1	-23	-17
Övriga förändringar	-	-	0	3
Redovisat värde vid årets slut	2	1	171	208

Jämförelsetal för 2020 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 23 b.

10. Materiella anläggningstillgångar

	Kommunen		Kommunala koncernen	
Belopp i mnkr	2020	2021	2020	2021
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	47 101	51 825	139 459	149 495
Anskaffning	5 744	4 897	11 193	9 849
Försäljningar/utrangeringar	-352	-378	-860	-1 538
Omklassificeringar/överföringar	-668	-824	-297	211
Utgående anskaffningsvärde	51 825	55 520	149 495	158 017
Ingående ack. avskrivningar	-14 626	-15 583	-52 060	-54 866
Försäljningar/utrangeringar	259	214	681	820
Omklassificeringar/överföringar	8	2	-10	-89
Årets avskrivningar	-1 224	-1 376	-3 477	-3 744
Utgående ack. avskrivningar	-15 583	-16 743	-54 866	-57 879
Ingående ack. nedskrivningar	-54	-53	-2 487	-2 535
Försäljningar/utrangeringar	-	-	76	5
Omklassificeringar/överföringar	-	-	2	0
Årets nedskrivningar/återföringar	1	49	-126	237
Utgående ack. nedskrivningar	-53	-4	-2 535	-2 293
Utgående redovisat värde	36 189	38 773	92 094	97 845
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	26,4	26,9	30,2	30,5
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	5 043	6 127	15 003	16 242
Anskaffning	875	774	2 025	2 063
Försäljningar/utrangeringar	-12	-106	-534	-483
Omklassificeringar/överföringar	221	466	-252	-313
Utgående anskaffningsvärde	6 127	7 261	16 242	17 509
Ingående ack. avskrivningar	-2 368	-2 536	-6 708	-7 251
Försäljningar/utrangeringar	9	98	465	455
Omklassificeringar/överföringar	362	194	97	32
Årets avskrivningar	-539	-662	-1 105	-1 147
Utgående ack. avskrivningar	-2 536	-2 906	-7 251	-7 911
Ingående ack. nedskrivningar	-	-	-113	-112
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	0
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	1	0
Utgående ack. nedskrivningar	-	-	-112	-112
Utgående redovisat värde	3 591	4 355	8 879	9 486
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	9,8	9,8	10,1	9,8
Övriga materiella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	88	101	231	260
Anskaffning	2	2	3	5
Försäljningar/utrangeringar	-6	-1	-6	-10

	Kommunen		Kommunala koncernen	
Belopp i mnkr	2020	2021	2020	2021
Omklassificeringar/överföringar	17	18	32	28
Utgående anskaffningsvärde	101	120	260	283
Ingående ack. avskrivningar	-36	-32	-79	-85
Försäljningar/utrangeringar	6	1	6	4
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	0
Årets avskrivningar	-2	-3	-12	-14
Utgående ack. avskrivningar	-32	-34	-85	-95
Ingående ack. nedskrivningar	-	-	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-	-
Utgående ack. nedskrivningar	-	-	-	-
Utgående redovisat värde	69	86	175	188
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	28,9	27,9	16,9	16,5
Summa materiella anläggningstillgångar	39 849	43 214	101 148	107 519
Materiella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	35 148	39 849	93 246	101 148
Anskaffning	6 621	5 672	13 221	11 917
Försäljningar/utrangeringar	-95	-172	-172	-748
Nedskrivningar	1	49	-125	237
Avskrivningar	-1 765	-2 040	-4 594	-4 904
Övriga förändringar	-61	-144	-428	-131
Redovisat värde vid årets slut	39 849	43 214	101 148	107 519
Spec: Varav leasing				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	3 113	3 327	-	-
Ackumulerade avskrivningar	-1 798	-2 089	-	-
Nedskrivningar	-	0	-	-
Utgående redovisat värde	1 315	1 238	-	-
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	7,5	6,6	-	-
Spec: Varav pågående				
Ingående anskaffningsvärde	10 861	12 096	17 482	19 732
Anskaffning	6 621	5 672	13 222	11 917
Överföringar	-5 386	-8 545	-10 735	-14 446
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-56	-3
Nedskrivningar	-	-	-126	60
Övrigt	-	-	-55	112
Utgående redovisat värde	12 096	9 223	19 732	17 372

Kommunens återförda nedskrivningar avser Backegårdskolan, 1,2 mnkr, Gårdstensskolan, 23,3 mnkr samt Torslandaskolan, 25 mnkr. Återförda belopp har under året utrangerats i sin helhet till följd av genomförda rivningar.

11. Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Aktier och andelar i:*				
Göteborgs Stadshus AB	9 451	9 451	-	-
Kommuninvest ekonomisk förening	336	375	336	375
Övriga bolag, bostadsrätter och grundfonds-kapitalstiftelser	18	18	57	83
Långfristig utlåning till koncernföretag	34 786	34 001	-	-
Övriga långfristiga fordringar	3 000	3	4 240	529
Summa finansiella anläggningstillgångar	47 591	43 848	4 633	987

* En samlad förteckning över Göteborgs Stads ägarintressen finns i not 29.

12. Bidrag till infrastruktur

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Bidrag till Trafikverket				
Totalt bidrag	30	31	30	31
Ackumulerad upplösning	-6	-7	-6	-7
<i>varav årets upplösning</i>	<i>-1</i>	<i>-1</i>	<i>-1</i>	<i>-1</i>
Summa bidrag till infrastruktur	24	24	24	24

Det ursprungliga sammanlagda bidraget har uppgått till 30 mnkr. Utgående värde avser åtta projekt för gång- och cykelbana, cirkulationsplats och pendelparkering. Det största projektet motsvarar ett ursprungsbelopp på 15 mnkr. Tid för upplösning är 25 år för samtliga projekt. Årets upplösning är -1 mnkr (föregående år -1 mnkr) och den ackumulerade upplösningen uppgår till 7 mnkr.

13. Förråd

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Förråd och lager	35	36	398	428
Exploateringsfastigheter	964	857	1 797	1 644
Summa förråd	999	893	2 195	2 072
Specifikation: Exploateringsfastigheter				
Ingående värde	789	964	1 155	1 797
Årets utgifter	345	43	1 171	771
Uttag bokfört värde	-189	-154	-545	-961
Omklassificering/omvärdering	19	4	16	37
Summa exploateringsfastigheter	964	857	1 797	1 644

14. Fordringar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Kundfordringar	448	502	1 415	1 651
Kundfordringar, koncernföretag	98	113	-	-
Fordringar moms	329	352	407	421
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	318	133	539	158
Kommunalskattefordringar	329	380	329	380
Övriga kortfristiga fordringar	441	3 506	1 793	4 644
Övriga kortfristiga fordringar, koncernföretag	3 225	4 290	-	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 232	2 101	912	3 330
Summa kortfristiga fordringar	6 420	11 377	5 395	10 584

Jämförelsetal för 2020 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 23 b.

15. Eget kapital

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Ingående eget kapital	26 164	28 571	32 561	35 863
Övriga justeringar	-1	-	-17	7
Årets resultat	2 408	2 593	3 319	5 438
Utgående eget kapital	28 571	31 164	35 863	41 308
Specifikation eget kapital				
Årets resultat	2 408	2 593	3 319	5 438
Resultatutjämningsreserv	4 530	5 258	4 530	5 258
Övrigt eget kapital	21 633	23 313	28 014	30 612
Summa eget kapital	28 571	31 164	35 863	41 308
Specifikation resultatutjämningsreserv				
Ingående resultatutjämningsreserv	3 003	4 530	3 003	4 530
Årets förändring av resultatutjämningsreserv	1 527	728	1 527	728
Summa utgående resultatutjämningsreserv	4 530	5 258	4 530	5 258

Jämförelsetal för 2020 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 23 b.

16. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Förmånsbestämd ålderspension	2857	3251	3991	4385
Avtalspension, visstidspension m m	23	12	23	12
Summa pensioner	2880	3263	4014	4397
Löneskatt	698	792	785	881
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	3578	4055	4799	5278
Specifikation: Avsättningens förändring över året				
Ingående avsättning	3529	3578	4753	4799
Nya förpliktelser under året	140	489	200	547
varav nyintjänad pension	59	331	78	375
varav ränte- och basbeloppsuppräknig	76	48	124	81
varav ändring av försäkringstekniska grunder	-	94	-3	88
varav pension till efterlevande	20	10	20	10
varav övrigt	-15	6	-19	-7
Årets utbetalningar	-100	-105	-164	-169
Årets förändring särskild löneskatt	9	93	10	101
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	3578	4055	4799	5278

Aktualiseringsgrad 100 % (föregående år 100 %). Antal förtroendevalda med visstidspension 11 (föregående år 11).

17. Andra avsättningar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
A. Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	21	21	75	82
Periodens avsättningar	0	-	10	8
lanspråktaga avsättningar	-	-1	-3	-9
Outnyttjade belopp som återförts	-	-	-	-
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	21	20	82	81
B. Avsatt för infrastrukturåtgärder				
Redovisat värde vid årets början	709	649	709	649
Periodens avsättningar	2	60	2	60
lanspråktaga avsättningar	-8	-21	-8	-21
Outnyttjade belopp som återförts	-54	-	-54	-
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	649	688	649	688
C. Avsatt för åtgärder inom byggsektorn				
Redovisat värde vid årets början	137	112	739	1507
Periodens avsättningar	40	29	974	297
lanspråktaga avsättningar	-43	-60	-161	-175

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Outnyttjade belopp som återförts	-22	-4	-45	-16
Omklassificering	-	-	-	25
Utgående avsättningar	112	77	1507	1638
D. Avsatt för miljöåtgärder				
Redovisat värde vid årets början	24	23	76	83
Periodens avsättningar	10	1	17	4
lanspråktaga avsättningar	-9	-3	-9	-6
Outnyttjade belopp som återförts	-2	-8	-1	-28
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	23	13	83	53
E. Övriga avsättningar				
Redovisat värde vid årets början	12	31	168	211
Periodens avsättningar	21	-	45	48
lanspråktaga avsättningar	-1	-7	-1	-9
Outnyttjade belopp som återförts	-1	-15	-1	-24
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	31	9	211	226
F. Uppskjutna skatter				
Redovisat värde vid årets början	-	-	3510	3488
Periodens avsättningar	-	-	147	278
lanspråktaga avsättningar	-	-	-143	-14
Outnyttjade belopp som återförts	-	-	-6	1
Omklassificering	-	-	-20	-45
Utgående avsättningar	-	-	3488	3708
Summa ingående balans	903	836	5277	6020
Summa periodens avsättningar	73	90	1195	695
Summa lanspråktaget	-61	-92	-325	-234
Summa outnyttjade belopp som återförts	-79	-27	-107	-67
Omklassificering	-	-	-20	-20
Summa utgående balans	836	807	6020	6394

Kommunen

A. Deponi

Avsättningen avser återställande av stadens 17 nedlagda deponier vars miljöskyddsåtgärder kretslopp och vatten-nämnden ansvarar för. Brudaremossens deponi är störst av deponierna och står för den största andelen av återställ-ningskostnaderna. Det råder alltså en osäkerhet kring avsättningens storlek då återställningsbehovet förändras över tid. Det kan avse förändringar i miljön, men också olika tekniska lösningar. Under 2015 genomfördes en utredning avseende Brudaremossens lakvatten och den pekade på att permanenta åtgärder för att rena lakvattnet kommer att behöva genomföras. Löpande förbättringsåtgärder pågår på samtliga deponier. Lakvattenanläggning på Brudaremossen togs i drift maj 2020.

B. Infrastruktur

Kommunen slöt under 2010 avtal kring medfinansiering av infrastrukturåtgärder inom ramen för Västsvenska paketet. 400 mnkr avser marknyttor inom ramen för Västsvenska paketet. Dessa togs upp i kommunens resultat- och balans-räkningar under 2011. Under 2014 slöt kommunen avtal om medfinansiering för utbyggnad av E20 och nedsänkning av E45. Avtalet avseende utbyggnad av E20 är ett underavtal mellan Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR) och Göteborgs Stad. I huvudavtalet representeras Göteborgs Stad av GR. Beloppen är indexuppräknade med 60 mnkr (före-gående år 2 mnkr). Indexuppräkning för 2021 är betydande, 25 procent avseende vägindex samt 3,9 procent avseende KPI. Nedsänkning av E45 är i sin helhet återförd.

C. Åtgärder inom byggsektorn

Avsättningen avser framtida åtaganden som kommunen har gentemot exploatören vid försäljningstillfället såsom ledningsflyttar, avetableringar och utredningar.

D. Miljöåtgärder

Avsättningen avser framtida åtaganden som kommunen har gentemot exploatören vid försäljningstillfället såsom marksanering.

E. Övriga avsättningar

Övriga avsättningar avser förväntade skadestånd, vite och oreglerade skador med mera.

Kommunala koncernen

Inga avsättningar har bedömts vara informella förpliktelser som därmed skulle ha omklassificerats till ansvarsförbindelse.

A. Deponi

Avsättningen för återställande av deponi avser, förutom kommunens del om 20 mnkr, främst återställande av deponier inom Renovakoncernen. IB 54 mnkr har där sammantaget ökat till 61 mnkr och av dessa utgör Tagene 39 mnkr. Ingående medel om 7 mnkr hos Göteborgs Hamn AB för återställande av mudderopplag i Torsviken har helt tagits i anspråk under året.

B. Infrastruktur

Se *Kommunen*.

C. Åtgärder inom byggsektorn

Avsättningen för åtgärder inom byggsektorn avser, förutom kommunens avsättningar som minskat från 112 till 77 mnkr, till stor del framtida åtaganden framtida åtaganden i byggprojekt inom Älvstranden Utveckling AB. Dessa avsättningar har sammantaget ökat från 1302 mnkr till 1483 mnkr och består främst av:

- Masthuggskajen, IB 1129 mnkr ger, tillsammans med periodens förändring, ett UB på 1203 mnkr. Avsättningen beräknas ha ett löpande utflöde till och med 2030.
- Lindholmshamnen, IB 98 mnkr och UB 136 mnkr, med ett förväntat utflöde till och med 2025,
- Celsiusgatan, IB 24 mnkr och UB 46 mnkr,
- Frihamnen, ny avsättning för året om 44 mnkr,
- Västra Eriksberg, IB 26 mnkr och UB 31 mnkr, samt
- resterande, i stort sett oförändrade, avsättningar avseende Skeppsbron, UB 13 mnkr och Kvillebäcken, UB 6 mnkr.

Älvstranden redovisar också en löpande avsättning avseende olika byggprojekt med IB 6 mnkr och UB 4 mnkr. Så gör även Higab AB, IB 45 mnkr och UB 36 mnkr samt Förvaltnings AB Framtiden med IB 10 mnkr och UB 11 mnkr. Posten innehåller Framtidens avsättning för garantiåtaganden avseende ensteg-stätade putsfasader, vilken har minskat från 38 till 30 mnkr till följd av återföring.

D. Miljöåtgärder

Avsatt för miljöåtgärder avser, förutom kommunens avsättning om 13 mnkr, avsättning inom Göteborg Energikoncernen kopplat till löpande konstaterade framtida miljöåtgärder, exempelvis återställande av mark. Årets UB, 32 mnkr, är i princip oförändrat jämfört IB. Liseberg AB har återfört hela sin avsättning avseende förorenad mark i ett dotterbolag, IB 20 mnkr. Resterande belopp är oförändrade och omfattar dels avsatt för sanering Färjenäs markområde hos Räddningstjänsten Storgöteborg, dels avsatt hos Gryaab för marksanering Färjestaden om 4 mnkr vardera.

E. Övriga avsättningar

Övriga avsättningar består, förutom kommunens avsättning om IB 31 mnkr och UB 9 mnkr, till större del av avsatt för oreglerade skador inom Försäkrings AB Göta Lejon. Där har ytterligare avsättning gjorts under året med 42 mnkr, vilket innebär att UB uppgår till 208 mnkr jämfört IB 166 mnkr. Övriga avsättningar omfattar bland annat kostnader för omstrukturering och avgångsvederlag.

18. Långfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Skulder till banker och kreditinstitut	35 359	36 109	39 969	39 973
Långfristig leasingskuld	1 315	1 238	-	-
Skulder till koncernföretag	427	424	-	-
Övriga långfristiga skulder	1 280	1 249	1 378	1 339
Anslutningsavgifter	525	619	724	831
Investeringsbidrag	3 157	3 566	3 157	3 566
Summa långfristiga skulder	42 063	43 205	45 228	45 709
Långfristiga skulder förändring över året				
Ingående långfristig skuld	38 701	42 063	40 346	45 228
Nyupptagna låneskulder	7948	8 060	9 758	8 601
Minskning av räntebärande skuld	-6 041	-7 289	-6 288	-8 580
Periodisering över- och underkurser	168	-21	168	-21
Förändring leasingskuld	145	-77	-	-
Förändring övriga långfristiga skulder	317	-34	362	-35
Förändring förutbetalda intäkter	825	503	882	516
Summa utgående långfristig skuld	42 063	43 205	45 228	45 709
Uppgifter om lång och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta under året (%)	0,85	0,69	1,10	0,92
Genomsnittlig ränta under året exklusive derivat (%)	0,57	0,41	0,57	0,43
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	2,1	2,5	3,0	3,1
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat (år)	1,4	1,9	1,5	1,9
Genomsnittlig kapitalbindningstid (år)	3,2	3,4	3,2	3,3
Lån som förfaller inom 0–1 år	23	22	21	22
Lån som förfaller inom 1–2 år	16	13	17	13
Lån som förfaller inom 2–5 år	43	42	46	43
Lån som förfaller 5+ år	18	23	16	22
Säkringsinstrument				
Nominellt belopp ränteswappar	5 100	5 800	22 460	19 260
Marknadsvärde ränteswappar	-250	-158	-717	-291
Säkrad skuld i utländsk valuta	3 338	2 816	3 338	2 816
Marknadsvärde Cross currency-swappar	-235	20	-235	20

19. Kortfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Skulder till banker och kreditinstitut	10 265	10 405	10 860	11 774
Skulder till koncernföretag	2 587	2 743	-	-
Leverantörsskulder	2 061	2 246	3 154	3 595
Moms och punktskatter	0	-	125	74
Personalens skatter, avgifter och avdrag	354	336	411	399
Upplupna personalkostnader	3 055	2 937	3 460	3 426
Kommunalskatteskulder	799	319	799	319
Övriga kortfristiga skulder	408	382	1 126	1 308
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 249	1 436	3 137	3 415
Summa kortfristiga skulder	20 778	20 804	23 072	24 310
Marknadsvärden swappar				
Säkrad skuld i utländsk valuta	2 327	2 012	2 327	2 012
Valutaswappar	-155	71	-155	71

Jämförelsetal för 2020 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 23 b.

20. Panter och därmed jämförliga säkerheter

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Borgensförbindelse för lån och pensionsåtaganden				
Göteborgs Hamn AB	393	384	-	-
Göteborg Energi AB	237	237	-	-
Higab AB	784	1 075	-	-
Göteborgs Stadshus AB	3 330	3 330	-	-
Förvaltnings AB Framtiden	412	412	-	-
Övriga bolag	288	269	-	-
Summa borgensförbindelser egna bolag	5 444	5 707	-	-
Övriga borgensförbindelser				
Småhus – statliga bostadslån	1	1	1	1
Stiftelser	500	387	500	387
Föreningar	174	160	174	160
Övrigt	65	67	65	68
Summa borgensförbindelser externt	740	615	740	616
Summa borgensförbindelser	6 184	6 322	740	616
Ställda säkerheter	-	-	614	923
Summa borgensförbindelser och ställda säkerheter	6 184	6 322	1 354	1 539
Ansvarsförbindelser	-	-	163	171
Summa ansvarsförbindelser	-	-	163	171

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till de kommunägda bolagen, men även för andra externa verksamheter så som föreningar och stiftelser. Koncernens ansvarsförbindelser består främst av bankgarantier hos Göteborg Energi AB, uppskov av stämpelskatt hos Förvaltnings AB Framtiden och Higab AB samt åtagande kring avfallsdeponi hos Renova AB.

Göteborgs Stad har i november 2012 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 31 december 2021 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Kommuninvests totala förpliktelse uppgick 31 december 2021 till 511,0 mdkr och totala tillgångar till 518,7 mdkr. Göteborgs Stads del i borgensansvaret är 2,09 procent, 10,7 mdkr.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt avtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Kommunens borgen för pensionsåtaganden hos vissa kommunala bolag, kommunalförbund och stiftelser uppgick vid årsskiftet till 737 mnkr. Göteborgs Stad har inte under året behövt infria några borgensåtaganden.

21. Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Pensionsförpliktelser PA-KL aktiva	2 858	2 669	2 865	2 676
Pensionsförpliktelser PA-KL pensionärer	5 195	5 263	5 285	5 350
Pensionsförpliktelser livränta	302	293	301	293
Summa pensionsförpliktelser PA-KL	8 355	8 225	8 451	8 319
Pensionsförpliktelser chefsavtal	-	-	-	-
Pensionsförpliktelser övrigt	11	7	11	7
Garantiåtaganden FPG/PRI	-	-	6	6
Summa totala pensionsförpliktelser	8 366	8 232	8 468	8 332
Särskild löneskatt	2 029	1 997	2 051	2 018
Summa pensionsförpliktelser och särskild löneskatt	10 395	10 229	10 519	10 350
Specifikation: Ansvarsförbindelsens förändring över året				
Ingående ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse	10 341	10 395	10 455	10 519
Nya förpliktelser under året	520	341	540	348
varav ränte- och basbeloppsuppräknin	252	148	254	150
varav ändring av försäkringstekniska grunder	-	226	-	231
varav pension till efterlevande	-	-	-	-
varav övrigt	268	-33	286	-33
Årets utbetalningar	-477	-475	-488	-484
Årets förändring särskild löneskatt	11	-32	12	-33
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse	10 395	10 229	10 519	10 350

Kommunen: Inlösen av pensionsförpliktelser inom ansvarsförbindelsen gjordes 2001 med 420 mnkr, 2002 med 260 mnkr samt 2016 med 20 mnkr, sammantaget 700 mnkr. Göteborgs Stads överskottsmedel i försäkringen uppgår 31 december 2021 till 128 mnkr (motsvarande föregående år 86 mnkr).

22. Leasing

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Finansiell leasing				
Leasetagare				
Redovisat värde per balansdag för maskiner och inventarier	1 221	1 238	-	-
Nuvärdeminimileasavgifter	1 298	1 290	-	-
<i>varav förfall inom 1 år</i>	392	403	-	-
<i>varav förfall inom 1-5 år</i>	728	718	-	-
<i>varav förfall senare än 5 år</i>	178	169	-	-
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	-	-	-	-
Leasegivare				
Externa fordringar	-	-	615	593
Framtida minimileasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal	-	-	615	573
<i>varav förfall inom 1 år</i>	-	-	58	54
<i>varav förfall inom 1-5 år</i>	-	-	205	208
<i>varav förfall senare än 5 år</i>	-	-	352	311
Operationell leasing				
Leasetagare				
Räkenskapsårets betalda leasingavgifter	2 107	2 095	1 016	986
Framtida minimileasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal*	1 877	1 760	1 516	1 530
<i>varav förfall inom 1 år</i>	593	403	326	272
<i>varav förfall inom 1-5 år</i>	848	873	613	733
<i>varav förfall senare än 5 år</i>	436	484	577	525
Leasegivare				
Avtalade framtida leasingavgifter	895	930	9 785	9 110
<i>varav förfall inom 1 år</i>	331	332	1 842	1 717
<i>varav förfall inom 1-5 år</i>	329	358	3 996	3 681
<i>varav förfall senare än 5 år</i>	235	240	3 947	3 712

* Utgör övrig ansvarsförbindelse inom linjen. Jämförelsetal för 2020 är ändrade: för kommunen från 278 till 1877, för koncernen från 182 till 1516.

23 a. Effekter i resultaträkningen på jämförelseår 2020 till följd av rättelser/ändringar

Belopp i mnkr	Not	Kommunen			Kommunala koncernen		
		2020	+/-	2020	2020	+/-	2020
Utdrag:							
Verksamhetens intäkter	2	9992		9992	24821	-34	24787
Verksamhetens kostnader	3	-39842		-39842	-50268	33	-50235
Verksamhetens nettokostnader		-31587		-31587	-30197	-1	-30198
Verksamhetens resultat		2409		2409	3799	-1	3798
Resultat efter finansiella poster		2408		2408	3324	-1	3323
Årets resultat		2408		2408	3324	-1	3323

Tolkförmedling Väst ingår ej i sammanställda räkenskaper från 2021.

23 b. Effekter i balansräkningen på jämförelseår 2020 till följd av rättelser/ändringar

		Kommunen			Kommunala koncernen		
Belopp i mnkr	Not	2020	+/-	2020	2020	+/-	2020
Utdrag:							
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR							
Immateriella anläggningstillgångar	9	2		2	173	-2	171
Summa anläggningstillgångar		87 442	0	87 442	105 954	-2	105 952
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR							
Fordringar	14	6 420		6 420	5 402	-7	5 395
Kassa och bank		941		941	1 418	-2	1 416
Summa omsättningstillgångar		8 360	0	8 360	9 015	-9	9 006
Summa tillgångar		95 826	0	95 826	114 993	-11	114 982
EGET KAPITAL							
Årets resultat		2 408		2 408	3 324	-1	3 323
Övrigt eget kapital		21 633		21 633	28 015	-5	28 010
Summa eget kapital	15	28 571	0	28 571	35 869	-6	35 863
SKULDER							
Kortfristiga skulder	19	20 778		20 778	23 077	-5	23 072
Summa skulder		62 841	0	62 841	68 305	-5	68 300
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		95 826	0	95 826	114 993	-11	114 982

Tolkförmedling Väst ingår ej i sammanställda räkenskaper från 2021.

24. Kassaflöde, ej likviditetspåverkande poster

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Reavinst/reaförlust, återläggning	-85	-453	-970	-656
Resultat exploatering, återläggning	-327	-865	-346	-976
Avskrivningar/nedskrivningar, återläggning	1 334	1 507	4 654	4 754
Över- och underkurser lån, årets periodisering	167	-102	-	-102
Investeringsbidrag, intäktsföring vid utrangering	0	-5	-	-
Avsättningar, gjorda	214	579	1 237	1 342
Avsättningar, återförda	-69	1	-101	-87
Utdelning, ej likvid	0	0	-	-
Justering enligt not 18, ej likvidpåverkande poster	-	-	992	-35
Justering enligt not 23, eget kapital samt övrig justering	-	-	394	5
Summa ej likviditetspåverkande poster	1 234	662	5 689	4 245

25. Kassaflöde, likviditetspåverkande poster

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Exploatering, försäljningslikvid	516	1 017	516	1 017
Exploatering, likvid anskaffning	-345	-41	-345	-41
Över- och underkurser, lån	0	81	-	81
Avsättning, utbetalning	-162	-133	-346	-403
Utdelning/aktieägartillskott, likvid	540	-	-	-
Summa likviditetspåverkande poster	549	924	-175	654

26. Upplysning om upprättade särredovisningar

Särredovisning som upprättats enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, samt särredovisning för avfallsverksamheten finns tillgängliga hos kretslopp- och vattennämnden, hemsida: goteborg.se/kretsloppochvatten.

Särredovisningsrapporter upprättade enligt Ellagen (1997:857), Fjärrvärmelagen (2008:263) respektive Naturgaslagen (2005:403) avseende el-, gasnät samt fjärrvärme kommer att finnas tillgängliga via Göteborg Energi AB, hemsida: goteborgenergi.se.

Enligt Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. upprättas särredovisning av Göteborgs Hamn AB och Göteborgs Spårvägar AB.

27. Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i tkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Sakkunnigt biträde	4 018	4 679	12 586	13 036
Förtroendevalda revisorer	32	33	4 097	4 362
Summa kostnad för räkenskapsrevision	4 050	4 712	16 683	17 398

Sammanlagd kostnad för revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning.

28. Upplysning om koncerninterna förhållanden

Interna mellanhavanden

Belopp i mnkr	Försäljning		Lån		Ränta och borgensavgift		Borgen	
	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Bolag	2 545	988	2 573	38 279	8	374	-	5 597
Kommun	1 001	2 848	38 279	2 982	374	10	5 707	-
Kommunalförbund	315	25	409	-	2	-	-	110
Summa	3 861	3 861	41 261	41 261	384	384	5 707	5 707

Koncernbidrag och ägartillskott

Belopp i mnkr	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Göteborgs Stadshus AB	540	5	20	1 058	-	-
Göteborg Energi AB	-	5	146	-	-	-
Göteborgs Hamn AB	-	78	211	-	-	-
Higab AB	-	57	199	-	-	-
Förvaltnings AB Framtiden	-	331	417	-	-	-
Göteborg & Co AB	-	24	-	20	-	-
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	-	34	43	-	-	-
Business Region Göteborg AB	-	5	-	-	-	-
Göteborgs Stads Leasing AB	-	-	35	-	-	-
Boplatz Göteborg AB	-	6	7	-	-	-
Kommun	5	-	-	-	-	-
Summa	545	545	1 078	1 078	-	-

29. Förteckning över bolag med mera där Göteborgs Stad har ägarintresse

Bolag / Organisation	Org. nummer	Ägarandel
GÖTEBORGS STADSHUS AB	556537-0888	100,0 %
INTERNA BOLAG (intern verksamhet)		
Göteborgs Stads Upphandlings AB	556070-5054	100,0 %
Försäkrings AB Göta Lejon	516401-8185	100,0 %
Göteborgs Stads Leasing AB	556442-1716	100,0 %
Boplatz Göteborg AB	556467-7390	100,0 %
REGIONALA BOLAG		
Gryaab AB	556137-2177	70,6 %
Göteborgsregionens Fritidshamn AB (Grefab)	556185-4109	80,0 %
Renova AB	556108-3337	85,0 %
Renova Miljö AB	556946-0321	100,0 %
Fastighets AB Rödingen	556051-2096	100,0 %
GÖTEBORG ENERGI AB	556362-6794	100,0 %
Göteborg Energi Nät AB	556379-2729	100,0 %
Göteborg Energi GothNet AB	556406-4748	100,0 %
Netwest Sweden AB	559028-5656	2,4 %
Ale Fjärrvärme AB	556041-0978	91,0 %
Göteborg Energi Gasnät AB	556029-2202	100,0 %
Göteborg Energi Din El AB	556572-4696	100,0 %
Göteborg Energi Backa AB	556550-2043	100,0 %
Västanvind Vindkraftskooperativ ek förening*	769621-9141	10,0 %
FÖRVALTNINGS AB FRAMTIDEN	556012-6012	100,0 %
Bostads AB Poseidon	556120-3398	100,0 %
Ellesbokkomplementären AB	556432-9810	33,0 %
KB Ellesbo 2	916844-6442	33,0 %
Familjebostäder i Göteborg AB	556114-3941	100,0 %
Gärdsås Utvecklings AB	556599-9694	49,0 %
Gärdsås Torgbolag KB	969673-5233	56,0 %
Gårdstensbostäder AB	556536-0277	100,0 %
Göteborgs Stads Bostads AB	556046-8562	100,0 %
Fastighetsbolaget Bredfjäll AB	556662-9035	100,0 %
Fastighetsbolaget Bredfjäll KB	969676-6923	100,0 %
Fastighetsbolaget Gropens Gård KB	969676-6881	100,0 %
Fastighetsbolaget Friskvåderstorget KB	969667-0562	100,0 %
Göteborgs Egnahems AB	556095-3829	100,0 %
Bygga Hem i Göteborg AB	556643-7934	100,0 %
Framtiden Byggutveckling AB	556731-5170	100,0 %
Störningsjouren i Göteborg AB	556657-1443	100,0 %
Förvaltnings AB GöteborgsLokaler	556082-4897	100,0 %

Bolag / Organisation	Org. nummer	Ägarandel
HANTVERKS- & INDUSTRIHUS i GBG AB (HIGAB)	556104-8587	100,0 %
Hotell Liseberg Heden AB	556050-2501	100,0 %
Myntholmen AB	559011-5563	100,0 %
Fastighets 718:1 AB	559173-4438	100,0 %
Älvstranden Utveckling AB	556659-7117	100,0 %
Södra Älvstranden Utveckling AB	556658-6805	100,0 %
Älvstranden Gullbergsvass AB	556023-2646	100,0 %
Norra Älvstranden Utveckling AB	556001-3574	100,0 %
Fastighets AB Fribordet	556248-5747	100,0 %
Norra Älvstranden Bostäder AB	556260-3281	100,0 %
GVA Fastigheter KB	916836-2888	100,0 %
GVA Fastigheter AB	556291-8390	100,0 %
Ferux Fastighet i Göteborg AB	556615-0123	100,0 %
Norra Älvstranden Service AB	556558-0619	100,0 %
Menlin Fastighets AB	556602-4922	100,0 %
Fastighets AB Radny	556992-7790	100,0 %
Fastighets AB Vinstra	556992-7808	100,0 %
Fastighets AB Esterel	556992-7832	100,0 %
Fastighets AB Raila	559057-5923	100,0 %
Fastighets AB Navet	556609-4354	100,0 %
Eriksbergs Förvaltnings AB	556079-4306	100,0 %
Lindholmspiren Beta AB	556625-8074	100,0 %
Torphuset Fastighets AB	556690-7571	100,0 %
Fripoint AB	556024-1456	100,0 %
Göteborgs Frihamns AB	556246-9519	100,0 %
S Tingsvassen 739:137 Fastighets AB	556606-2641	100,0 %
Göteborgs Stads Parkerings AB	556119-4878	100,0 %
BUSINESS REGION GÖTEBORG AB	556439-5878	100,0 %
Almi Företagspartner Väst AB*	556488-1307	12,3 %
Lindholmen Science Park AB	556568-6366	24,0 %
Johanneberg Science Park AB	556790-3108	37,5 %
Sahlgrenska Science Park AB	556547-7832	22,9 %
Göteborgs Tekniska College AB	556570-6768	49,0 %
GÖTEBORG & CO AB	556428-0369	100,0 %
Svensk Turism AB*	556452-7157	2,0 %
Got Event AB	556015-9823	100,0 %
Liseberg AB	556023-6811	99,9 %
Lisebergs Gäst AB	556422-0845	100,0 %
AB Liseberg Skår 40:17	556909-9731	100,0 %
Göteborgs Stadsteater AB	556016-7875	99,9 %

Bolag / Organisation	Org. nummer	Ägarandel
GÖTEBORGS HAMN AB	556008-2553	100,0 %
Göteborgs Stuveri AB	556284-3614	100,0 %
Scandinavian Distripoint AB	556206-1654	100,0 %
Arendal Holding AB	556711-0365	100,0 %
Göteborgs Hamn Holding AB	559338-6799	100,0 %
Halvorsäng Holding AB	559338-6807	100,0 %
Halvorsäng Fastighets AB	559338-6781	100,0 %
Halvorsäng Fastighetsbolag Syd AB	559338-6823	100,0 %
Halvorsäng Fastighetsbolag Nord AB	559338-6815	100,0 %
Halvorsäng Fastighetsbolag Öst AB	559338-6831	100,0 %
GÖTEBORGS STADS KOLLEKTIVTRAFIK AB	559161-0190	100,0 %
Göteborgs Spårvägar AB	556353-3412	85,0 %
GS Buss AB	556771-4380	100,0 %
GS Trafikantservice AB	556771-2251	100,0 %
ÖVRIGA		
Kommuninvest Ekonomisk förening*	716453-2074	2,1 %
Räddningstjänstförbundet Storgöteborg	222000-0752	69,7 %
Samordningsförbundet Göteborg	222000-3285	25,0 %
Göteborgsregionens Kommunalförbund**	222000-0265	55,6 %
Göteborgsregionens Internationella Skola AB (ISGR)**	556527-5657	100,0 %
Gryning Vård AB**	556605-8201	54,0 %
Tolkförmedling Väst**	222000-2972	17,2 %

* Utgör ej kommunalt koncernföretag (< 20 %), ingår ej i sammanställda räkenskaper

** Utgör kommunalt koncernföretag men undantas från sammanställda räkenskaper därför att det saknar väsentlig betydelse (< 2%)

Definitioner

Aktualiseringsgrad Den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Anläggningstillgångar Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, till exempel byggnader. Kan även vara immateriella så som goodwill eller finansiella som till exempel aktier.

Avskrivning enligt plan En anläggningstillgångs totala utgift fördelas ut som kostnader över det antal år som tillgången beräknas nyttjas i verksamheten.

Balanskrav Kommunsektorns balanskrav innebär att kommuner och regioner ska upprätta budgeten för nästa kalenderår så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Balansräkning En sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen, det vill säga redovisningsperiodens sista dag.

Derivatinstrument Finansiellt instrument vars värde beror på en annan, underliggande vara. Används för att hantera kurs- och ränterisker. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och swappar.

Driftkostnadsandel Löpande kostnader i procent av skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämning.

Eget kapital Skillnaden mellan tillgångar och skulder utgör eget kapital och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel.

Eliminering Innebär att interna poster tas bort, så att uppgifter om intäkter, kostnader, fordringar och skulder endast innehåller för organisationen externa poster.

Emission När nya obligationer/certifikat ges ut till försäljning.

Finansiella nettotillgångar (Finansiella anläggningstillgångar, exklusive aktier och andelar + omsättningstillgångar) – (kortfristiga + långfristiga skulder).

Finansieringsgrad av investeringar (Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital + försäljning av materiella anläggningstillgångar) / nettoinvesteringar.

Finansnetto Skillnad mellan posterna finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

Genomsnittlig nyttjandeperiod Anskaffningsvärde för tillgångar som är föremål för avskrivning/årets avskrivningskostnader

Investeringar/bruttokostnader Bruttoinvesteringar / verksamhetens kostnader, respektive nettoinvesteringar / verksamhetens kostnader.

Kassaflödesanalys Visar in- och utbetalningar. Summan av in- och utbetalningar utgör periodens totala kassaflöde.

Kassalikviditet (Kortfristiga fordringar + kortfristiga placeringar + kassa och bank) / kortfristiga skulder.

Kommunala koncernen Kommunen tillsammans med de kommunala koncernföretagen.

Kommunalt koncernföretag En juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier en kommun har ett varaktigt betydande inflytande.

Konsolidering Innebär att finansiella rapporter från ett moderbolag och minst ett ägt bolag sammanfogas till en gemensam koncernrapport.

Nettoinvestering Investeringsutgifter minus investeringsinkomster.

Nettokostnadsutveckling exklusive jämförelse-störande poster Utveckling av intäkter jämfört med kostnader, exklusive skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, jämförelse-störande och extraordinära poster.

Nettolåneskuld Kommunens externa låneskuld minus vidareutlåning till bolagen minus den likviditet som kommunen har placerad i marknaden.

Omsättningstillgångar Tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav är omsättningstillgångar, till exempel likvida medel och kortfristiga fordringar.

Resultatets andel av eget (1) respektive totalt kapital (2) 1) Årets resultat i procent av eget kapital. 2) Verksamhetens nettokostnad plus finansiella intäkter i procent av totala tillgångar.

Resultaträkning En sammanställning av resultat-konton i bokföringen, det vill säga verksamhetens intäkter och kostnader som ger saldot för periodens resultat (över-/underskott).

Ränteswap Avtal mellan två parter om en utväxling eller byte av räntebetalningar under en given löptid.

Sammanställda räkenskaper Sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar, kassaflödes-analyser och noter.

Skatteintäktsutveckling Utveckling av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Soliditet enligt balansräkningen Eget kapital / summa tillgångar.

Strukturell nettokostnad/resultat Strukturell nettokostnad består av verksamhetens netto-kostnader exkl. jämförelsestörande respektive extraordinära poster, reavinster samt utdelningar. Denna ställd mot skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämning ger strukturellt resultat.

Total skuld- och avsättningsgrad Avsättningar / summa tillgångar, resp. kortfristiga skulder / summa tillgångar, resp. långfristiga skulder / summa tillgångar.

3

Ekonomisk och finansiell rapportering

Detta avsnitt innehåller driftredovisning, investeringsredovisning och en redovisning av de stiftelser som staden förvaltar. Drift- och investeringsredovisningen ska tillgodose fullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna. Negativa avvikelser mot budget kommenteras liksom stora positiva avvikelser.

Ekonomisk och finansiell rapportering

100 Driftredovisning

Driftredovisningen är utformad så att utfallen kan stämmas av mot kommunfullmäktiges budget för nämnderna.

108 Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen ska tillgodose kommunfullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna.

116 Stiftelser

Göteborgs Stad förvaltar anknutna stiftelser och gåvor för olika ändamål. Förvaltningen avser enbart avkastningsstiftelser, ansvar för stiftelsernas kapital och att avkastningen delas ut till de ändamål som den som skänkte pengarna bestämt.

Driftredovisning

Kommunens driftredovisning

Driftredovisningen för kommunen är utformad så att nämndernas utfall kan stämmas av mot fullmäktiges budget. I kolumnen kommunbidrag anges de ramar som kommunfullmäktige tilldelat nämnderna. För några nämnder har kommunfullmäktige under året tagit beslut om förändrat kommunbidrag i förhållande till det ursprungliga budgetbeslutet. I dessa fall är det de uppdaterade ramarna som anges i tabellen. Vid vilka tidpunkter och med vilka belopp nämndernas ramar justerats redovisas i separat tabell längre ned i detta avsnitt. I kolumnen budget framgår vilket resultat

nämnderna själva har budgeterat för året. De allra flesta nämnder budgeterar för ett nollresultat. Stadens regelverk ger dock nämnderna rätt att, utifrån vissa förutsättningar och gränsvärden, bygga upp och nyttja ett eget kapital. Nämnderna har därmed möjlighet att budgetera för både positiva och negativa resultat. I kolumnen budget framgår också vilket resultat fullmäktige budgeterat för de kommuncentrala posterna och för staden som helhet. De för driftredovisningen mest väsentliga principerna för internredovisning och ekonomistyrning framgår under avsnittet noter inklusive redovisningsprinciper.

Belopp i mnkr	Intäkter	Kostnader	Kommunbidrag	Årets resultat	Budget	Intäkter fg år	Kostnader fg år
NÄMNDER MED SÄRSKILD INRIKTNING							
Byggnadsnämnden	191	-340	150	1	0	183	-329
Fastighetsnämnden	714	-723	39	30	0	779	-804
Förskolenämnden	511	-4879	4461	94	-80	536	-4801
Grundskolenämnden	1095	-9745	8834	183	0	980	-8928
Idrotts- och föreningsnämnden	114	-648	535	0	0	129	-651
Kommunledning	144	-479	367	32	0	176	-530
Kulturnämnden	133	-761	624	-4	0	129	-714
Lokalnämnden	3 331	-3282	-49	0	0	3 276	-3089
Miljö- och klimatinämnden	99	-187	101	14	0	80	-152
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	308	-946	739	102	0	291	-907
Nämnden för demokrati- och medborgarservice	73	-144	87	15	0	75	-130
Nämnden för funktionsstöd	594	-5183	4653	64	0	-	-
Nämnden för inköp och upphandling	72	-77	9	4	0	71	-72
Nämnden för Intraservice	1159	-1179	20	0	0	1120	-1140
Park- och naturnämnden	505	-817	311	-1	0	472	-762
Socialnämnd Centrum	164	-1301	1195	57	0	-	-
Socialnämnd Hisingen	126	-1202	1133	57	0	-	-
Socialnämnd Nordost	146	-1725	1618	39	0	-	-
Socialnämnd Sydväst	467	-1152	746	61	0	-	-
Sociala resursnämnden	-	-	-	-	-	613	-1286

Belopp i mnkr	Intäkter	Kostnader	Kommunbidrag	Årets resultat	Budget	Intäkter fg år	Kostnader fg år
Trafiknämnden	1 221	-2 286	1 062	-3	0	1 194	-2 068
Utbildningsnämnden	1 048	-3 212	2 201	36	0	1 005	-3 115
Valnämnden	0	-6	12	6	0	0	-2
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	1 372	-6 820	5 707	258	0	-	-
NÄMNDER MED TAXE-FINANSIERAD VERKSAMHET							
Kretslopp och vattennämnden	1 689	-1 689	0	0	0	1 570	-1 570
STADSDELSNÄMNDER							
Stadsdelsnämnder	-	-	-	-	-	4 798	-17 975
Resursnämndsuppgifter	-	-	-	-	-	15	-137
Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter							
Arkivnämnden	40	-61	22	1	0	39	-56
Fastighetsnämnden: Transfereringar	0	-58	68	10	0	-	-60
Socialnämnd centrum: Studieförbunden	0	-30	31	1	0	-	-31
Revisorskollegiet	5	-41	36	1	0	5	-36
Överförmyndarnämnden: Arvoden	1	-23	25	3	0	1	-24
Summa nämnder	15 322	-48 997	34 737	1 061	-80	17 538	-49 368
Kommuncentrala poster	36 874	-2 202	-34 737	-65	-960	35 831	-2 586
Resultat före jämförelsestörande poster	52 196	-51 199	0	997	-1 040	53 369	-51 954
Utdelning	-	-	-	-	540	20	-
Reavinster	1 509	-	-	1 509	500	540	-
Övriga jämförelsestörande poster	215	-127	-	88	0	106	327
Resultat kommunen	53 919	-51 326	0	2 593	0	54 035	-51 627
Justering för poster som ej är hänförliga till verksamhetens kostnader och intäkter enligt resultaträkningen	-35 987	434	-	-35 553	-34 944	-34 459	464
Justering för interna poster	-7 068	7 068	-	0	-	-9 584	9 584
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	10 864	-43 824	-	-32 960	-34 944	9 992	-41 579
Skatteintäkter	31 088	-	-	31 088	30 102	29 373	-
Generella statsbidrag och utjämnning	4 467	-	-	4 467	4 310	4 623	-
Finansiella poster	432	-434	-	-2	532	463	-464
Årets resultat	46 851	44 258	-	2 593	0	44 451	-42 043

Nämnderna

Nämnderna redovisar ett resultat för året på drygt en miljard kronor, vilket är 1,1 mdkr högre än det budgeterade resultatet och cirka 700 mnkr högre än den prognos som nämnderna lämnade i delårsbokslutet per augusti.

Huvudförklaringarna till årets resultat är desamma som förra året:

- » Kommunfullmäktiges beslut om utökat kommunbidrag till nämnderna
- » Statsbidrag med anledning av pandemin
- » Att verksamhet inte kunnat utföras eller utförts i en lägre omfattning på grund av pandemin

Nedan redovisas per nämnd de nämnder som har en negativ avvikelse mot det budgeterade resultatet, samt nämnder med större positiva avvikelser som inte förklaras av de generella orsakerna ovan eller där det finns anledning att förtydliga dessa.

Socialnämnderna redovisar ett resultat på tillsammans drygt 215 mnkr. Nämnderna erhöll ett utökat kommunbidrag med 155 mnkr enligt beslut av kommunfullmäktige 22 april 2021 §24 som en riktad stödåtgärd med anledning av ny skatteprognos. Stödet fördelades till socialnämnd Nordost med 60 mnkr, till socialnämnd Sydväst med 70 mnkr och till socialnämnd Hisingen med 25 mnkr. Andra orsaker till det positiva resultatet är utökade statsbidrag inom exempelvis trygghetsområdet och retroaktiva engångsintäkter hänförliga till 2020.

Även nämnden för funktionsstöd fick enligt samma beslut ett utökat kommunbidrag med 150 mnkr, vilket är den viktigaste förklaringen till nämndens positiva resultat.

För förskolenämnden och grundskolenämnden är en viktig förklaring till nämndernas höga resultat, förutom de generella orsakerna som nämnts ovan, att kommunbidraget grundades på betydligt fler invånare och därmed fler barn i verksamhet och fler elever än vad det senare blev.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning redovisar ett mycket högt resultat i förhållande till nämndens omslutning. Avvikelsen har uppstått inom både vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser. Förutom högre statsbidrag förklaras avvikelsen inom vuxenutbildningen av minskade volymer inom SFI och att andelen distansstudier med en lägre kostnadsbild ökat markant. Inom arbetsmarknadsinsatser är

det flera orsaker till avvikelsen, bland annat lägre volymer som, förutom pandemin, berodde på Arbetsförmedlingens omstrukturering.

Huvudorsaken till äldre samt vård- och omsorgsnämndens höga resultat är utökade statsbidrag. Andra orsaker är att verksamheten inom hälsofrämjande och förebyggande och service inte kunnat bedriva sin verksamhet i full skala på grund av pandemin och sänkt arbetsgivaravgift för ungdomar 19–23 år.

Även fastighetsnämnden uppvisar ett större positivt överskott om 30 mnkr som inte kan förklaras av ovan nämnda faktorer. Som förklaringar kan anges dels lägre personalkostnader till följd av vakanta tjänster, dels lägre verksamhetskostnader för trygghetslägenheter och fastighetsskatt samt att kapitalkostnadernas utfall jämfört med budget blev positivt.

Kommunledningen, som omfattar stadsledningskontoret samt den politiska verksamheten inom kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, uppvisar också ett större överskott för året, uppgående till 31,8 mnkr, där den politiska verksamheten står för 7,4 mnkr. Huvudsakliga orsaker är lägre personalkostnader på grund av vakanser inom såväl tjänstemanna- som politikerverksamheten samt lägre kostnader inom kommunfullmäktiges representationsverksamhet på grund av lägre aktivitet under pandemin.

Kulturnämnden, park- och naturnämnden och trafikenämnden är de nämnder som uppvisar negativa helårsresultat, om än på låga nivåer.

Kulturnämnden redovisar, liksom förra året, ett negativt resultat, kopplat till lägre intäkter i spåren av pandemin. Entré-, försäljnings- och konferensintäkter blev lägre till följd av att verksamheterna inte har kunnat vara öppna som vanligt för besökande. Budgetavvikelsen mildrades av att nämnden erhållit externa bidrag för samarbeten och projekt samt statligt stöd för ökade sjuklönekostnader.

Park- och naturnämndens underskott om 1 mnkr förklaras i huvudsak genom ökade personalkostnader för att hantera tillkommande beställningar och för att förebygga trängsel samt ökade kostnader som matchar de ökade beställningarna för vinterväghållning.

Även trafikenämnden förklarar årets resultat om -3 mnkr med ökade kostnader för vinterväghållning samt att kostnader för rivning av Göta älvsbron belastat årets kostnader. Utöver pandemi-effekter kunde underskottet hållas på en låg nivå

tack vare att kapital- och personalkostnader blev lägre respektive väsentligt lägre än planerat. Jämfört med 2020 års resultat, som belastades med höga kapitalkostnader, är årets utfall 13 mnkr högre på helårsbasis.

Kretslopp- och vattennämndens utfall för året är -81 mnkr, vilket innebär att taxeintäkterna inte täckt årets kostnader för de taxefinansierade avfalls- och VA-verksamheterna. Dessa hade inför året budgeterat med -17 mnkr i syfte att minska tidigare års ackumulerade överskott. Utfallet jämfört med budgeterat är därför negativt med 65 mnkr. Utfallet för avfallsverksamheten avviker positivt med 9 mnkr jämfört med budget om -30 mnkr. I stort sett hela avvikelsen kan förklaras med högre försäljningsintäkter på grund av ökade skrotpriser och en återbetalning från Renova AB. För VA-verksamheten, där avvikelsen är -73 mnkr jämfört med budget om -16 mnkr, förklaras underskottet med lägre taxeintäkter och en utebliven försäljningsintäkt för en fastighet på Ringön. Denna intäkt kommer i stället att bokföras under 2022. Övriga större avvikelser avser dels kostnader för resultatföring av investeringsprojekt, dels ökade kostnader för införande av nytt verksamhetssystem, akuta åtgärder på ledningsnätet, avskrivningar och en kraftigt ökad pensionsskuld.

Redovisningen av över- och underskott vid räkenskapsårets slut förändrades 2020 för att följa god redovisningssed inom taxefinansierad verksamhet. Uppkomna överskott i ett taxekollektiv redovisas numera i balansräkningen som en skuld till abonnenterna i stället för ett positivt resultat. När intäkterna överstiger kostnaderna ska överskottet regleras gentemot abonnenterna inom skälig tid genom att taxeintäkterna tillfälligt budgeteras lägre än kostnaderna för respektive taxekollektiv. Årets negativa utfall för kretslopp- och vattennämnden innebär att ett underuttag av avgifter har skett. Därmed har en fordran på abonnenterna uppstått, som vid slutet av året uppgår till 3,5 mnkr.

Kommuncentralt

De kommuncentrala posterna består i huvudsak av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning samt kostnader för det kommunbidrag som fördelas till stadens nämnder. De kommuncentrala posterna redovisar ett underskott om 65 mnkr. Resultatet avviker positivt mot budget med cirka 900 mnkr. Resultatet förklaras i huvudsak av tre större avvikelser.

Skatteintäkterna blev cirka 1 000 mnkr högre än budget. Antalet arbetade timmar har under året stigit snabbare än vad de flesta bedömare räknat med vilket har gjort att stadens skatteintäkter också utvecklats betydligt mer positivt än förväntat.

Under året har kommunfullmäktige beslutat att fördela en del av överskottet från de högre skatteintäkterna till nämnderna via utökade kommunbidrag. Vid vilka tidpunkter och med vilka belopp nämndernas ramar justerats redovisas längre ned i detta avsnitt. De utökade kommunbidragen minskar det kommuncentrala överskottet med cirka 350 mnkr.

Budgeterade beredskapsposter för nämndernas nyttjande av eget kapital samt för ökade försörjningsstödkostnader har inte tagits i anspråk. Sammantaget uppgår den positiva avvikelsen på grund av outnyttjade kommuncentrala beredskapsposter till 300 mnkr.

Jämförelsestörande poster

Utöver resultatet för nämnder och för de kommuncentrala posterna påverkas resultatet också av ett antal jämförelsestörande poster som redovisas utanför det så kallade strukturella resultatet. Reavinster från fastighetsförsäljningar uppgick till 1 509 mnkr, vilket är cirka 1 000 mnkr högre än i budget och väsentligt högre än tidigare år.

Det förändrade intäktsregelverket RKR R2 bidrar till ökade intäkter med drygt 200 mnkr som redovisas på raden övriga jämförelsestörande poster. På denna rad redovisas också en negativ engångseffekt om 115 mnkr som uppstod under 2021 på grund av en uppvärdering av stadens pensionskuld till följd av nya livslängdsantaganden.

Budgeterat utdelningskrav om 540 mnkr från Göteborgs Stadshus AB togs bort enligt beslut av kommunfullmäktige i november.

Kommunbidrag och tilläggsbudget nämnder

Belopp i mnkr	KF budget 2021	KF 22 apr	KS 10 jun	KS 16 jun	KF 28 okt	Summa KB 2021
Arkivnämnden	21,7	-	-	-	-	21,7
Byggnadsnämnden	149,5	-	-	-	-	149,5
Fastighetsnämnden	39,3	-	-	-	-	39,3
Fastighetsnämnden, transfereringar	68,0	-	-	-	-	68,0
Förskolenämnden	4 461,4	-	-	-	-	4 461,4
Grundskolenämnden	8 833,7	-	-	-	-	8 833,7
Idrotts- och föreningsnämnden	519,6	-	15,0	-	-	534,6
Kommunledningen	366,6	-	-	-	-	366,6
Kulturnämnden	624,2	-	-	-	-	624,2
Lokalnämnden	-48,6	-	-	-	-	-48,6
Miljö- och klimaternämnden	101,4	-	-	-	-	101,4
Nämnden för arbetsmarknad- och vuxenutbildning	719,4	20,0	-	-	-	739,4
Nämnden för demokrati- och medborgarservice	82,6	-	3,0	-	1,5	87,1
Nämnden för funktionsstöd	4 503,2	150,0	-	-	-	4 653,2
Nämnden för inköp och upphandling	9,0	-	-	-	-	9,0
Nämnden för intraservice	20,2	-	-	-	-	20,2
Park- och naturnämnden	310,6	-	-	-	-	310,6
Revisorskollegiet	36,3	-	-	-	-	36,3
Socialnämnd Centrum	1 196,8	-	-	-	-1,5	1 195,3
Socialnämnd Hisingen	1 108,2	25,0	-	-	-	1 133,2
Socialnämnd nordost	1 557,7	60,0	-	-	-	1 617,7
Socialnämnd sydväst	676,0	70,0	-	-	-	746,0
Socialnämnd centrum: studieförbunden	31,2	-	-	-	-	31,2
Trafiknämnden	1 059,8	-	-	2,0	-	1 061,8
Utbildningsnämnden	2 200,6	-	-	-	-	2 200,6
Valnämnden	11,6	-	-	-	-	11,6
Äldre- samt vård och omsorgsnämnd	5 706,5	-	-	-	-	5 706,5
Överförmyndarnämnden Arvoden	25,3	-	-	-	-	25,3
Summa	34 391,8	325,0	18,0	2,0	0,0	34 736,8

Kommunalförbundens driftredovisning

Belopp i mnkr	Intäkter	Kostnader	Netto-kostnader	Kommun-bidrag	Årets resultat	Utgående eget kapital
Räddningstjänstförbundet Storgöteborg	505	-497	8	-	8	75
Förvärvsbolag Göteborgs kommunalförbund	20	-20	0	-	0	5
Totalt kommunalförbund	525	-517	8	-	8	80

Värden motsvarar stadens ägda andelar. Tolkförmedling Väst ingår inte från 2021.

Göteborgs Stad är största ägare i Räddnings-tjänstförbundet Storgöteborg, RSG, med en ägarandel om 70 procent. RSG:s resultat för 2021 uppgår till 11,6 mnkr, vilket innebär en positiv avvikelse om 11,6 mnkr jämfört med det budgete-rade nollresultatet.

Anledningen till det relativt stora överskottet ligger framför allt i engångsintäkten på 13,5 mnkr, avseende förtida avslutat hyresavtal med SOS Alarm.

Bolag – ekonomiskt utfall

På samma sätt som för kommunen görs här en ekonomisk uppföljning av utfallet för bolagsklustren och för de bolag som inte ingår i kluster. Till skillnad mot nämnderna beslutas inte bolagens budgetar av kommunfullmäktige, varför uppföljningen här

sker av bolagens egna beslutade budgetar. Utöver detta lämnas också information om balansomslutning, soliditet och eget kapital för att ge en bild av bolagens ekonomiska ställning.

Belopp i mnkr	Rörelse-intäkter	Resultat efter fin. poster	Budget	Resultat 2020	Balans-omslutning	Soliditet (%)
Energi	7 614	280	650	575	14 401	47,8
Bostäder	7 691	953	414	714	39 218	31,3
Lokaler	3 379	1 615	178	196	11 891	31,7
Näringsliv	180	-48	-47	-45	162	41,3
Kollektivtrafik	1 313	24	21	31	785	67,0
Hamn	827	266	230	243	3 706	55,7
Turism, kultur och evenemang	1 456	191	-315	-661	3 666	39,3
Försäkrings AB Göta Lejon	177	12	9	5	425	41,7
Göteborgs Stads Leasing AB	818	46	17	32	2 595	37,7
Göteborgs Stads Upphandling AB	0	0	0	0	16	99,9
Gryaab AB	260	31	9	12	959	9,0
Renova AB	1 306	77	49	19	1 875	31,7
Grefab AB	55	3	0	1	95	16,8
Göteborgs Stadshus AB (moderbolaget)	30	-387	-401	-355	20 566	72,1
Boplatz Göteborg AB	40	7	5	8	55	42,0
Elimineringar	-1 383	81	351	150	-21 713	91,4
Summa	23 762	3 149	1 170	924	78 703	30,4

Tabellen visar belopp motsvarande stadens ägda andel av respektive bolag (till skillnad från Stadshuskoncernens årsredovisning som beräknas enligt K3-regelverket).

Stadshuskoncernens årsresultat efter finansiella poster uppgår till totalt 3,1 mdkr, vilket är 2,0 mdkr över budget och kan jämföras med 0,9 mdkr som var 2020 års resultat. I koncernens resultat ingår realisationsvinster på 1,8 mdkr, återföring av tidigare gjorda nedskrivningar samt nedskrivningar på totalt 0,2 mdkr samt realisationsförluster på 0,3 mdkr. Det för året höga resultatet beror främst på realisationsvinster inom kluster Lokaler vid Higabs försäljning av tre fastigheter på Medicinareberget. Även Älvstranden Utveckling, inom samma kluster, redovisar realisationsvinster för året.

Inom kluster Energi visar Göteborg Energi en stor avvikelse mot både budget och utfall för föregående år. Fjärrvärmeproduktionen har påverkats negativt genom ökade råvarukostnader.

Detta gäller även för såväl el, som naturgas och utsläppsrätter. Elhandeln gör en stor förlust för året genom negativa differenser mellan kundavtal med fasta priser och priset på råvaror i kombination med högre volymer än förväntat.

Kluster Bostäder, Framtidenkoncernen, visar ett för året positivt resultat, främst beroende på förskjutna underhållsprojekt och återföring av tidigare gjorda nedskrivningar. Inom kluster Turism, kultur och evenemang visar Liseberg också ett högt resultat, vilket påverkats positivt av realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar till Higab och Volvo, samt statliga omställnings- och permitteringsstöd. Även Got Event, inom samma kluster, har erhållit statliga omställnings- och permitteringsstöd som påverkat resultatet positivt.

I övrigt visar i stort sett samtliga kluster och bolag positiva avvikelser mot budget.

Stadshuskoncernens balansomslutning har, jämfört med 2020, ökat från 74,3 till 78,7 mdkr. Soliditeten har ökat med drygt två procentenheter till 30,4 procent. Orsaken är ökat eget kapital efter årets höga resultat i samband med den lägre lånevolymen efter amortering av lån med kassaflödet från avyttringarna. Ingen utdelning har lämnats. Vid utgången av 2021 uppgår koncernens totala lånevoly till 43,2 mdkr att jämföra med föregående års lånevoly på 44,4 mdkr. Resultatets andel

av eget kapital uppgår till 4,9 procent, jämfört med föregående års 3,5 procent på grund av det högre resultatet 2021 jämfört med 2020.

Stadshuskoncernens skattebelastning ska i första hand ske i moderbolaget Stadshus AB. Slutligt skattemässigt resultat efter avsättning till periodiseringsfond för Stadshus AB är 495 mnkr vilket innebär en skattekostnad på 102 mnkr. Föregående år gav ett skattemässigt resultat efter avsättning till periodiseringsfond på 781 mnkr och skattekostnad på 167 mnkr. Skattekostnaden ligger utanför resultat efter finansiella poster.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen ska tillgodose kommunfullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna. De för investeringsredovisningen mest väsentliga principerna för internredovisning och ekonomistyrning framgår under avsnittet noter inklusive redovisningsprinciper.

Kommunens investeringsredovisning

Kommunfullmäktige fastställde i budget 2021 investeringsramar per nämnd och år. För kretslopp- och vattennämnden fastställde kommunfullmäktige dock en ram för vatten- och avloppsverksamheten och en ram för

avfallsverksamheten. Kommunfullmäktiges budgetbeslut avser nettoramor per nämnd för perioden 2021–2025, fördelat på inkomster och utgifter. Angiven budget för 2021 avser nämndernas egna beslutade budgetar.

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Budget 2021–2025
Fastighetsnämnden				
Inkomster	1	1	0	1
Utgifter	-227	-434	207	-2 111
varav nyinvestering	-186	-367	181	-1 825
varav reinvestering	-41	-67	26	-286
Nettoinvesteringar	-226	-433	207	-2 110
Idrotts- och föreningsnämnden				
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter	-291	-567	276	-4 105
varav nyinvestering	-160	-383	223	-3 345
varav reinvestering	-131	-184	53	-760
Nettoinvesteringar	-291	-567	276	-4 105
Kretslopp och vattennämnden				
Vatten och avlopp				
Inkomster	109*	0*	109*	0
Utgifter	-621	-927	306	-4 742
varav nyinvestering	-460	-747	287	-3 763
varav reinvestering	-161	-180	19	-979
Nettoinvesteringar	-512	-927	415	-4 742
Avfall				
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter	-3	-42	39	-328
varav nyinvestering	-3	-41	38	-323
varav reinvestering	0	-1	1	-5

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Budget 2021–2025
Nettoinvesteringar	-3	-42	39	-328
Nettoinvestering kretslopp- och vattennämnden	-515	-969	454	-5 070
Lokalnämnden				
Inkomster	9	0	9	0
Utgifter	-1 926	-2 585	659	-22 050
varav nyinvestering	-1 443	-1 700	257	-13 645
varav reinvestering	-483	-885	402	-8 405
Nettoinvesteringar	-1 917	-2 585	668	-22 050
Park- och naturnämnden				
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter	-89**	-111	22	-619
varav nyinvestering	-24	-28	4	-543
varav reinvestering	-65	-83	18	-76
Nettoinvesteringar	-89	-111	22	-619
Trafiknämnden				
Inkomster	470	566	-96	3 800
Utgifter	-1 303	-1 995	692	-14 027
varav nyinvestering	-945	-1 468	523	-10 254
varav reinvestering	-358	-527	169	-3 773
Nettoinvesteringar	-833	-1 429	596	-10 227
Totalt investeringar nämnder				
Inkomster	590	567	23	3 801
Utgifter	-4 461	-6 661	2 200	-47 982
varav nyinvestering	-3 221	-4 734	1 513	-33 698
varav reinvestering	-1 240	-1 927	687	-14 284
Nettoinvesteringar	-3 871	-6 094	2 223	-44 180
Kommuncentralt				
Leasing	-495	-	-495	-
Totalt nettoinvesteringar kommunen	-4 366**	-6 094	1 728	-44 180
Exploatering				
Exploateringsinkomster	1 233	1 872	-639	9 590
Exploateringsutgifter	-673	-2 013	1 340	-7 918
varav markutveckling	-226	-819	593	-3 298
varav exploateringsfinansierad allmän plats	-388	-950	562	-3 664
varav skattefinansierad allmän plats	-59	-244	185	-956
Exploateringsnetto	560	-141	701	1 672
Anslutningsavgifter VA	1*	-*	1*	531
Utbyggnad VA	-68	-185	117	-905
Utbyggnadsnetto VA	-67	-185	118	-374
Totalt kommunen inklusive Exploatering	-3 873	-6 420	2 547	-42 882
Inkomster	1 824	2 439	-615	13 391
Utgifter	-5 697	-8 859	3 162	-56 805
Nettoinvesteringar	-3 873	-6 420	2 547	-42 882

* Det verkliga utfallet avseende anslutningsavgifter kopplat till exploateringsverksamheten uppgår till 52 mnkr, men har bokförts som investeringsinkomster under 2021 och redovisas därför i denna sammanställning som del av investeringsinkomsterna under kretslopp- och vattennämnden.

** I park- och naturnämndens utgifter är en post om 6 mnkr redovisade som en positiv exploateringsutgift. Denna är inkluderad i investeringsutgiften 89 mnkr. Det verkliga utfallet uppgår till 95 mnkr. Totala nettoinvesteringsvolymen för kommunen blir därmed 6 mnkr lägre.

Nämndernas investeringsutgifter uppgick för 2021 till 4,5 mdkr. År 2020 uppgick investeringsutgifterna till 5,1 mdkr. Nämndernas investeringsvolym minskade därmed med 0,6 mdkr, jämfört med året innan. Statliga investeringsbidrag och övriga investeringsinkomster uppgick under året till knappt 0,6 mdkr vilket ger ett investeringsnetto på cirka 4,4 mdkr, inklusive leasing. Nämndernas möjlighet att disponera och omfördela investeringsmedel mellan åren under planperioden 2021–2025 gör att ej nyttjade investeringsmedel i stället kan komma att tas i anspråk under kommande år. Dock uppvisade prognosen i augusti för hela perioden att investeringsvolymerna inte väntas upparbetas i nivå med den plan kommunfullmäktige beslutat.

Nämnderna med högst budgeterad nettoinvesteringsvolym, lokalnämnden och trafiknämnden, har upparbetat 74 procent respektive 58 procent av årets investeringsbudget, vilket kan jämföras med förra årets upparbetade nettoutgifter om 59 procent respektive 93 procent av budgeten.

Lokalnämnden, som äger och förvaltar stadens verksamhetslokaler, redovisar cirka 300 mnkr lägre nettoinvesteringsvolym jämfört med förra året, och nästan 700 mnkr lägre än vad som budgeterats för året. Det är, enligt nämnden, främst åtgärder inom reinvesteringar som inte utförts som planerat, till följd av förändrad planering av långsiktiga underhållsåtgärder. Planerade nyinvesteringsprojekt, främst förskolor och skolor, har inte heller kommit i gång i förväntad utsträckning. Orsaker till förskjutna tidplaner är bland annat försenade bygglov, ändrade detaljplaner, överklaganden, försenade underlag och sent inkomna synpunkter från berörda förvaltningar.

Trafiknämnden redovisar en lägre investeringsnivå jämfört med de senaste åren, även i förhållande till budget. Hisingsbron, som stått för hälften av investeringsutgifterna och färdigställdes under första halvåret, bidrog till det högre utfallet för 2020. Nämnden beskriver att avvikelserna för året mellan utfall och budget beror främst på tidsförskjutningar och att budgetvolymen för 2022 därmed kommer justeras som en anpassning till budgetbeslut för planperioden 2021–2025.

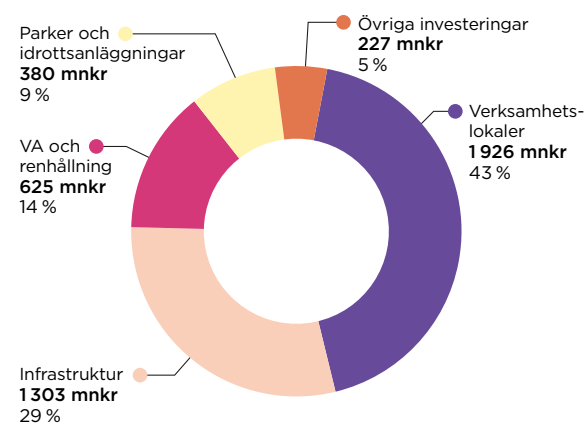
Komplexiteten i stadsutvecklingsprojekt kräver ofta hög grad av samordning mellan olika projekt samt med andra förvaltningar. Exempel på sådant som påverkat framdriften inom investeringsverksamheten är problem med markåtkomst och

bygglov och att det är flera aktörer och åtgärder som ska samsas på närliggande ytor. Utöver detta har även avsaknad av ramavtal gjort att åtgärder har pausats, vilket påverkat investeringstakten.

Även kretslopp- och vattennämnden redovisar en större avvikelse, sett till nettoinvesteringsvolym. Totalt har vatten-, avlopps- och avfallsverksamhet upparbetat 53 procent av budgeterad volym, vilket innebär en avvikelse om 450 mnkr. Inom avfallsområdet beror avvikelsen på att investeringen i en ny kretsloppspark i södra Göteborg senareläggs till att tidigast inledas 2022. Vatten- och avloppsverksamhetens avvikelse kan knytas till att projekt såsom Björlanda pumpkedja skjuts framåt i tiden, lägre projektkostnader i vissa projekt, påverkan till följd av pandemin samt tillgängliga resurser med fackkompetens. Konsekvenser av uteblivna åtgärder är bland annat ökat antal rörbrott på grund av åldrande ledningsnät, samt risk för leveransavbrott för råvatten och dricksvatten.

Fastighetsnämnden samt idrott- och föreningsnämnden redovisar utfall som är cirka 50 procent av nämndernas respektive budgetar, vilket kan förklaras med att fastighets- och markförvärv inte har genomförts enligt plan samt förseningar till följd av geotekniska och arkeologiska förhållanden och också fortsatt behov av utredningar. Park- och naturnämndens utfall är däremot i linje med vad nämnden har budgeterat för året.

Investeringsutgifter

Diagrammet redovisar fördelningen av investeringsutgifter mellan olika större investeringsområden.

Diagrammet visar hur investeringsutfallet fördelas mellan olika investeringsområden. Trots att lokalnämnden inte nått upp till budgeterad investeringsvolym gjordes nästan hälften av årets investeringar i verksamhetslokaler. Allra störst

var investeringarna inom grundskola. Ett annat stort investeringsområde utgörs av investeringar i infrastruktur.

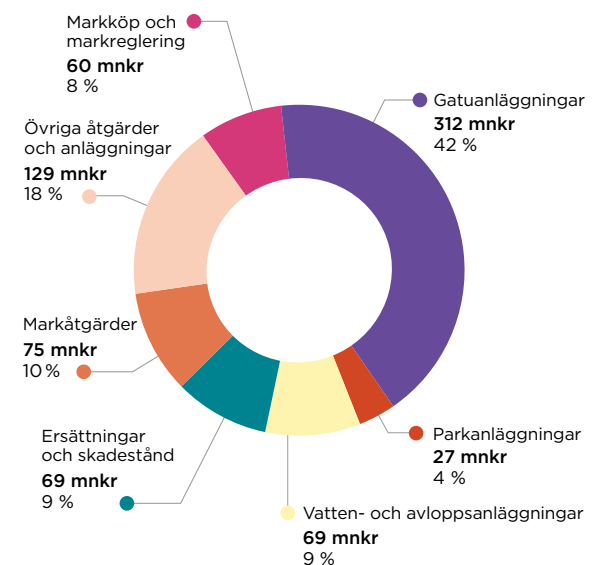
Kommunens exploateringsverksamhet, exklusive VA-utbyggnad, redovisar ett exploateringsnetto för året motsvarande cirka 0,6 mdkr, vilket stärker stadens långsiktiga ekonomiska inriktning om en exploateringsekonomi i balans över en rullande tioårsperiod. Samtidigt är det en positiv avvikelse om cirka 0,7 mdkr i förhållande till det budgeterade underskottet om drygt 0,1 mdkr. Avvikelsen avser så väl lägre inkomster som utgifter, men där upparbetade utgifter avviker betydligt mer i förhållande till planerade volymer och endast når drygt 30 procent i upparbetade utgifter. Avvikelserna förklaras främst av förskjutningar i planering och genomförande av exploateringsprojekt och detaljplanearbeten. Förskjutningar i större projekt, som Masthuggskajen, Frihamnen, Per Dubbsgatan och tidiga åtgärder i Backaplansområdet, förflyttar stora planerade investeringsvolymen i tid. Det ger väsentliga avvikelser i förhållande till de planerade ekonomiska flödena.

Årets prognoser pekade på betydligt högre upparbetningstakt än slutligt utfall. Det når cirka 50 procent av de volymer för 2021 som prognostiserades i verksamheternas investeringsnomineringar för 2022 och i delårsbokslutet i augusti.

VA-utbyggnaden inom exploateringsverksamheten redovisar ett utfall som uppgår till i storleksordningen 40 procent av budgeterade volymer, där förklaringen, likt övrig exploateringsverksamhet, beror på förskjutningar i tid för projekt och detaljplaner i förhållande till tidigare planering. Redovisade anslutningsavgifter ligger

betydligt lägre än de prognostiserade nivåerna i kommunfullmäktiges budget för 2021, men ligger i paritet med de reviderade nivåerna som låg till grund för planperiodens budget för 2022.

Exploateringsutgifter

Diagrammet redovisar fördelningen av exploateringsutgifter mellan de större utgiftsområdena.

I likhet med tidigare år utgör en stor del av exploateringsutgifterna markrelaterade åtgärder för att förvärva, reglera och iordningställa försäljningsbar mark, samt bygga ut diverse gatuanläggningar. Merparten av övriga åtgärder och anläggningar utgörs av utgifter för överdäckningen av Götaleden inför kommande exploatering och innefattar därför även förberedande markåtgärder i stora delar.

Bolagens investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Utfall investeringar	Budget investeringar
Energi	1 166	1 300
Bostäder	2 874	3 946
Lokaler	932	1 119
Näringsliv	2	1
Kollektivtrafik	21	60
Hamn	336	627
Turism, kultur och evenemang	707	835
Försäkrings AB Göta Lejon	0	0
Göteborgs Stads Leasing AB	598	539
Göteborgs Stads Upphandling AB	0	0
Gryaab AB	30	50
Renova AB	293	188
Grefab AB	4	8
Göteborgs Stadshus AB (moderbolaget)	0	0
Boplatz Göteborg AB	0	0
Elimineringar	-70	0
Summa	6 893	8 673

Tabellen visar belopp motsvarande stadens ägda andel av respektive bolag (till skillnad från Stadshuskoncernens årsredovisning som beräknas enligt K3-regelverket).

Stadshuskoncernens investeringar under 2021 uppgår till 6,9 mdkr, en minskning med 1,8 mdkr i förhållande till budget. Störst del av avvikelsen finns inom kluster Bostäder.

Inom kluster Energi har Göteborg Energi framför allt gjort investeringar i fjärrvärme, elnät och fjärrkyla. Under året har solcellsparken i Utby och fjärrkyla-ledningen mellan Lilla Bommen och Lindholmen tagits i drift. Kluster Bostäder, Framtidenkoncernen, redovisar lägre investeringar i både nyproduktion och befintligt bestånd som en följd av tidsförskjutningar. Under året har koncernen färdigställt 1 576 bostäder, jämfört med 866 bostäder föregående år, för inflyttning.

Inom kluster Lokaler har Higab under året färdigställt samlokaliseringen för kretslopp och vatten i Alelyckan, Göteborgs Stadsteaters tredje scen och invigt ny orgel i Göteborgs Konserthus. Investeringar i Kulturhuset i Bergsjön, Sjöfartsmuseet och i nytt magasin för flera av stadens museer har pågått under året. Älvstranden Utveckling har fortsatt investera i flertalet pågående stadsutvecklingsprojekt. Bolaget har under året tagit beslut om att ta byggherreansvaret för utförandet av underbyggnad allmän plats på Halvön vid Masthugskajen.

Flera av Göteborgs Stads Parkerings projekt

har nu kunnat starta efter politiska beslut, tidsplaneförskjutningar och överprövningar, vilket gör att bolagets investeringsvolym ökar. Bolaget har fortsatt arbetet att, tillsammans med Higab, utveckla parkeringsanläggning Masthugskajen Väst. För att tillgodose parkeringsbehovet för Lisebergs verksamheter och Volvos upplevelsecenter byggs ett parkeringshus med cirka 1 500 platser.

Inom kluster Hamn redovisar Göteborgs Hamn lägre investeringsvolym än vad som har budgeterats. Bolagets avvikelse mot budget gäller till största delen ett fastighetsförvärv som i stället genomförs under första kvartalet 2022. Kluster Turism, kultur och evenemangs investeringar består till största delen av Lisebergs Jubileumsprojekt med hotell och vattenpark.

Göteborgs Stads Leasing har fortsatt att investera i finansiella och operationella leasingobjekt. Den operationella leasingen är framför allt fordon och maskiner till verksamheterna. Den finansiella leasingen avser till stor del it- och annan utrustning, samt spårvagn M32 och rostrevisioner på dessa. Renovakoncernen har under året fortsatt sin byggnation av ny verkstad, vilken beräknas stå färdig 2024, och uppfört en ny anläggning för att kunna återvinna zink ur askan som bildas vid avfallsförbränning.

Utvalda investerings- och exploateringsprojekt

Nedan redovisas ett antal utvalda investerings- och exploateringsprojekt från nämndernas och bolagens projektportföljer. Urvalet baseras i första hand på projekt och satsningar som har projektbeslut på kommunfullmäktigenivå och som har gått in i en genomförandefas. Därutöver redovisas ytterligare ett antal projekt som redovisas från nämnderna där projektbeslut hanteras på nämndnivå men som överstiger i storleksordningen 250 mnkr i omslutning. För

investeringsobjekt inom stadshuskoncernen redovisas endast projekt med genomförandebeslut på kommunfullmäktigenivå. Projektlistan utökas i takt med att enskilda beslut hanteras på kommunfullmäktigenivå eller nämnderna själva hanterar projekt över 250 mnkr. Inom parentes anges den prisnivå som ligger till grund för projektens investeringsbeslut. För projekt med fast prisnivå redovisas så väl utfall och prognos i samma prisnivå som beslutad projektbudget.

Utvalda investerings- och exploateringsprojekt

Belopp i mnkr	KF-beslut	Ack. utfall		Total projekt prognos		Projektbudget		Slutår
I=Inkomster U=Utgifter		I	U	I	U	I	U	
Investeringar nämnder								
Gärdsåsskolan ny-, om- och tillbyggnad (löpande)			-212		-290		-270	2023
Glöstorpskolan 4-9 (löpande)			-304		-312		-337	2021
Noleredsskolan F-6 (löpande)			-1		-330		-330	2026
Nya Påvelundsskolan utbyggnad (löpande)			-14		-294		-310	2025
Ny skola Roberthöjdsgatan F-9 (löpande)			-228		-304		-306	2022
Ny skola Skytteskolan (löpande)			-249		-270		-341	2021
Torslandaskolan (löpande)			-23		-285		-285	2024
Ny skola Lundbyskolan 7-9 inkl kulturskola och idrottshallar (löpande)			-101		-522		-522	2023
Nytt vård- och omsorgsboende Utby (löpande)			-1		-345		-345	Pausat
Hisingsbron (2009)	X	1578	-2864	1585	-3400	1566	-3500	2021
Skeppsbron Etapp 2 (2017)	X	18	-35	125	-1405	0	-1405	2027
Kvilleleden och gator i Backaplan (2016)	X	94	-111	318	-768	318	-768	2027
E45, nedsänkning Götaleden (2013)	X	437	-799	449	-809	490	-849	2021
Knutpunkt Korsvägen (2017)	X	34	-34	746	-860	746	-860	2027
Stadsutveckling station Haga (2017)	X	2	-39	45	-660	0	-660	2026
Engelbrektslänken (2019)	X	6	-18	138	-260	138	-260	2024
Citybuss Backastråket (2016)	X	15	-30	300	-400	300	-400	2029
Spårväg och citybuss Frihamnen-Lindholmen (2020)	X	21	-31	525	-700	525	-700	2025
Spårväg och citybuss Brunnsbo-Hjalmar Brantingsplatsen (2019)	X	4	-2	332	-442	332	-442	2029

Belopp i mnkr	KF-beslut	Ack. utfall		Total projekt prognos		Projektbudget		Slutår
I=Inkomster U=Utgifter		I	U	I	U	I	U	
Ny barriär (Ultrafilter) Alelyckans vattenverk (2018)	X		-109		-825		-900	2026
Björlanda Pumpkedja (2020)	X		-59		-194		-350	2023
Renovering av avloppspumpstation Kodammarna (löpande)			-399		-490		-540	2023
Investeringar bolag								
Kulturhuset Bergsjön (löpande)	X		-121		-145		-145	2022
Sjöfartsmuseet, om- och tillbyggnad (löpande)	X		-120		-136		-136	2022
Stadsteatern, 3:e scen (löpande)	X		-76		-90		-90	2021
Magasin för Kulturnämnden (löpande)	X		-9		-540		-540	2023
Konstmuseet om- och tillbyggnad (löpande)	X		0		-800		-800	2028
Kajgarage Skeppsbron (löpande)	X		-1		-828		-828	2026
Parkeringsanläggning Liseberg (löpande)	X		-194		-500		-429	2023
Liseberg: Jubileumsprojektet Hotellet	X		-712		-1 179		-1 179	2023
Liseberg: Jubileumsprojektet Vattenparken	X		-246		-1 070		-1 070	2024
Exploateringar								
Gamlestaden Etapp 1 (löpande)		195	-611	232	-659	232	-659	2024
Selma Stad (löpande)		209	-219	209	-253	209	-250	2024
Ringön Spårvagnsdepå, mark (löpande)		17	-235	187	-378	187	-378	2024
Ny Älvförbindelse bebyggelse (löpande)		58	-251	569	-413	569	-412	2028
Järnvågsgatan/Masthuggskajen (2017)	X	1 275	-245	1 860	-2 130	1 860	-2 130	2031
Jubileumsparken etapp 1, del av utvecklingen av Frihamnen (2018)	X	109	-117	0	-206	141	-347	2023

Nedan kommenteras företrädesvis förändringar från tidigare rapportering eller projekt som tillkommit under 2021 i den kommuncentrala projektuppföljningen.

För 2021 har lokalnämnden börjat redovisa de projekt som överstiger 250 mnkr och som är i genomförandeskede, även om dessa inte har några enskilda projektbeslut på kommunfullmäktige-nivå utan hanteras av nämnden inom nämndens uppdrag och investeringsramar.

Nya Hisingsbron har öppnat för trafik under 2021 i enlighet med tidplan och den totala projektprognosen pekar nu på att projektet

kommer att kunna genomföras till en något lägre kostnad än de beslutade budgetramarna.

Ett fortsatt genomförande av Skeppsbrons stadsutveckling beslutades under 2020 och avser samlat delprojekt inom så väl trafiknämnden som Älvstranden Utveckling och Parkeringsbolaget. I projektuppföljningen ovan följs de större del-projekten upp, vilka avser utbyggnad av allmän plats samt kajgaraget. Genomplanering pågår.

Nedsänkningen av E45:an/Götaleden håller på att avslutas och Gullbergstunneln har öppnat för trafik. Nedsänkningsprojektet bedöms i detta skede kunna genomföras till en något lägre kostnad än den senast reviderade projektbudgeten.

Under 2021 har genomförandebeslut för tre projekt fattats av kommunfullmäktige för avtalade åtgärder inom ramen för Sverigeförhandlingen. Det gäller två etapper för utbyggnad av spårväg och citybuss sträckan Brunnsbo–Linnéplatsen (etapperna Frihamnen–Lindholmen och Brunnsbo –Hjalmar Brantingsplatsen) och utbyggnad av citybuss i Backastråket. Genomförandeplanering och projektering pågår.

Projektprognosen för utbyggnaden av Björlanda pumpkedja har reviderats ned under året i förhål-lande till föregående prognos och den samlade projektbudgeten och har förskjutits något år framåt i tid i förhållande till föregående års rapportering.

Under året har det även beslutats att genom-föra investeringen för om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum, i enlighet med tidigare inriktningsbeslut och reviderad förstudie.

En reviderad projektbudget för exploateringen av Järnvågsgatan/Masthuggskajen med ytterligare

110 mnkr beslutades under 2021, för att möjliggöra ytterligare riskreserv för utbyggnaden av allmän plats. Dock kvarstår risker för ökade kostnader för utbyggnaden och arbete för att se över omfattning och innehåll pågår. Delar av genomförandet har förskjutits i tid och genomförandet som helhet har skjutits ett par år framåt i tid i förhållande till föregående års rapportering.

Utbyggnad av Jubileumsparken i tabellen ovan redovisas som del av exploateringsprojekten, men hanteras i dagsläget som ett investeringsprojekt i avvaktan på att exploateringen av Frihamnsområdet ska återstarta igen. Projektprognosen speglar att det i dagsläget saknas extern finansiering av projektet via exploateringsbidrag och att omfattningen av genomförandeplaneringen baseras på de tillgängliga budgeterade kommunala medlen.

Stiftelser

Göteborgs Stad förvaltar anknutna avkastningsstiftelser och gåvor för olika ändamål. I förvaltningsansvaret ingår kapitalförvaltningen av stiftelsernas kapital, löpande stiftelseförvaltning och utdelning av medel enligt de ändamål som den som skänkt pengarna bestämt. Kapitalförvaltningen sker utifrån fullmäktiges placeringsriktlinjer och den löpande förvaltningen av de anknutna stiftelserna följer riktlinjer beslutade av kommunstyrelsen.

Stiftelsernas kapital ingår i en gemensam samförvaltning där varje stiftelse har en andel. Kapitalet är helt åtskilt från Göteborgs Stads ekonomi. Den totala avkastningen, efter avdrag

för viss kapitalisering och förvaltningskostnader, kan användas för utdelning i stiftelserna. Till detta ska läggas redan tillgängligt fritt eget kapital som finns i gåvorna och i vissa av stiftelserna.

Belopp i mnkr	2019	2020	2021
Antal stiftelser	74	74	74
Antal gåvor	3	2	2
Årets resultat	67,6	169,9	89,9
Beviljade anslag	21,7	19,3	18,0
Förvaltningskostnader	3,1	2,9	2,6
Eget kapital och skulder	969	1 112	1 180
Marknadsvärde förmögenhet	1 082	1 189	1 409

Utbildningsstiftelserna har bidragit med stipendier och resebidrag till elever och lärare, huvudsakligen i de kommunala grund- och gymnasieskolorna. Elever har också fått premier för goda skolprestationer och andra framsteg och skolor har beviljats ekonomiskt stöd för genomförande av olika klassaktiviteter. Totalt har 3,6 mnkr delats ut.

De sociala stiftelserna har beviljat medel till ekonomiskt behövande enligt tre kategorier: barnfamiljer, äldre och vuxna samt till barn med särskilda behov och deras familjer. Totalt har 4,6 mnkr delats ut.

Stiftelser med kulturinriktning lämnade bidrag till Konstmuseet, Röhsska museet, Stadsmuseet och Sjöfartsmuseet. För dessa har museerna köpt in konstverk i form av tavlor, skulpturer och andra föremål. Bidragen har också

använts till konserveringsarbeten, utställningar och forskning med mera. Totalt har 6,6 mnkr delats ut.

Under året har föreningar och andra ideella organisationer beviljats medel för olika projekt och aktiviteter. Det har varit aktiviteter riktade till barn i Göteborg och till allmännyttiga, kulturella eller välgörande ändamål till förmån för Göteborgs samhälle. Totalt har 3,2 mnkr delats ut.

4

Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling

I detta avsnitt lämnas en fördjupad redovisning av bedömningen av måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges tre övergripande mål och de övergripande verksamhetsmålen. Här beskrivs också utvecklingen för de verksamheter som i huvudsak berörs av respektive mål.

För de övergripande verksamhetsmålen har kommunfullmäktige fastställt indikatorer och målvärden. Bedömningen om huruvida de övergripande målen är uppfyllda eller inte, har gjorts utifrån en bedömning av till vilken grad de övergripande verksamhetsmålen är uppfyllda. Bedömningen av måluppfyllelsen för de övergripande verksamhetsmålen utgår i sin tur i hög grad från om indikatorernas målvärden för året har uppnåtts. Hänsyn har även tagits till den trendmässiga utvecklingen för indikatorerna. Måluppfyllelsen är i vissa fall svårbedömd eftersom utfallsvärden för 2021 saknas i dagsläget. Bedömningen försvåras även av att Statistiska centralbyrån, SCB, har ändrat sin medborgarundersökning från och med 2021 vilket gör att värden för flera indikatorer inte längre är möjliga att få fram.

Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling

121 Kommunfullmäktiges mål och Agenda 2030

Avsnittet inleds med en redogörelse för hur kommunfullmäktiges mål relaterar till de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.

123 Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför

139 Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro

151 Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt

159 Revisionsberättelse

Kommunfullmäktiges mål och Agenda 2030

Göteborgs Stad har länge arbetat för en hållbar utveckling och stadens budget har de senaste 15 åren fokuserat på hållbarhet i de tre dimensionerna: ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Sedan den antogs 2015 har FN:s resolution Agenda 2030 blivit måttstocken för hållbar utveckling, vad det innebär, vad som behöver uppnås och hur det ska uppnås.

Agenda 2030 för hållbar utveckling antogs 2015 som en bredare efterträdare till *Millenniemålen*. Målet är att till 2030 genomföra en samhällsförändring som leder till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling som skyddar planeten, utrotar fattigdom och genererar en god välfärd för alla människor. Agendan består av 17 globala mål för hållbar utveckling uppdelade i 169 delmål. Principer som betonas är att målen är integrerade och odelbara, att framgång krävs inom alla områden för att det övergripande målet ska kunna uppnås och att ingen ska lämnas utanför utan målen ska nås för alla människor. Det är upp till varje stat att anpassa agendan efter nationella förhållanden.

Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, har på regeringens uppdrag tagit fram en samling nyckeltal till stöd för arbetet med *Agenda 2030* i kommuner och regioner. Nyckeltalen publiceras i statistikdatabasen Kolada och medger jämförelse med övriga kommuner och över tid.

Sammanfattningsvis kan sägas att Göteborg ligger relativt bra till jämfört med övriga kommuner – bland de 25 procent bästa på 23 av nyckeltalen, bland de 25 procent sämsta på sex nyckeltal och i mittfältet på 25 nyckeltal. Områdena där staden ligger sämst till hänger alla ihop och är kopplade till ekonomiska klyftor och utanförskap, det handlar om försörjningsstöd förvärvsfrekvens, trygghet, brottslighet, psykisk hälsa. Göteborg presterar bland de bästa när det gäller miljö och stadens miljöarbete, infrastruktur (elnät, bredband, kollektivtrafik), jämställdhet och näringsliv (BRP, utbildningsnivå). Trendmässigt ser det än bättre ut – trenden är positiv för 60 procent av nyckeltalen och det är egentligen bara arbetslöshet och sysselsättning som har en tydligt negativ trend, vilket sannolikt är en pandemieffekt.

Koppling mellan Göteborgs Stads budgetmål 2021 och de globala hållbarhetsmålen

Göteborgs Stad kartlägger årligen hur den kommunövergripande styrningen i form av budgetmål, program och planer relaterar till de globala målen. Matrisen visar vilka kopplingar som finns mellan Göteborgs Stads budgetmål och de globala målen. I det här sammanhanget kan den fungera som en länshänvisning. För att få en bild av stadens arbete kopplat till ett globalt mål, titta horisontellt i matrisen och läs under de relaterade budgetmålen.

De globala målen för hållbar utveckling

		De globala målen för hållbar utveckling																
		Ingen fattigdom Ingen hunger Hälsa och välbefinnande God utbildning för alla Jämställdhet Rent vatten och sanitet Hållbar energi för alla Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Minskad ojämlikhet Hållbara städer och samhällen Hållbar konsumtion och produktion Bekämpa klimatförändringen Hav och marina resurser Ekosystem och biologisk mångfald Fredliga och inkluderande samhällen Genomförande och globalt partnerskap																
Övergripande mål	Övergripande verksamhetsmål	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför	Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor																	
	Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla																	
	Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande																	
	Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv																	
	Göteborg är en levande kultur-, idrotts- och evenemangsstad för både boende och besökare																	
	Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit																	
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro	Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet																	
	Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet																	
	Göteborgär en trygg och välskött stad																	
	Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat																	
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt	Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser																	
	Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet																	
	Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor																	
	Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass																	
	Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själv och därmed bidrar till det gemensamma																	

Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför

Kommunfullmäktiges mål och övergripande verksamhetsmål	Bedömd måluppfyllelse för 2021
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför	Delvis uppfyllt
Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor	Ej uppfyllt
Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla	Delvis uppfyllt
Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande	Svårbedömt
Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv	Delvis uppfyllt
Göteborg är en levande kultur-, idrotts- och evenemangsstad för både boende och besökare	Svårbedömt
Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit	Ej uppfyllt

Målet bedöms vara delvis uppfyllt, då två av de sex övergripande verksamhetsmålen är delvis uppfyllda, två ej uppfyllda och två är svårbedömda. Pandemin har haft en stor påverkan på de övergripande verksamhetsmålen och kommunfullmäktiges övergripande mål. Särskild påverkan har pandemin haft på stadens äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Skolornas resultat har likaså påverkats negativt liksom stadens möjligheter att under året ge tidiga sociala insatser. Omfattande negativ påverkan har också besöksnäringen och kultur-idrotts- och evenemangsstaden märkt av. Då flera av de övergripande målen inte kunnat uppfyllas blir det övergripande målet enbart delvis uppnått under 2021.

Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Nöjd medborgar-index – Förskola	54	54	-	61
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan	5,1	5,0	4,9*	5
Elever i åk 3 som deltagit i alla ämnesprov i SV, SV2 och MA	70	-	-	72
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser)	70,0	69,0	70,0	73
Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	72,5	74,9	73,2	75
Elever i årskurs 9 behöriga till gymnasieskolan	80,5	83,3	82,9	83
Elever i årskurs 9: Jag känner mig trygg i skolan	-	81,4	-	85
Elever i årskurs 9: Jag är nöjd med min skola som helhet	-	70,1	-	68
Gymnasieelever med examen inom 4 år	68,1	67,2	68,7	71
Andel som går vidare till jobb	-	-	-	55
Barn 1–5 inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg	84,3	84,2	84,8**	86
Elever på SFI som klarar minst två kurser	34,0	31	-	40

Måtten avser hemkommun förutom * Nämndens preliminära uppgifter om kommunal verksamhet.
** Nämndens preliminära uppgifter

Målbedömning

Målet bedöms inte vara uppfyllt. Bedömningen grundar sig på att indikatorerna inte når målvärdena och flera har en negativ utveckling. För flera av indikatorerna saknas resultat då dessa inte mäts för 2021 eller för att resultat ännu inte publicerats. Bedömningen är att många av målvärdena kommer vara svåra att nå även kommande år. Detta därför att de långsiktiga trenderna eller resultaten under 2021 pekar i en annan riktning.

Verksamhetens utveckling

Förskola

Andelen barn i förskoleverksamhet ökade marginellt under 2021, men når inte målvärdet. Ökningen förklaras av att antalet barn i åldrarna ett till fem år minskat mer än antal barn placerade i förskoleverksamhet. Andelen barn i förskolan fortsätter öka samtidigt som andelen barn i pedagogisk omsorg minskar. I fristående pedagogisk verksamhet har antalet barn däremot ökat. Pandemin har påverkat den uppsökande verksamheten negativt under året. För att öka andelen barn i förskolan är den uppsökande verksamheten fortsatt prioriterad. Inga barn har behövt vänta mer än fyra månader på en förskoleplats.

Pandemin har haft inverkan på förutsättningarna för undervisning och deltagande i utbildningen. Till exempel har kontinuiteten försämrats både för barn och medarbetare och öppna förskolan har delvis varit stängd, faktorer som påverkat måluppfyllelsen. Att det finns utbildad personal i verksamheten är en viktig förutsättning för utveckling mot en likvärdig förskola. Förskolenämndens mål avseende rektors utbildning och förskollärlägitimation uppnås inte. Andelen rektorer i kommunala förskolan med genomförd rektorsutbildning har minskat jämfört med föregående år. Även andelen förskollärare med legitimation har minskat i den kommunala förskolan. Andelen varierar mellan 36 och 46 procent beroende på geografiskt utbildningsområde. De fristående förskolorna har liksom tidigare en lägre andel förskollärare med legitimation, cirka 15 procentenheter lägre än snittet för de kommunala förskolorna. Under året har det arbetats med att få till en fördelning av kompetens inom utbildningsområdet, men det är en fortsatt utmaning för nämnden. Det är ett prioriterat område att följa upp de insatser som görs för att säkerställa likvärdig fördelning av kompetens.

Grundskola

Ingen av indikatorerna i grundskolan når målvärdet. Resultaten sjunker för elever på lågstadiet och i årskurs 9 jämfört med föregående år. Resultatet för elever i årskurs 6 ökar. Av eleverna från förskoleklass till årskurs 9 går 79,3 procent i en kommunal skola i Göteborg 2020, vilket är en ökning som pågått sedan 2015. Nämndens preliminära siffror för 2021 visar på en liknande andel.

Efter förra årets relativt stora ökning av resultaten i årskurs 9 sjönk resultaten något under 2021 för de som uppnår gymnasiebehörighet och kunskapskraven i alla ämnen. Flickor har bättre resultat än pojkar under alla år sedan mätningarna började. Resultaten når inte riksgenomsnittet. Meritvärdena är i nivå med föregående år. Trenden att andelen nyinvandrade elever minskar fortsätter i kommunala skolor; från 16,5 procent 2017 till 6,8 procent 2021. I fristående skolor har andelen nyinvandrade legat relativt stabilt på cirka 5 procent.

Sedan 2015 har resultaten i årskurs 6 visat på en nedgångande trend. 2021 vänder dock kurvan

uppåt. Resultaten når inte riksgenomsnittet. Flickor får bättre betyg än pojkar, men skillnaden i resultat i engelska och matematik mellan könen är små.

För de senaste åren saknas nationell statistik om utvecklingen på lågstadiet. I de kommunala skolorna minskar andelen elever som uppnår kunskapskraven i årskurs 1 och 3.

I grundsärskolan är trenden att både antalet och andelen elever ökar. Trenden är nationell, men både andelen elever och ökningstakten i grundsärskola är högre i staden än i riket som helhet. I grundsärskolan kan ämneselever i årskurs 6 till och med 9 få betyg på begäran av vårdnadshavare eller eleverna själva. Vårens uppföljning visar att andel utfärdade betyg har ökat från föregående år. Antalet ämneselever är dock så få att det är svårt att dra generella slutsatser. De senaste åren har andelen legitimerade och behöriga lärare ökat. Kompetensförsörjningen är en utmaning inom flera verksamheter men det är extra svårt att hitta rätt behörighet och kompetens inom grundsärskolan.

Gymnasieskola

I gymnasieskolan når Göteborgseleverna inte målvärdet under 2021. Göteborg ligger under riksgenomsnittet men skillnaderna har minskat något. Kvinnor har bättre resultat än män under alla år sedan mätningarna började. Resultatet för både män och kvinnor har förbättrats sedan föregående år.

Det finns en långsiktig trend att andelen elever som går i en kommunal gymnasieskola i Göteborg minskar. Under året har minskningen varit störst inom yrkesprogrammen men syns även inom högskoleförberedande program. Den kommunala huvudmannen kan alltså bara i begränsad utsträckning påverka utvecklingen mot målvärdet och målvärdet drivs främst av andra huvudmän i och utanför Göteborg. Det är inte möjligt att jämföra de kommunala skolornas målutveckling med andra huvudmän. Detta beror på att det saknas data för göteborgarnas resultat hos andra huvudmän och för att den kommunala skolan har betydligt större andel elever på introduktionsprogram respektive yrkesprogram. Andelen gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom tre år fortsätter att öka och Göteborg har en betydligt högre andel behöriga relativt riksgenomsnittet.

Andelen legitimerade lärare i kommunal gymnasieskola låg stabilt på 80–81 procent 2015–2018, innan andelen ökade till drygt 83 procent 2019 och 2020, vilket är de senaste mätvärdena. Utbildningsnämnden bedömer att måluppfyllelsen i den kommunala gymnasieskolan har ökat sedan föregående år när det gäller examensgrad och närvaro. Andelen elever med examen inom tre år

i den kommunala gymnasieskolan har ökat på de högskoleförberedande programmen, för både män och kvinnor. På yrkesprogrammen har examensgraden minskat. Andelen kvinnor med examen har dock fortsatt att öka, men för männen minskade examensgraden i jämförelse med föregående läsår. Utvecklingen av elevernas närvaro i den kommunala gymnasieskolan har länge varit positiv för de högskoleförberedande programmen. På yrkesprogrammen och introduktionsprogrammen minskade närvaron något under läsåret 2020/2021, vilket kan ha bidragit till den negativa utvecklingen av examensgraden på yrkesprogram.

Elever i yrkesprogram har också generellt haft större utmaningar att nå målen under perioder med distansundervisning. Skolorna har behövt sätta in många extra insatser för att få elever att klara examen. Lsåret 2020/2021 undantogs elever på vissa av introduktionsprogrammen från beslut om distansundervisning.

Under året har särskilt fokus inom den kommunala gymnasieskolan varit att förstärka det kompensatoriska uppdraget genom exempelvis fortsatt utveckling av individ- och gruppanpassade utbildningar inom introduktionsprogrammen, fortsatt utveckling av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och förstärkt kompetensutveckling.

Andelen elever som fullföljer fyra år i gymnasiesärskolan har ökat något. Andelen elever som går vidare till arbetsmarknaden eller fortsatta studier har ökat jämfört med föregående läsår. Det är fortfarande en alltför låg andel av eleverna som får tillgång till arbetsmarknaden efter avslutad utbildning i gymnasieskolan.

Mått och nyckeltal	2019	2020	2021
Barn inskrivna i pedagogisk omsorg (antal)*	492	496	436
Förskollärare med legitimation i förskolan, kommunal verksamhet (andel %)*	41,1	40,7	39,6
Legitimerade heltidsanställda lärare i grundskolan och behörighet i minst ett ämne, kommunal verksamhet (andel %)	71,6	73,8	-
Elever som uppnått kunskapskrav läsförmåga årskurs 1, kommunal verksamhet (andel %)*	86,9	87,2	85
Elever som uppnår kunskapskrav i årskurs 3 för Svenska 2, So, No, Matematik, kommunal verksamhet (andel %)*	81,3	80,5	78,8
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska inkl. svenska som andraspråk, hemkommun (andel %)	87,1	86,7	87,9
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun (andel %)	60,8	63,2	66,6

* Nämndens uppgifter

Vuxenutbildning

Inom vuxenutbildningen har elever påverkats av förändringarna på arbetsmarknaden och arbetet med att minska smittspridning genom exempelvis fjärr- och distansutbildning och ändrade mötesformer. Antalet antagna elever inom svenskundervisning för invandrare ligger i nivå med föregående år och andel godkända betyg har minskat något. Skillnaden mellan män och kvinnors resultat är liten. Avbrotten har ökat jämfört med föregående år. Målgruppen har haft svårt att tillgodogöra sig undervisningen som delvis skett på distans.

Andel godkända betyg inom övriga utbildningsformer ligger i nivå med föregående år

eller något högre. Kvinnor har som regel högre andel godkända betyg än män. Andel avbrott har minskat för yrkesutbildningarna och för kurser på grundläggande nivå men inte på gymnasial nivå. Trots att andelen avbrott minskat på yrkesutbildningarna nås inte målvärdet.

Antalet utbildningsplatser har utökats utifrån branschernas behov och efterfrågan från sökande. För att få fler göteborgare med funktionshinder i arbete är en handlingsplan framtagen i samarbete med nämnden för funktionsstöd. Kompetenshöjande insatser för medarbetare i nämnden kring funktionshinder i förhållande till studier/arbete är ett exempel på aktivitet i handlingsplanen.

Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Långvarigt försörjningsstöd (antal hushåll)	6 974	7 224	7 219	7 400
Andel (%) ej återaktualiserade ärenden 0–12 år	65	60	-	61
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn (antal barn/100 000 inv.)	3,1	1,7	3,7	1,6
Nöjd medborgar-index, stöd för utsatta personer	47	44	-	49
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS, Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet (andel %)	87	86	86	90

Målbedömning

Målet bedöms till viss del vara uppfyllt. Bedömningen grundar sig bland annat på att indikatorn för försörjningsstöd uppnås för 2021 och har stabiliserats samt att övriga indikatorer inte når upp till målvärdet för 2021. Året har till stor del präglats av anpassningar till följd av pandemin.

Verksamhetens utveckling

I samband med att barnkonventionen blev lag 2020 genomfördes utbildningsinsatser i staden för att tydliggöra konventionens intentioner och hur de påverkar stadens uppdrag och verksamhet. Flera av stadens verksamheter har under året identifierat behov av ett fortsatt kontinuerligt och långsiktigt förbättringsarbete med fokus på att stärka den praktiska tillämpningen av barnkonventionen. Generellt behöver staden stärka sitt arbete med att systematiskt inhämta barns åsikter inför beslut.

Antalet barn i familjehem har under året ökat marginellt jämfört med 2020. Verksamheterna som arbetar med att rekrytera familjehem har under pandemin haft svårigheter med att vara synliga i olika sammanhang vilket påverkat rekryteringen av jour- och familjehem negativt.

Pandemin har också medfört svårigheter att nå barn och unga då deras möjligheter att delta i fritidsaktiviteter varit begränsade. Arrangemang och aktiviteter har inte fullt ut kunnat genomföras på stadens mötesplatser och fritidsgårdar så som planerats. Många unga har inte haft tillåtelse från vårdnadshavare att delta i aktiviteter eller besöka mötesplatserna på grund av restriktionerna i samhället. Stadens verksamheter har ställt om till mer uppsökande verksamhet och gruppverk-

samhet. Öppen verksamhet har utförts i mindre grupper vilket förbättrat kontakten med dem som deltagit. Det uppsökande arbetet har lett till att fler nya individer och målgrupper har nåtts. Stadens verksamheter signalerar fortsatt att de ser fler yngre barn i kriminalitet och att kriminella gäng rekryterar ungdomar med funktionsnedsättning. Verksamheten arbetar därför med att utveckla arbetet med att identifiera ungdomar i riskzon eller som redan befinner sig i kriminalitet.

Familjecentralerna har fortsatt utvecklas under året och socionomer riktade mot familjecentrerat arbetssätt har bland annat genomfört läsfrämjande åtgärder i samarbete med förskolan. Med anledning av pandemin har inte utökade hembesök hos nyblivna föräldrar kunnat erbjudas i samma omfattning som varit tänkt, utan besöken har i stället skett i stadens lokaler. Under hösten var läget bättre och hembesöken kunde återupptas. Verksamheten har fortsatt att utveckla former föräldrastöd i samverkan med skolor, bostadsbolag och föreningar i lokalområdena.

Vräkningar

Antalet personer som blir vräkta från sin bostad ska minska och målsättningen är att inga barnfamiljer ska vräkas. Kronofogdens uppgifter över vräkningar i Göteborg visar att antalet hushåll som vräkts från sin bostad har ökat under året, från 158 hushåll 2020 till 170 hushåll 2021. Även antalet vräkta barnfamiljer har ökat under året, från sju barnfamiljer 2020 till tolv barnfamiljer 2021. Antalet barn som är berörda av vräkning har ökat, från 10 barn 2020 till 22 barn 2021. Jämfört med 2019 har såväl antalet vräkningar totalt som antalet vräkta barnfamiljer och antalet

barn berörda av vräkning ökat. Enligt Kronofogdens statistik på riksnivå ökar antalet vräkta barnfamiljer i spåren av pandemin och tre av fyra vräkningar bland barnfamiljer rör ensamstående. Våren 2020 beslöt Förvaltning AB Framtiden att inga hyresgäster skulle vräkas till följd av pandemin och bolagets bedömning är att så inte heller har skett.

Missbruk

Under året har staden tillsammans med forskare identifierat och börjat följa mått som bygger på uppföljningsintervjuer. Andelen som bedömer att deras situation rörande narkotika och psykisk hälsa förbättrats efter insats från socialtjänsten har ökat 2021 jämfört med 2020.

Under 2021 fattade Inspektionen för vård och omsorg, IVO, beslut om att stänga stadens akutboende Nya Tillfället som erbjuder tillfälligt boende till personer med missbruk och psykisk ohälsa. Tillsynsmyndigheten bedömde att det förekom missförhållanden i verksamheten som utgjorde en allvarlig fara för enskildas liv, hälsa och personliga säkerhet. Socialnämnd Sydväst som ansvarar för och driver Nya Tillfället har överklagat tillsynsmyndighetens beslut.

Våld i nära relationer

Att stärka arbetet mot våld i nära relationer, VINR, är ett pågående arbete och har under 2021 bland annat inriktats mot att säkerställa att personalens kompetens är god genom, bland annat grundutbildning i VINR och att rutiner och strukturer finns. Under pandemin har medarbetare bland annat utbildats i och använt den standardiserade bedömningsmetoden, FREDa, tänkt att användas i socialtjänstens arbete mot VINR. Efter pandemin kommer nya strukturer och rutiner tas fram.

De fyra socialförvaltningarna samverkar i en arbetsgrupp för gemensamt utvecklingsarbete inom området och det finns även en strategisk grupp mellan förvaltningarna för att förbättra kompetens och samverkan runt personer utsatta för våld.

Hedersrelaterat våld

Uppstarten av Regionalt stödcentrum heder har pågått under 2021 och är till för personer som är utsatta för hedersrelaterat förtryck och våld och yrkesverksamma som jobbar med hedersproblem. Göteborgs Stad samordnar arbetet mellan elva kommuner inom Göteborgsregionen, Polismyndigheten och Västra Götalandsregionen.

Regionalt stödcentrum heder är en samtalsmottagning för personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck oavsett ålder, ursprung, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexualitet, religion eller funktionsnedsättning. I staden finns sedan tidigare fyra resursteam heder. Resursteamerna har haft särskilt fokus på hbtqi-personers specifika utsatthet i hederskontext och bland annat fört runda bords-samtal med andra myndigheter och civilsamhälle för att lyfta frågan och sprida kunskap.

Under 2021 har stadsledningskontoret haft i uppdrag att studera sambanden mellan hedersvåld, gängkriminalitet och våldsbejakande islamistisk extremism. Resultatet av denna undersökning kommer att spridas i staden under 2022.

Personer med funktionsnedsättning

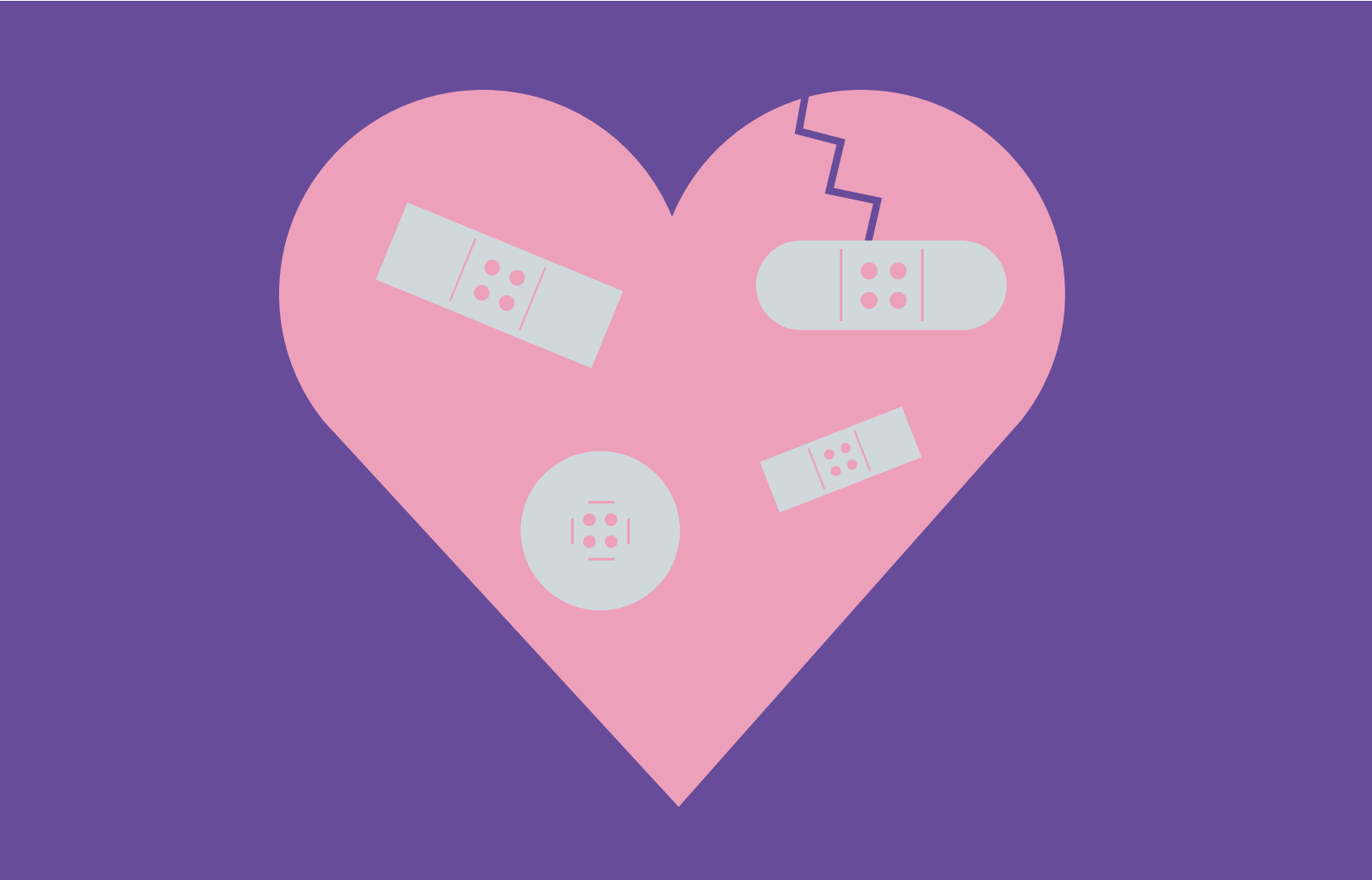
Pandemin har påverkat möjligheten till sysselsättning, social samvaro och fritid för personer med funktionsnedsättning. Aktiviteter och social samvaro utanför bostäder för särskild service, BmSS, har inte kunnat genomföras som planerat. Möjligheten till daglig verksamhet har begränsats och olika arrangemang ställts in då föreningar och träffpunkter pausat sina aktiviteter

utifrån restriktionerna i samhället. En viss positiv utveckling har skett när det gäller möjligheten till kontakt genom andra genom digitala lösningar.

Brukarmätningen 2021 visar ett positivt resultat jämfört med 2020. Däremot har resultatet för insatsen BmSS försämrats när det gäller delaktighet och kommunikation. I dessa frågor avviker resultatet i brukarmätningen mot rikssnittet och kvinnor är mer missnöjda än män.

I Göteborg har 4 100 personer med funktionsnedsättning en insats enligt socialtjänstlagen, SoL, och 4 500 personer enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Personer kan ha insatser enligt båda lagstiftningarna.

Mått och nyckeltal	2019	2020	2021
Förebyggande insatser barn och unga, nettokostnad individ- och familjeomsorg (mnkr)	110	111	129
Antal vård dygn institution, barn och unga	86 027	72 129	72 510
Antal barn och unga i familjehem	886	879	885
Antal boendedygn sociala boenden	605 413	497 132	460 303
Antal ej verkställda beslut inom 3 månader BmSS, LSS per kvartal 4 2021	111	100	103
Antal ej verkställda beslut inom 3 månader, daglig verksamhet, LSS per kvartal 4 2021	85	103	113
Antal personer med daglig verksamhet, uppgifter från Nämnden för funktionsstöd	1 771	1 799	1 834
Antal personer i bostad med särskild service (BmSS), LSS och SoL, uppgifter från Nämnden för funktionsstöd	1 836	1 889	1 920

Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn (andel %)	81	80	-	86
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn (andel %)	77	80	-	86
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – trygghet (andel %)	81	79	-	86
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – besväras ofta av ensamhet (andel %)	20	20	-	15
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – besväras av ensamhet (andel %)	51	51	-	44
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – möjlighet att påverka tider (andel %)	56	60	-	60
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – möjlighet att påverka tider (andel %)	52	49	-	60
Nöjd medborgar-index, äldreomsorg	46	40	-	52

Målbedömning

Måluppfyllelsen är svårbedömd. Värden för indikatorerna saknas för 2021 och inga brukarmätningar har genomförts inom äldreomsorgen i Göteborg. Pandemin har haft en stor påverkan på både brukare och verksamhet inom vård och omsorg under 2021.

Verksamhetens utveckling

Äldreomsorgens brukare har drabbats särskilt hårt av pandemin och olika verksamheter har haft olika utmaningar. Verksamheterna har haft svårigheter med personal- och kompetensbrist. Utmaningarna kring kompetens och behovet av kompetenssatsningar inom bland annat kommunikation och språk aktualiserades under pandemin och kvarstår fortsatt. Det finns också behov av legitimerad personal och biståndshandläggare. I samband med hög smittspridning i samhället har sjukfrånvaron bland medarbetare varit hög, vilket inneburit att brukarna kan ha fått vänta på att få vård och omsorg eller att vissa aktiviteter helt uteblivit. Förebyggande verksamheter och sociala aktiviteter har begränsats.

Under det första året med en gemensam organisation för all äldreomsorg och hälso- och

sjukvård, har utvecklingsarbete fått stå tillbaka för att hantera pandemin. Organisationen har bland annat kartlagt olikheter mellan de tidigare stadsdelsnämnderna för att skapa gemensamma rutiner.

Brukarna har kunnat använda trygghetskamera, vilket innebär tillsyn på distans genom en webbkamera. Inom ramen för programmet attraktiv hemtjänst har ett arbete pågått med att implementera välfärdsteknik såsom GPS-larm och digitala lås. Statsbidrag har möjliggjort att vård- och omsorgsboendena har kunnat göra gemensamma inköp av robotkatter- och hundar, aktivitetsvästar med musik, rogivande kuddar och interaktiva projektörer.

Från och med 2021 finns handlingsplanen *Åldersvänliga Göteborg 2021–2024* som ska bidra till att Göteborg blir en bättre plats att åldras på. Flera av stadens förvaltningar har varit involverade i arbetet och en av årets aktiviteter var pilotprojektet med teknikguider med syftet att inspirera äldres digitala kunskaper.

Under hösten lämnade äldreombudsmannen sin första rapport till kommunfullmäktige. Äldreombudsmannens uppgift är att öka äldres inflytande inom Göteborgs Stads verksamheter.

Kommunal hälso- och sjukvård

En allt större del av sjukvården ska utföras i öppna vårdformer och i brukarnas hem. Förändringen ställer höga krav på samverkan mellan sjukhusvården, den regionala primärvården, den kommunala hälso- och sjukvården och socialtjänstens verksamhet.

Under året har behovet av kommunens hälso- och sjukvård ökat då fler patienter har skrivits ut från sjukhus. Verksamheten har haft svårt att möta den ökade efterfrågan av vård på korttidsplatser och vård i hemmet. Det beror framför allt på att det har saknats legitimerad personal och personal med rätt kompetens för att ge vård i hemmet. Äldre- samt vård och omsorgsnämnden beskriver situationen som en väsentlig avvikelse i sin årsrapport. De skriver vidare att det får konsekvenser för brukarnas totala vårdbehov och skapar onödigt personligt lidande.

Hemtjänst

Hemtjänstverksamheten i Göteborg har genomgått flertalet förändringar under några år, såsom övergång till digitala arbetsredskap, ett påbörjat införande av program för attraktiv hemtjänst och införande av valfrihet av utförare av omsorgen.

År 2021 mötte brukaren i snitt 16 personer under en tvåveckorsperiod. I genomsnitt får brukaren inom hemtjänsten 71 procent av den tid som hen har blivit beviljad utförd. Det är något lägre andel än 2020.

Särskilt boende

Antalet personer i särskilt boende har minskat 2021 jämfört med 2020. Under 2021 har efterfrågan kontinuerligt ökat. Även kön till vård- och omsorgsboende har ökat under 2021 och är i slutet av året 380 personer. Trots att kön till vård- och omsorgsboende har ökat under året har det funnits ett överskott på platser i egen regi. Det beror på att vissa boenden har en lägre efterfrågan och att vissa platser är under omställning för annan användning. Av personerna som står i kö tackar 40 procent nej till erbjudande om plats.

Mått och nyckeltal	2019	2020	2021
Kontinuitet hemtjänst, (antal personal/14 dagar)	15,9	15,4	16
Utförandegrad hemtjänst, kommunens verksamhet	70	74	71
Väntetid särskilt boende (antal dagar)	79	59	55

Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Fritidsvaneundersökningen – andel unga som är med i en förening, klubb eller grupp, totalt	-	-	61	59
Fritidsvaneundersökningen – andel unga som är med i en förening, klubb eller grupp, flickor	-	-	60	59
Fritidsvaneundersökningen – andel unga som är med i en förening, klubb eller grupp, pojkar	-	-	63	59
Svenskt näringslivs mätning om lokalt företagsklimat, sammanfattande omdöme	279	229	239	200
European Regional Innovation Scoreboard (regional nivå), totalindex EU28=100	138,8	138,8	137,8	143

Målbedömning

Målet bedöms vara delvis uppnått. Bedömningen grundar sig på att målvärdet för 2021 är uppnått när det gäller andelen barn och unga som är medlem i en förening, klubb eller grupp. Fritidsvaneundersökningen visar dock en negativ trend där ungas deltagande sjunker. Pojkarnas deltagande har minskat mer än flickornas. Deltagandet sjunker mest i socioekonomiskt utsatta områden.

Utfallet på indikatorn för företagsklimat samlat omdöme har sjunkit sedan föregående år och uppnår inte målvärdet. Det sammanfattande omdömet innebär att företagarna utifrån sina egna erfarenheter ger ett samlat betyg på upplevelsen av att driva företag i kommunen. Utfallet presenteras som en ranking mellan landets 290 kommuner.

Målvärdet för indikatorn *European Regional Innovation Scoreboard* är inte heller uppnått. Indikatorn bedömer och jämför innovationsförmågan i EU:s regioner. Utfallet för 2021 är dock inte riktigt jämförbart med tidigare mätningar eftersom en ny metod för beräkning har använts. Relativt sett har Västsverige förbättrat sin position då regionen gått från 18:e till 11:e plats av 240 jämförda regioner i EU 2017 till 2021. Enligt 2021 års mätning tillhör Västra Götalandsregionen en av EU:s topp 15 regioner som benämns *Innovation Leader*.

Verksamhetens utveckling

Samverkan, och möjligheterna att utveckla samverkan och samarbete för ökad måluppfyllelse, bygger på kunskap om varandra och gemensamma ambitioner. Det behövs mötesplatser och arenor

som bidrar till dessa möjligheter, framför allt de som bidrar till gränsöverskridande samverkan.

Den viktiga strategiska näringslivsdialogen mellan Göteborgs Stad och företrädare för det lokala näringslivet har fortsatt kunnat genomföras trots pandemin. Under 2021 har staden kunnat bidra till utveckling av företagsklimatet genom att stödja förvaltningar som har direkt kontakt med företag i sin verksamhet. Ett exempel på stödinsats gentemot näringslivet är införandet av nolltaxa inom tillståndsgivningen för alkoholansökningar. Göteborgs Stad har också under hela pandemin fört en kontinuerlig dialog med representanter från restaurang och hotellnäringen i form av branschmöten. Detta i syfte att utbyta information samt öka förståelsen för varandras uppdrag samt branschernas behov.

Samarbetet inom avsiktsförklaringen mellan Staden, Chalmers och Göteborgs universitet har utvecklats. Det finns nu samordningsgrupper för alla de fyra tematiska områdena stadsutveckling, välfärdsfrågor, ett fossilfritt Göteborg samt demokrati och styrning. En kartläggning av olika centrumbildningar inom staden och vid universitetet har också genomförts.

Göteborgs Stads första överenskommelse med civilsamhällets organisationer undertecknades av parterna 2012. Överenskommelsen har utvärderats och resultatet redovisades under 2021. Utvärderingen visar på flera olika utvecklingsbehov. Bland annat upplever många inom civilsamhället en svårighet att hitta rätt i staden och önskar mer samordning mellan förvaltningar

och bolag. Likaså att stadens förmåga att nå de underrepresenterade grupperna bör utvecklas. Staden kan även, enligt utvärderingen, förbättra arbetssätt för att ta tillvara och underlätta initiativ till dialog från civilsamhället. En partsammansatt arbetsgrupp, tillsatt av styrgruppen för kansliet *GotUnited*, tar nu fram förslag på hur arbetet kan organiseras och drivas framåt.

Fritidsvaneundersökningen genomfördes under våren 2021 i samband med elevenkäten för årkurs 2, 5, 9 och gymnasiets årskurs 2. Undersökningen visar att unga som är med i en förening/klubb/grupp är mer nöjda med sin fritid, och att det sambandet ökar med ålder. Vidare framgår att pojkar är mer nöjda med sin fritid än flickor och de som angett annat eller vill ej svara på könsfrågan. Barn och unga med funktionsnedsättning är minst nöjda med sin fritid och de upplever även fler hinder för att kunna delta, särskilt när det handlar om att kunna ta sig till fritidsaktiviteter. Andelen barn och unga som är med i en förening, klubb eller grupp har minskat med fem procentenheter till cirka 60 procent mellan 2014 och 2021. Minskningen är störst bland killar. I Älvsborg, Björlanda och Billdal är cirka 80 procent med i en förening, klubb eller grupp. I centrala Angered, Bergsjön och västra Biskopsgården är motsvarande siffra cirka 40 procent.

Föreningslivet har generellt haft svårt under pandemin. Vissa föreningar med fokus på utomhusaktiviteter har haft bättre förutsättningar, speciellt för barn- och ungdomsidrotten, som inte haft lika långa perioder med stor påverkan. Riksidrottsförbundet har i fördjupade undersökningar kunnat konstatera att antalet aktiviteter minskat mest i målgrupper med funktionsnedsättning. Vad gäller åldersgruppen 65+ och medlemskap i bidragsgodkända föreningar är minskningen nio procentenheter 2021 jämfört med föregående år.

Inför 2021 reviderades föreningsbidragen. Det har skapat tydligare möjligheter att möta initiativ från föreningar som vill nå underrepresenterade grupper, främst utifrån en socioekonomisk kontext. Samverkan har även stärkts med andra parter, såsom RF-SISU och Passalen i syfte att öka effekten av det samlade arbetet, nå fler via befintliga mötesplatser eller öka kvaliteten och tryggheten i verksamheter som exempelvis helgidrott. En tydlig framgångsfaktor för att nå fler barn och unga är samverkan via *Skolan som arena*. Under 2021 har staden kunnat erbjuda utökad lovaktivitet för barn och unga med förstärkta statliga medel. Bidraget har möjliggjort att stadens fritidsverksamhet tillsammans med föreningslivet kunnat erbjuda kostnadsfria aktiviteter.

Göteborg är en levande kultur-, idrotts- och evenemangstad för både boende och besökare

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Antal sysselsatta inom turismberoende branscher	36 788	31 904	-	34 700
Nöjd medborgar-index, Kultur	71	70	-	78
Nöjd medborgar-index, Idrott- och motionsanläggningar	62	60	-	68

Målbedömning

Måluppfyllelsen är svårbedömd för 2021 då det saknas värden för samtliga indikatorer. Trenderna visar ändå att den pågående pandemin, som nu är inne på sitt andra år med införda restriktioner, har haft en omfattande negativ påverkan på besöksnäringen samt kultur-, idrotts- och evenemangsstaden.

Verksamhetens utveckling

Pandemin och restriktioner har under 2021 haft omfattande påverkan på besöksnäringen och kultur-, idrotts- och evenemangsstaden. En anpassning av smittskyddsrestriktioner påbörjades i juni förra året med lättnader för bland annat kultur- och idrottsevenemang. En anpassad öppning kunde då ske i flera av stadens besöksmål så som Liseberg, Universeum, teatrar samt museer och andra institutioner. Hotellens beläggning ökade markant resten av året.

Restriktioner avseende antal deltagare vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar gjorde att många av de större evenemang som skulle arrangerats under året fick ställas in eller flyttas fram i tid. Konsekvenserna har drabbat såväl boende och besökare som näringsliv.

Medarbetare har varit korttidspermitterade samtidigt som rekryteringen av sommarjobb och extraanställningar uteblivit. Resursbrist har inneburit begränsningar i arbetet med att nå dem som står långt från arbetsmarknaden. Arbetet återupptas successivt under de kommande åren. Minskat utbud och färre arbetstillfällen inom besöksnäringen drabbar göteborgarna direkt och indirekt. Enligt *Arbetsförmedlingens rapport för perioden 2019–2021* är det unga och utrikesfödda som är överrepresenterade inom flera av de branscher som drabbats hårdast, såsom restaurang, hotell, handel och så vidare. Kompetensför-

sörjningen i näringen är en stor utmaning för återhämtningen framöver. Under pandemin har fler unga börjat studera på grund av det försämrade läget på arbetsmarknaden, vilket har slagit hårt mot de branscher som är beroende av den unga arbetskraften.

Eftersom idrottsanläggningar och föreningslokaler varit stängda för besök av allmänheten under en stor del av året har antalet besök minskat ytterligare jämfört med 2020. För andra året har även antalet besök till museer, konsthallar och bibliotek varit avsevärt färre än innan pandemin. Programverksamheter och evenemang har likt tidigare under pandemin varit inställda, genomförts digitalt eller i vissa fall genomförts utomhus. I takt med att restriktionerna togs bort under året har verksamheten återupptagits, men de fysiska besöksvolymerna har ännu inte återgått till normala nivåer. Det digitala utbudet har utökats, kulturstödet har förstärkts och anpassats och fler kultursommarjobb har erbjudits.

Nya hybrida upplevelseformer som till exempel digitala konsertsamarbeten har erbjudits boende och besökare. Vetenskapsfestivalen, Kulturkalaset och firandet av Göteborgs 400-årsdag har genomförts digitalt eller i kombination med aktiviteter på stan anpassade efter rådande restriktioner. I slutet av året sjösatte Göteborg & Co *Hybrid+* som är ett innovativt verktyg utvecklat för att skapa digitala mötesupplevelser.

Under 2021 har Kulturskolan och kultur i skolan, KULIS, överförts till grundskoleförvaltningen. Ett arbete har under året påbörjats med att undersöka hur Kulturskolan och KULIS organisation och arbetssätt kan utvecklas för att bättra ge alla barn i Göteborgs Stad en likvärdig tillgång till det Kulturskolan och KULIS erbjuder. Den nationella och lokala statistiken som Kulturskolan årligen

tar fram visar att de grupper som är underrepresenterade i kulturskolan är barn och unga med funktionsnedsättning, tonåringar, barn och unga med utländsk bakgrund och i socioekonomiskt utsatta områden.

Göteborg har de senaste åren fått stor internationell uppmärksamhet för sitt hållbarhetsarbete. EU-kommissionen utsåg 2020 Göteborg till Europas huvudstad för smart turism och 2021 utnämnde Lonely Planet Göteborg till best

sustainable city stay. För femte året i rad toppar Göteborg *Global Destinations Sustainability Index*, GDSI.

Under året har Liseberg som första nöjespark i världen fått certifiering enligt ISO 20121 som innehåller krav på hållbarhet vid evenemang och som täcker in alla dimensioner av hållbarhet – miljömässig, social och ekonomisk.

Mått och nyckeltal	2019	2020	2021
Antal medielån, bibliotek	3 565 560	3 757 339	3 581 992
Antal besök idrotts- och motionsanläggningar (idrotts- och föreningsnämnden)	1 096 716	657 787	381 633

Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra (andel %)	-	30	30	27
SCB:s medborgarundersökning, nöjd-inflytande-index, totalindex	33	32	-	36

Målbedömning

Målet bedöms inte vara uppfyllt. Bedömningen grundar sig på indikatorn om invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra och en samlad analys.

År 2021 saknade 30 procent av invånarna tillit till andra. Målvärdet var 27 procent och är därmed inte uppnått. Nivån av tillit kan ses som en indikation på hur väl sammanhållet och jämlikt ett samhälle är. Den generella utvecklingen är stabil över tid, men skillnaderna mellan olika grupper är stora. Bland yngre, lågutbildade, arbetslösa samt personer födda utanför Sverige är tillitsnivån lägre än genomsnittet. Även personer boende i resurssvaga områden har signifikant lägre tillit till sina medmänniskor i allmänhet jämfört med människor i resurstarka områden. Av unga i åldern 16–24 år saknar 41 procent tillit. För unga med funktionsnedsättning i motsvarande ålder är siffran 56 procent.

Verksamhetens utveckling

Det pågår ett främjande och förebyggande arbete för en jämlik stad i bred samverkan med andra aktörer. Arbetet för en mer jämlik stad bedrivs långsiktigt och uthålligt genom arbete för barns och ungas uppväxtvillkor, förutsättningar för arbete, för jämlika och hållbara livsmiljöer och för deltagande, inflytande och tillit. Syftet är att minska skillnader i livsvillkor mellan göteborgare och mellan olika delar av staden. Detta bidrar till att skapa sammanhållning, tillit och delaktighet.

I Göteborg skiljer sig deltagandet åt mellan olika grupper. Därtill finns det betydande skillnader i nivåer av tillit i befolkningen, och i upplevelsen av social isolering. Det saknas dataunderlag utifrån diskrimineringsgrunderna, förutom kön och ålder, för analyser av jämlikhet eller hur stadens verksamheter förmår nå alla. Bland annat har kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd och ungdomsfullmäktige viktiga roller att fylla för att

förbättra kunskap och inflytandet i frågor som rör grupper som har lägre grad av inflytande, tillit och delaktighet.

Göteborgs Stads nya *program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* förtydligar stadens roll i att säkerställa rättigheter och lika villkor för gruppen. Programmet lyfter bland annat vikten av demokratisk delaktighet för alla på lika villkor. Personer med funktionsnedsättning, som motsvarar mellan 15 och 20 procent av stadens invånare, rapporteras i *Hälsa på lika villkor 2020* signifikant ha lägre demokratiskt deltagande i allmänhet: 52 procent att jämföra med 62 procent i befolkningen som helhet.

Medborgarkontoren

Medborgarkontoren har genomfört aktiviteter under året för att arbeta tillitsbyggande. När medborgarkontoren haft stängt på grund av pandemin har verksamheten varit ute i staden med Demokratibussen för att träffa medborgare. Medborgarkontoren samarbetar tätt tillsammans med andra aktörer i de lokalsamhällen där medborgarkontoren finns och tillsammans med dem har staden kunnat erbjuda aktiviteter som läsläsning, jobbcoachning samt kostnadsfri juridisk

rådgivning. Medborgarkontoren har fortsatt utveckla arbetet med konceptet invånarguider. Syftet med invånarguider är att nå grupper med bland annat information som inte självmant söker upp kommunen.

Hållbara och jämlika livsmiljöer

Inom den strategiska planeringen har stadsbyggnadskontorets arbete med programmet för en jämlik stad genomförts med programarbete inom flera särskilt utsatta områden. Inriktningen på programmen har varit att tillskapa ytor för småhus inom de särskilt utsatta områdena. Det operativa arbetet har koncentrerats till att samordna stadens drift av fysiska ytor med allmännyttan. Framtidskoncernens arbete med strategin för utvecklingsområden har tagit fart ordentligt under året och resultat av arbetet börjar synas bland annat i årets hyresgästundersökning, där den upplevda tryggheten ökat.

Skola som arena och Lights On

Skolan som arena har under några år bedrivits på åtta skolor i stadens utsatta områden. Skolan utgör en mötesplats där det erbjuds aktiviteter före och efter lektionstid för barn och boende i

området. Under 2021 inleddes ett samarbete mellan grundskoleförvaltningen, Framtiden och socialförvaltningarna för att utöka *Skolan som arena*-paraplyet med ytterligare skolor där konceptet *Lights On* etablerats. Syftet är att skapa aktiviteter och sammanhang som bidrar till att fler barn klarar sin skolgång och får en meningsfull fritid i en trygg miljö. Arbetssättet är detsamma som inom Skolan som arena och har under 2021 startats på tio skolor. Både inom *Skola som arena* och *Lights On* verkar flera aktörer för att tillsammans skapa aktiviteter där de som bor i respektive närområde kan delta utifrån lokala förutsättningar och behov. Sammantaget finns arbetssättet på arton skolor i staden.

Fler föräldrar i arbete

Vid stadens kompetenscentra finns ett familjecentrerat arbetssätt med ett tydligt fokus i att tydliggöra vilket mervärde som skapas för barnen genom att föräldrarna får ett arbete. Verksamheten ser goda resultat i form av att många av de som deltagit blivit självförsörjande. Flera av deltagarnas barn har också fått ett extra stöd runt sig till exempel genom socialtjänst eller på skolan.

Sommarjobb

År 2021 kunde över 4 000 ungdomar erbjudas sommarjobb. Utfallet är det högsta antalet genomförda sommarjobb. Det var något fler flickor än pojkar som sökte och fick sommarjobb. Av gymnasieungdomarna var cirka 50 procent flickor. Bland årskurs 9 var 54 procent flickor. För personer som har funktionsnedsättningar är det generellt svårare att få ett arbete. Under 2021 fick därför alla unga som sökt sommarjobb och angett att de har en funktionsnedsättning erbjudande om sommarjobb. Det var 156 unga med funktionsnedsättningar som erbjöds jobb, att jämföra med 44 året innan.

Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro

Kommunfullmäktiges övergripande mål och övergripande verksamhetsmål		Bedömd måluppfyllelse för 2021
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro		Delvis uppfyllt
Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet		Svårbedömt
Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet		Delvis uppfyllt
Göteborgär en trygg och välskött stad		Ej uppfyllt
Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat		Delvis uppfyllt

Målet bedöms vara delvis uppfyllt, vilket grundar sig på måluppfyllelsen för de fyra övergripande verksamhetsmålen. Dessa uppvisar en varierad bild som delvis påverkats av pandemin. Några värden mäter effekten av ett långsiktigt förändringsarbete där utfall för enskilt år inte alltid finns tillgängligt. Trendens riktning mot ett långsiktigt mål är relevant att följa och inte bara värdet för ett enskilt år. Sammantaget kan konstateras att Göteborg till en viss del är en hållbart växande storstad där åtgärder görs för att skapa en trygg miljö med framtidstro.

Målet *Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet* är svårbedömt då data saknas för samtliga indikatorer för året. Vissa av indikatorerna redovisas vart fjärde år, andra vartannat.

Utvecklingen av målet *Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet* är tätt knuten till pandemins utveckling och bedöms som delvis uppfyllt. Även målet *Göteborg byggs attraktivt tätt och varierat* bedöms som delvis uppfyllt. Årsmålet för antal färdigställda bostäder uppnås medan nybyggnation av småhus inte når upp till målvärdet.

Målet *Göteborg är en trygg och välskött stad* bedöms inte som uppfyllt, då flera av indikatorerna saknar data för 2021, men har tidigare legat kvar på samma nivå eller haft en något negativ utveckling över tid.

Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Vattendrag med god ekologisk status (andel %)	13,6	13,6	-	11
Sjöar med god ekologisk status (andel %)	40	40	-	44
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv.	4,0	-	-	3,4
Insamlat hushållsavfall totalt (kg/person)	358	359	-	350
Skyddad natur totalt (andel %)	12,9	14,0	-	13

Indikatorerna, som är tagna från Koladas uppföljning, har en fördröjning eller uppdateras med en frekvens som gör att det saknas utfall för flera indikatorer.

Status för vattendrag och sjöar uppdateras vart fjärde år och utsläpp av växthusgaser har två års fördröjning med rapportering under hösten.

Målbedömning

Måluppfyllelsen är svårbedömd då data saknas för samtliga indikatorer. Indikatorerna, som är tagna från Koladas uppföljning, har en fördröjning eller uppdateras med en frekvens som gör att det inte alltid finns aktuella utfall.

För indikatorn skyddad natur uppfylldes målvärdet 2020.

För vattendrag är målvärdet i nuläget uppnått och för sjöar ligger värdet nära. Målvärdena för båda dessa indikatorer är dock betydligt skarpare åren framöver vilket kommer att göra måluppfyllnad utmanande.

För indikatorn insamlat hushållsavfall saknas utfall för 2021 men trenden dessförinnan var positiv då det skedde en minskning mellan 2018 och 2019. 2018 var mängden insamlat hushållsavfall totalt 368 kg per person. Även för indikatorn utsläpp till luft av växthusgaser saknas utfall för 2021. Trenden här är svårbedömd då värdet gick upp 2018 (4,2) för att 2019 gå ner till samma nivå som 2017.

Verksamhetens utveckling

Styrning på miljö- och klimatområdet

Kommunfullmäktige har beslutat om *Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030*. Programmet visar riktningen och är den gemensamma plattformen för stadens långsiktiga strategiska miljöarbete. Under året har fokus lagts på att initiera arbetet med att driva strategierna i miljö och klimatprogrammet samt utbilda stadens förvaltnings- och bolagsledning om miljöledningssystemet.

Implementering av stadens gemensamma miljöledningssystem har börjat vilket sker med stöd av *Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning*. En första rådgivande och stödjande revision har genomförts som visar att andel nämnder och styrelser som tillämpar systematisk miljöledning har nått 58 procent.

Avfall och resurshushållning

Pandemin har påverkat behovet av avfallshämtning, om än inte i lika stor utsträckning som 2020. Samtidigt ökade grovavfall och farligt avfall och antalet besök vid återvinningscentralerna är något fler jämfört med 2020. Ökat antal besök som följde av pandemin kvarstår därmed. Avfallshämtningen har i stort fungerat väl men perioder av snö och halka i början och slutet av året innebar problem att utföra viss hämtning.

Kretslopp och vatten har utfört plockanalys i göteborgarnas soppsåsar. Mer än en tredjedel av restavfallspåsen består fortfarande av förpackningar och tidningar. Trots att andelen förpackningar och tidningar och farligt avfall, har minskat i soppsåsen så hamnar mycket återvinningsbart avfall i förbränningen på Sävenäs. Kretslopp och vatten fann att där information och skyltning förbättras sedan förra plockanalysen har bättre resultat uppnåtts.

Nedskräpning har minskat bland annat genom park och naturförvaltningens nudging-kampanjer och samverkan med näringsliv, föreningar, fastighetsägare, skolor och volontärer. Framtiden har, tillsammans med Göteborgs Universitet, tagit fram en app för att dokumentera och kategorisera skräp och även en modell för att kunna följa

effekterna av olika åtgärder för minskad ned-skräpning.

Kretslopp och vatten har i samverkan med stadens förvaltningar och bolag påbörjat im-plementeringen av *Göteborgs Stads avfallsplan 2021–2030*.

Avlopp och vattenkvalitet

Dricksvattenverksamheten har påverkats av årets väderförhållanden. Den långvariga kylan i början och slutet av året och den varma sommaren har påverkat rörbrottsfrekvens, läckage och vatten-kvalitet negativt.

Deponin Brudaremossens reningsanläggning blev färdig och invigd. Den nya anläggningen renar lakvatten från miljöfarliga ämnen från den gamla deponin. Liksom tidigare leds vattnet sedan vidare till avloppsreningsverket Ryaverket och renas ytterligare från ämnen som kväve och fosfor. Kvarvarande slam blir till biogas och växtnäring. Lokal rening är ett krav för att uppfylla Revaqs-certifieringens krav för att kunna använda det näringsrika avloppsslammet på åker-mark. Reningsanläggningen vann *Svensk Vattens Revaq-pris* som delades ut för första gången.

Biologisk mångfald

Miljöförvaltningen har gjort en uppföljning av hur staden använder sig av grönytefaktor som

metod vid detaljplaneläggning. Metoden används i allt större omfattning inom staden. Grönyte-faktorn är ett mått på hur mycket ekosystemtjänster ett område ger, det vill säga hur gröna och blå ytor hjälper till att hantera vissa miljöutmaningar på den aktuella platsen. Exempel på det är att grönskan fördröjer och renar dagvatten, förbättrar luftkvalitet och minskar buller.

Park- och naturförvaltningen genomförde åtgärder för att öka den biologiska mångfalden i staden såsom anläggning av blomsteråkrar, slätter med upptag av gräs på ängsmarker, högre klipp-höjd på gräsytor och inplantering för mer örtrika gräsytor. Projektet *Hum* om humlor, som genom-förts tillsammans med Botaniska trädgården, har syftat till att kommunicera värdet av biologisk mångfald för barn, att lyfta humlornas betydelse och belysa det minskande antalet humlearter som finns i Sverige.

Genom förvaltningens löpande arbete med restaurering av våtmarker har flera åtgärder genomförts under året. Exempelvis har dag-vattendammar som Kålsereidsbäcken rinner igenom restaurerats för att fungera bättre som sedimentationsfällor samtidigt som de gjorts möjliga att passera för fiskar. Flera lekplatser för fisk och några mindre dammar till gagn för bland annat groddjur är anlagda. Under hösten sågs flera lekande havsöringar mellan dammarna.

Klimat och energi

Göteborgs Stad har förnyat *Viable Cities Klimat-kontrakt 2030* för att tillsammans med 22 andra svenska städer jobba för att nå målet om att bli en klimatneutral stad 2030. Eftersom större delen av utsläppen sker i städer spelar de en avgörande roll i klimatomställningen. Staden har skrivit på kontraktet för att öka takten i Göteborgs klimat-omställning.

Energimarknaden var turbulent under året. Göteborg Energi har levererat större mängder el och fjärrvärme än de senaste åren och andelen fossil energi i fjärrvärmens steg något på grund av det kalla vädret. Göteborg Energi har också har borrar ett tusen meter djupt borrhål i Högsbo för att testa utvinning av geotermisk värme.

Förskolan Hoppet har färdigställts och blivit invigd. I projektet lyckades de klimatpåverkande utsläppen pressas ned med 70 procent jämfört med en vanlig förskola.

Älvstranden Utveckling har som mål att halvera utsläpp från all nybyggnation och om-byggnation till 2024. Ett exempel är Merkurhuset på Skeppsbron där bolaget vid ombyggnation nått en sänkning av utsläppen med cirka 23 procent jämfört med ett normalbygge.

En ny tågpendel mellan Göteborgs hamn och Piteå har startat där skogsprodukter som främst ska till asiatiska marknaden fraktas. Produkterna har tidigare skeppats från Piteå på Östersjön och lastats om i centraleuropeiska hamnar. Det nya upplägget gör att koldioxidutsläppen minskar med 83 procent.

Kommunfullmäktige beslutade om Göteborgs Stads regel för miljö- och trafiksäkerhetskrav för lätta och tunga fordon som bygger på att stadens fordonsflotta ska vara fossilfri 2023 för att bidra till att uppfylla stadens klimatmål. Förslag på energiplan har varit ute på remiss. Planen beskriver hur Göteborgs Stad ska arbeta för att nå de energirelaterade målen i miljö- och klimat-programmet och samtidigt upprätthålla ett stabilt energisystem.

Luftkvalitet

Miljöförvaltningens mätningar för 2020 visade de bästa nivåerna sedan mätningarna inleddes för ungefär 45 år sedan. För första gången klarade Göteborg de lagstadgade gränsvärdena för kväve-dioxid, en låg men acceptabel nivå. Till viss del berodde det på pandemin, men även de milda och blåsiga vintermånaderna innan pandemin startade. För de resultat som hunnit bearbetas hittills avseende 2021 ser nivåerna för luftföroreningar fortsatt bra ut. För att uppnå nationella, regionala och lokala mål behöver dock luftsituationen bli ännu bättre. God luftkvalitet är positivt ur folkhälsosynpunkt både för vuxna och barn.

Dricksvatten och livsmedel

Kommunfullmäktige har beslutat om *Göteborgs Stads policy för måltider*. Policyn bidrar bland annat till uppfyllnad av miljö- och klimat-programmets delmål för livsmedel där stadens inköp bidrar till att främja biologisk mångfald och minska klimatpåverkan, liksom för minskat matsvinn och användning av engångsartiklar i stadens avfallsplan.

Under året har stadens verksamheter arbetat för att bli Kranmärkta. Det är en nationell håll-barhetsmärkning som innebär att verksamheter inte använder eller köper in vatten på flaska, burk eller tetrapack. Vid årets slut var 18 (av totalt 23) förvaltningar och 21 (av totalt 30) bolag kran-märkta. Som ett led i att göra verksamheterna i Göteborgs Stad Kranmärkta är buteljerat vatten borttaget från stadens ramavtal.

Åtagande för gröna hållbara städer

Göteborgs Stad undertecknade i september EU-kommissionens överenskommelse om gröna städer, *Green City Accord*. Överenskommelsen innehåller mål inom fem områden: luft, vatten, biologisk mångfald, cirkulär ekonomi och buller. Staden undertecknade också *Eurocities plastdeklaration* där vi förbinder oss att göra åtgärder inom fem områden till exempel samarbete med lokala företag och öka medvetenheten hos medborgare för att minska plasten i samhället.

Mått och nyckeltal	2019	2020	2021
Andel återvunnen energi, fjärrvärme (andel %)	70	79	69
Andel förnyelsebar energi, fjärrvärme (andel %)	19	20	24
Vikt matavfall, restavfall och blandat avfall, förändring jämfört med föregående år (andel %)	-1,8	-3,8	-0,2
Läckage dricksvatten, liter per meter dricksvattenledning, dygn	21,0	19,5	21,8

Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i centrala staden	18,6	20,6	19,2	18,0
Utsläpp CO2 – produktionsperspektiv per sektor – transport (kton)	-	-	-	920
Färdmedelsfördelningen för alla resor i Göteborg, till fots (andel %)	21	19	22	22
Färdmedelsfördelningen för alla resor i Göteborg, cykel (andel %)	7	9	7	7
Färdmedelsfördelningen för alla resor i Göteborg, kollektivt (andel %)	30	25	24	30
Färdmedelsfördelningen för alla resor i Göteborg, bil (andel %)	43	47	46	41
Nöjd region-index – Kommunikationer	64	64	-	70

Indikatorer som avser Nöjd region-index – saknar värden för 2021. SCB har förändrat sin medborgarundersökning vilket gör att de inte heller kommer att finnas tillgängliga senare.

Från 2018 och framåt saknas värden för Utsläpp CO2 – produktionsperspektiv per sektor transport (kiloton)

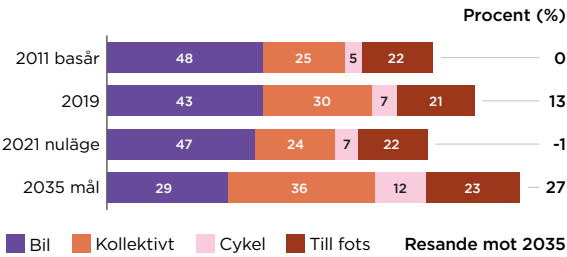
Målbedömning

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Utvecklingen under året är tätt knuten till pandemins utveckling.

Totalt var resandet 2021, 13 procent lägre jämfört med 2019. Jämfört med basåret 2011 minskade det totala resandet med en procent. Utifrån trafik-utvecklingen under 2021 var färdmedelsfördelningen 22 procent med resor till fots, 7 procent med cykel, 24 procent med kollektivtrafik och 46 procent med bil. Fler tog bilen vid de resor som utfördes under 2021 men antalet bilresor totalt var lägre än 2019, vilket är i linje med trafikstrategins mål.

Till följd av det generellt minskade resandet och därmed minskad trängsel, har framkomligheten för resor inom Göteborg varit god. Den genomsnittliga hastigheten för stomlinjebuss uppmättes till 19,2 km/h för perioden januari–december, vilket är högre än målvärdet för 2021 men en minskning mot föregående års mätning.

Färdmedelsfördelning basår 2011, nuläge 2021 och målår 2035

Uppskattat antal resor och färdmedelsfördelning basår 2011, 2019, nuläge 2021 och målår 2035. Staplarnas bredd visar antalet resor med olika färdssätt och siffror i staplarna på andel resor med färdssättet i procent. Till höger visas procentuell förändring av totala antalet resor jämfört med basår 2011. Avrundningar kan innebära att summan understiger eller överstiger 100% på totalen.

Verksamhetens utveckling

Trafikutvecklingen är svår att bedöma, dels eftersom pandemin påverkat resandet, dels på grund av att Göteborg och regionen är i en expansiv byggfas vilket även har haft påverkan på trafiken. Hisingsbron öppnades enligt tidplan i maj för bil, busstrafik och den östra gång- och cykelbanan och i augusti även för spårvagnstrafik.

Resor med färdtjänst

Serviceresor har som uppdrag att erbjuda person-transporter för dem som har svårt att resa på egen hand. Resandet påverkades kraftigt av pandemin eftersom en betydande del av resenärerna tillhör olika riskgrupper. Efter den drastiska minskningen av färdtjänstresorna under 2020 började under våren 2021 en viss återgång i resandet. I januari var antalet resor 56 procent av motsvarande månad 2019. Under hösten närmade sig den siffran 80 procent.

Det hållbara resandet ska öka

Elektrifieringen av fordonsflottan har tagit ordentlig fart i staden. Antalet laddplatser för elbilar ökar nu i snabb takt. Under 2021 färdigställde Göteborg Energi och Göteborgs Stads Parkering över 500 nya platser och i dagsläget finns det över 1500 laddplatser på kommunala parkeringsytor. Av dessa är 15 så kallade snabb-laddare. Laddplatser på parkeringsytor för både besökare och tillståndsparkering är mest utnyttjade. Det är ofta ytor där det finns både arbetsplatser, boende och besökare.

Laddguldet till Göteborg

I december så tilldelades Göteborg *Laddguldet* för sin helhetssyn, där kommunens olika aktörer som energibolaget, kollektivtrafiken, parkerings- och bostadsbolagen och näringslivet tillsammans driver en snabb omställning. *Laddguldet* delas ut årligen av Nationella sekretariatet för uppföljning av arbetet med fossiloberoende fordonsflotta. De belönar den kommun som har tagit konkreta initiativ och ett helhetsgrepp på infrastruktur för laddning och elektrifieringen av fordon.

Enligt Sveriges miljömål ska hela transport-sektorns klimatpåverkan minska med 70 procent till 2030. Det förutsätter att aktörer och kommuner driver på från alla håll. Staden kan i slutet på året summera följande:

- » Göteborgs Stad har 354 egna lätta elfordon, tre tunga och 30 elbussar.
- » Över 1500 publika laddplatser, nu även laddare för tunga fordon, och investeringar i fler sker fortlöpande.
- » 12 rena elbilar är registrerade per 1 000 invånare, totalt drygt 7 000 elbilar.
- » Stadens parkeringsapp gör det lätt att ladda och parkera och bara betala per laddad kWh
- » Utsläppsfria transporter finns som krav i upphandlingar.
- » Ett samordningsuppdrag för omställningen till elektrifierat transportsystem har getts till Business Region Göteborg samtidigt som Göteborgs Stad planeras anta både en Energiplan och en Elektrifieringsplan under våren för att nå målet till 2030.
- » Testarenan *Gothenburg Green City Zone* är lanserad på initiativ av Volvo Cars, RISE och Göteborgs Stad genom Business Region Göteborg.

Stora projekt

Trafikverkets arbete med byggnation av Väst-länken inom ramen för *Västsvenska paketet* har fortgått. Bland annat har nu Götatunneln åter öppnats för trafik efter att förstärkningsarbeten är genomförda vid Kanaltorget och Otterhällan.

Hisingsbron öppnade för trafik och knyter nu samman stadens centrum över vattnet och enar stadens två halvöar till en grön och nära storstad. Samtidigt har rivningen av Götaälvbron pågått för att möjliggöra kommande stadsutveckling.

Under året godkände parterna för *Västsvenska paketet* där Göteborgs Stad ingår, projektavtal för nya åtgärder om 300 mnkr. Totalt innebär det att Göteborgs Stad kan beviljas medfinansiering med cirka 120 mnkr till bland annat genomförande-studie för ny gång- och cykelbro över älven samt genomförandestudie för spårväg i Allétråket.

Kommunfullmäktige beslutade under året att den kommande Lindholmsförbindelsen ska byggas som en tunnel under Göta Älv mellan Lindholmen–Stigberget–Linnéplatsen. Lindholmsförbindelsen är en del av utbyggnaden av ny spårväg mellan Lindholmen–Linnéplatsen, som är en etapp för att åstadkomma en innerstadsring för spårvägstrafiken. Lindholmsförbindelsen finansieras genom projekt *Svergieförhandlingen Spårväg och Citybuss Brunnsbo–Linné*. Förbindelsen planeras vara färdigställd 2035 och beräknas ha 30 000–35 000 kollektivtrafikresenärer per dygn efter färdigställandet.

Göteborgs Hamn har trots rådande pandemi och störningar i det globala logistiksystemet haft en stark volymutveckling under året. Samtliga godslag förutom energi (exempelvis olja) har ökat under 2021. Särskilt containersegmentet har haft en mycket positiv utveckling under året där järnvägs-volymer utmärker sig. Containergods på järnväg till och från Göteborgs Hamn ökade med nio procent, vilket är den högsta siffran sedan Göteborgs Hamn började mäta godsvolymer. Andelen container-gods på järnväg är nu 62 procent.

Göteborg är en trygg och välskött stad

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Antal särskilt utsatta områden	6	6	5	5
Andel av befolkningen (16–84 år) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning (NTU)	8	9	8	6
Anmällda våldsbrott (antal/ 100 000 inv.)	1 226	1 203	-	1 150
Anmällda brott om skadegörelse (per 1 000 inv.)	24,4	25,9	-	24,3
Nöjd medborgar-index – renhållning och sophämtning	60	59	-	68

Nöjd medborgar-index – saknar värden för 2021.

Målbedömning

Målets bedöms inte vara uppfyllt. Flera indikatorer saknar data för 2021, men de har legat kvar på samma nivå eller haft en liten negativ utveckling över tid.

Den upplevda oron för att utsättas för brott, så att livskvaliteten påverkats har legat på ungefär samma nivå (åtta–nio procent) under åren. Däremot visar den *Nationella trygghetsundersökningen* NTU som Brottsförebygganderådet genomför och SOM-institutets mätningar att oron och otryggheten ökat för att vistas utomhus på kvällen i det egna bostadsområdet i alla stadsområden, men att variationen inom och mellan områdena är stor. Högst andel som undviker att gå ut ensam om kvällarna i sitt eget bostadsområde är grupperna kvinnor, lågutbildade och de som bor i de resurs-svaga områdena.

Antalet särskilt utsatta områden har minskat och när 2021 års målvärde. Likaså minskade antal anmällda våldsbrott per 100 000 invånare en aning 2020. Anmällda brott om skadegörelse ökade dock till viss del under 2020.

Göteborgarnas nöjdhet med renhållning och sophämtning har under åren minskat något vid varje mätning.

Verksamhetens utveckling

Pandemin en trolig orsak till minskat antal anmällda brott

Enligt nyckeltalen nedan har det totala antalet anmällda brott och brott i offentlig miljö minskat. Den nedåtgående trenden är en trolig effekt av de samhällsförändringar som pandemin inneburit

och att människor inte rört sig i det offentliga rummet i lika stor utsträckning.

Upplevelsen av otrygghet hos olika grupper i samhället

Som målbilden anger är det grupperna kvinnor och lågutbildade i Göteborg som upplever störst oro och otrygghet att vistas utomhus på kvällen. Utöver dessa grupper är oron och otryggheten att vistas utomhus större hos personer med funktionsnedsättning och unga hbtqi-personer mellan 16 och 25 år än den övriga befolkningen.

Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet

Göteborg ska vara en trygg och säker stad för den som lever, verkar och vistas i staden. Att öka tryggheten i staden är ett ansvar som alla verksamheter har på olika sätt antingen direkt eller indirekt. Arbetet ska bedrivas systematiskt och i samverkan. Det har skett en positiv förflyttning inom området, men arbetet behöver intensifieras ytterligare.

Socialförvaltningarnas arbete bedrivs utifrån *Trygg i-modellen*. Under 2021 påbörjade de tillsammans med ett antal förvaltningar att utveckla det trygghetsskapande arbetet för att det ska bli likvärdigt och kvalitativt över staden. Som ett led i utvecklandet av trygg i-arbetet påbörjades även revidering av den centrala samverkansöverenskommelsen med polisen.

Trygghetsfrågan finns med när förvaltningarna planerar den fysiska miljön, såsom ökad belysning och säkerhetsskapande åtgärder. Arbetet bygger bland annat på uppgifter från och samverkan

med socialförvaltningarna. Framtidskoncernen har genom sitt uppdrag tagit ett helhetsgrepp och tydligt resurssatt sitt arbete för att Göteborg inte ska ha några särskilt utsatta stadsdelar 2025. Genomförandet av insatser i koncernens strategi för utvecklingsområden har intensifierats väsentligt under året.

Genom barn och ungas skolgång och kreativa fritid bedriver skolan ett långsiktigt arbete för att göra Göteborg tryggare. Det mesta av det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet sker ute på skolorna i det dagliga arbetet och genom skolans värdegrundsarbete. Som ett led i att trygga skolans fysiska miljö, arbetar grundskoleförvaltningen till exempel med att se över vägar till och från skolan samt inom och utomhusmiljön i skolan. Utbildningsförvaltningen arbetar aktivt med elevinflytande och skalskydd.

Den öppna försäljningen och användandet av narkotika är den största faktorn som påverkar tryggheten i stadsområdena, vilket även genererar annan brottslighet som till exempel stölder och våld. Det finns också kopplingar mellan narkotikabrottslighet och grov organiserad brottslighet. Det är därför viktigt att kraftsamla stadens resurser på de faktorer som har påverkan på att minska försäljning och användning av narkotika för att öka tryggheten i staden.

Åtgärder för tryggare platser

En översiktlig kartläggning av otrygga platser 2021 har tagits fram för att ge en första bild av de platser som förvaltningar och bolag definierar som otrygga. Främst är de otrygga platserna anläggningar som riktar sig till barn och unga i staden,

exempelvis idrottsanläggningar, förskole- och skolområden samt lokala torg. Vägen till och från platserna upplevs också otrygga. Det är främst klockan 16–00 som otryggheten förekommer.

I centrala Göteborg bedrivs arbetet *Tryggare Nordstan* med uppsökande verksamhet för att nå unga och stödja dem i olika aktiviteter. Nordstan upplevs vara lugnare och tryggare till följd av arbetet. På Järntorget och Långgatorna har otryggheten ökat. Ett arbete för att vända utvecklingen pågår med åtgärder som ökad närvaro och koordinering av insatser mellan stadens fältarbetare och polis, samarbete med idéburen sektor, bostadsrättsföreningar och stöd till fastighetsägare i området. Området kring Järntorget är sedan februari 2021 även ett så kallat LOV 3-område (lag om ordningsvakter §3 område).

LOV 3-områden, där ordningsvakter är anställda av och i Göteborgs Stad, har under året blivit flera och finns nu på nio platser i staden för ökad trygghet och säkerhet. Det är fem fler än 2020.

En välskött stad

Park- och naturförvaltning ansvarar för stadens gröna ytor. Ytorna har ökat och platserna används i allt större utsträckning. Det är en positiv trend som samtidigt ökar belastningen på anläggningar, parker- och naturområden med ökat slitage och ökad nedskräpning som följd. Park- och naturförvaltningens samverkan med olika aktörer har resulterat i minskad nedskräpning. Förvaltningen har också haft ett kraftigt ökat antal inkommande frågor och synpunkter från allmänheten och arbetar för att nå en optimal servicegrad.

Mått och nyckeltal	2019	2020	2021
Män som upplever otrygghet utomhus, 16–84 år (andel %)	-	17	-
Kvinnor som upplever otrygghet utomhus, 16–84 år (andel %)	-	43	-
Totalt anmällda brott	112 694	115 093	106 913
Antal anmällda brott i offentlig miljö	1 900	1 805	1 657

Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Nettoinflyttning till kommunen	3 525	730	679	4 000
Nybyggnation: småhus	331	351	262	500
Antal färdigställda bostäder	4 357	4 494	5 365	5 000
Nöjd region-index – kommersiellt utbud	71	70	–	73
Nöjd region-index – fritidsmöjligheter	73	69	–	76
Nöjd region-index – kommunikationer	64	64	–	70

Indikatorer som avser Nöjd region-index saknar värden för 2021. SCB har förändrat sin medborgarundersökning vilket gör att de inte heller kommer att finnas tillgängliga senare.

Målbedömning

Målet bedöms delvis uppfyllt. Årsmålet för antalet färdigställda bostäder uppnås medan nybyggnation av småhus inte når upp till målvärdet. Nettoinflyttningen visar fortsatt negativ trend.

Bostadsbyggandet pågår över hela staden för att kunna möta framtida behov och komma i kapp med bostadsbristen. Under året färdigställdes cirka 5 350 bostäder, vilket överstiger målvärdet om 5 000 per år och ger möjlighet att nå målbilden om 20 000 bostäder till 2022. Trots pandemin har staden en hög bostadsbyggnation. Antalet färdigställda bostäder överstiger tidigare år och antalet påbörjade byggnation är fortsatt hög. Målet om 500 småhus uppnås inte då nyproduktionen uppgår till 262 vilket är färre än tidigare år. Däremot söktes planbesked för 450 småhus.

Trots låg nettoinflyttning har inte antalet lediga bostäder ökat. Det tros vara en följd av bostadsbristen och en demografisk förskjutning mot ökad andel unga och äldre vilket innebär fler ensamhushåll.

Verksamhetens utveckling

Staden byggs tätt och varierat

Göteborg ska byggas tätt, hållbart och levande, dit människor söker sig, med målet att under mandatperioden färdigställa 20 000 bostäder. Staden vill skapa attraktiva och trygga bostadsområden med en dynamisk blandning av bostäder, kommunal service, fritidsaktiviteter, kontor och ett levande kommersiellt utbud dit människor söker sig. Hisingsbron öppnade för trafik under 2021 och knyter samman stadens centrum över älven med sin låga profil och enar stadens två halvöar till en grön och nära storstad. Staden ska hänga ihop,

bli större men ändå kännas mindre. Vid brofästet pågår färdigställandet av den första byggnaden, Platinan, som utgör ett nytt och urbant inslag i stadsmiljön.

Det är full fart på byggandet i Göteborg. Mängden planerade bostäder har inte skådats sedan miljonprogrammets dagar. Under 2021 färdigställdes totalt cirka 5 350 bostäder varav 60 procent hyresrätter vilket är den högsta andelen på tio år. Stadens allmännytta har bidragit i byggandet med cirka 1 580 bostäder varav 1 100 hyresrätter, vilket är fler än under miljonprogrammets dagar. Flest bostäder färdigställdes i områdena Gamlestaden, Frölunda och Tuve.

Stadens mål om att färdigställa 500 småhus årligen är en utmaning att nå de närmsta åren. Antal småhus i sökta planbesked är högre än någonsin men tiden från detaljplan till färdigställande är lång och uppskattas till minst fem år. För att öka möjligheten till fler småhus provas, i de fall det ges möjlighet i pågående detaljplaner, att styra om till ytterligare småhusbyggnation i lämpliga områden.

Trots hög byggnationstakt råder fortsatt bostadsbrist men den låga nettoinflyttningen kan tillsammans med byggnationen bidra till omsättning inom det befintliga bostadsbeståndet. Den demografiska förskjutningen mot en ökad andel unga och äldre innebär fler ensamhushåll. Den genomsnittliga kötiden för bostad via Boplats ligger fortsatt på 6,4 år och antal utannonserade lägenheter har ökat liksom antalet registrerat bostadssökande.

Byggnad av parkytor och utflyktslekplats i Jubileumsparken pågår och bedöms vara klar första halvåret 2022 vilket blir ett attraktivt tillskott för rekreation, fysisk aktivitet och möten. Antalet

besökare i parker, grönområden och stränder har fortsatt öka under pandemin och lett till ökad skötsel och trängselåtgärder.

Hög takt i bostadsbyggandet för långsiktig måluppfyllelse

Göteborg växer och vi blir allt fler invånare. Stadens planering för befolkningstillväxt om 250 000 nya invånare till 2050 innebär ökat behov av 120 000 nya bostäder, mer samhällsservice och 100 000 nya arbetstillfällen. Just nu pågår byggnation av cirka 10 000 bostäder och staden bebyggs och förtätas på många håll. På Masthugskajen vid Järntorget reser sig höga hus med kontorsbyggnaden Våghuset i täten. Planen är att bygga cirka 1 300 nya bostäder, uppemot 6 000 arbetsplatser, två förskolor, ett hotell och två parker i området. I Gamlestaden pågår byggnation där den senast antagna detaljplanen innehåller 250 bostäder och komplettering av verksamhetslokaler i industrihistorisk miljö. Vid Selma Lagerlöfs torg och längs med Litterturgatan pågår byggnation av bostäder, handelshus och stadsgata. Planen är att förtäta Selma stad med 1 700 bostäder.

Förslag till detaljplanen för Backaplanens centrum är skickat för samråd. Den gör det möjligt att bygga cirka 2 200 bostäder och det skapas förutsättningar för en socialt blandad stad med ett brett utbud av lägenheter med tillgång till kommunal och annan service. Efter många års arbete har nu en fördjupning av översiktsplanen för Västra Arendal och Torsviken antagits. Det ger staden förutsättningar att fortsätta utveckla Skandinavien största hamn och innebär även att grönområden och *Natura 2000-områden*, särskilt skyddsvärda områden ur ett EU-perspektiv, blir naturreservat.

Under året har staden tagit fram lagstadgade riktlinjer för bostadsförsörjning respektive markanvisning. Riktlinjerna är strategiskt viktiga i arbetet med att trygga tillgången på goda bostäder för alla göteborgare. Utgångspunkten är hållbar stadsutveckling som möter befolkningsutvecklingen och svarar mot olika gruppers behov och efterfrågan. Bostadsförsörjningsprogrammet omfattar både strategier som avser den generella bostadsförsörjningen och bostäder för dem som staden enligt lagstiftning har ett särskilt utpekade ansvar för.

Samarbete för hög byggnadstakt

För att gå i land med uppgiften att bygga i hög omfattning används nya arbetssätt som bland annat utvecklats i projektet *BoStad2021* som nu avslutas som projektorganisation. Projektmålet är 7 000 nya bostäder utöver ordinarie produktion och till i år uppnås cirka 4 000. Projektet övergår i stadens organisation som Distrikt Väster, byggnationen fortgår och projektmålet bedöms uppnås under 2023.

Åtagandet i Sverigeförhandlingen innebär för staden att det till och med 2035 ska färdigställas cirka 45 700 bostäder, i närheten av de utpekade kollektivtrafiksatsningar som staden gör. Fram till 2021 har cirka 9 000 bostäder färdigställts. I dagsläget når inte nuvarande utfall och prognos upp till åtagandet 2035 men när byggnationerna vid Frihamnen startar upp tillkommer dess bostadsleveranser och måluppfyllelsen kan därmed öka.

Insatser för särskilda grupper

Trots ökade bostadsvolymer i sin helhet råder det fortsatt brist på nyproduktion av bostad med särskild service, BmSS, liksom studentlägenheter. Mot bakgrund av detta pågår arbete med att identifiera områden och platser som kan vara lämpliga för BmSS och studentbostäder.

För tredje året i rad minskar hemlösheten i Göteborg. Jämfört med 2020 har antalet hemlösa minskat med 15 procent och antalet hushåll med 9 procent. Antalet barnfamiljer i hemlöshet har minskat från 393 till 282 familjer. Framför allt har den akuta hemlösheten minskat, särskilt för barnfamiljer utan sociala problem (strukturellt hemlösa) och för ensamhushåll där det förekommer missbruk eller psykisk ohälsa. Åtgärder som påverkat hemlösheten är fler förmedlade lägenheter, rutin för nödbistånd med boendecoaching, lägre mottagande av nyanlända och ökat bostadsbyggande. Åtgärder i hemlöshetsplanen har haft effekt men behöver kompletteras med åtgärder vad gäller den generella bostadsförsörjningen.

Klimatutmaning

På grund av klimatförändringar med höjda vattennivåer och mer extremväder innebär Göteborgs läge, vid Göta älvs mynning, risker och kan påverka genomförandet av bostadsbyggandet. Planering för genomförande av högvattenskydd pågår men finansiering saknas. Arbetet med att ta fram en klimatanpassningsplan för stadens verksamheter tog fart under hösten med avsikt att färdigställas under 2022.

Framtida stadsutveckling

Arbetet med den nya översiktsplanen, inklusive fördjupningar för centrala Göteborg och Frölunda-Högsbo, är i ett slutskede. Granskning genomfördes under sommaren och antagande av kommunfullmäktige planeras under 2022. En översiktsplan är vägledande för kommunens mark- och vattenanvändning och tar avstamp för en långsiktig hållbar utveckling med inriktning mot en tät och grön stad med blandat innehåll, i en mer flerkärnig struktur. Planen tar höjd för ökat invånarantal, attrahera inflyttning till staden och skapa attraktivitet som robusthet. Den ger också möjlighet att prioritera bebyggelseutveckling på rätt plats, skapa stadskvaliteter och att möta upp med grundläggande service.

En digital plattform har utvecklats parallellt med framtagandet av översiktsplanen. Den nya översiktsplanen och de geografiska inriktningarna redovisas i första hand som en digital produkt. Detta bidrar till högre tillgänglighet och kommer även underlätta för en mer kontinuerlig översiktsplanering.

En ny organisation för stadsutveckling beslutades under hösten och träder i kraft den 2 januari 2023. Syftet är att skapa en mer sammanhållen stadsutvecklingsprocess i såväl planering, genomförande som förvaltning av staden. Förändringen förväntas bidra till ökad effektivitet och den nya organisationen ger förutsättningar för effektivitet i de processer som är en del i arbetet med att skapa en hållbar stad.

Mått och nyckeltal	2019	2020	2021
Andel hyresrätter av färdigställda bostäder (%)	45	47	60
Antal hemlösa (vuxna och barn)	5 015	3 733	3 161
Småhus	331	351	262
Antal hyresrätter	1 495	1 540	2 527
Antal bostadsrätter	1 826	1 764	1 670
Specialbostäder (student-, BmSS-, övriga bostäder)	542	496	726
varav BmSS (Bostad med särskild service)	75	48	73
varav studentbostäder	347	123	42
Ombyggnad	163	343	180
Summa antal bostäder totalt	4 357	4 494	5 365

Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt

Kommunfullmäktiges mål och övergripande verksamhetsmål	Bedömd måluppfyllelse för 2021
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt	Delvis uppfyllt
Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Uppfyllt
Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet	Delvis uppfyllt
Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor	Delvis uppfyllt
Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass	Svårbedömt
Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själv och därmed bidrar till det gemensamma	Uppfyllt

Målet bedöms vara delvis uppfyllt, då två av de fem övergripande verksamhetsmålen är uppfyllda och två är delvis uppfyllda.

Stadens ekonomi är stabil, även om det finns långsiktiga utmaningar. Arbetslösheten minskar nu åter och påverkan på försörjningsstödet blev aldrig så stor som befarat. Efter nedgången till följd av pandemin är nu tillväxten stark med flera företagsetableringar och ett ökat nyföretagande. Trots det har förbättringen av det upplevda företagsklimatet avstannat.

Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Kommunen ska ha ett resultat på 2 % (andel % över rullande tioårsperiod)	3,5	4,1	4,7	3,5
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 %	123	114	115	94
Soliditet 15 %	21	22	25	15
Stadens exploateringsverksamhet ska vara i balans över 10 år, egenfinansieringsgrad (%)	108	104	112	100
Staden ska ha god ekonomisk hushållning i verksamheten	-	-	-	Enligt ärendet

Målbedömning

Målet bedöms vara uppfyllt då samtliga indikatorer har utfallsvärden för 2021 som överstiger de målvärden som fastställdes i budget. Det kan också konstateras att samtliga indikatorer visar på en förbättring i förhållande till 2020.

För att följa utveckling av måluppfyllelse för budget i balans och långsiktigt hållbara finanser används fyra indikatorer. Den första indikatorn avser soliditeten för den kommunala koncernen, övriga tre indikatorer avser enbart kommunen. Koncernens soliditet ökade till 25 procent och ligger därmed klart över målvärdet på 15 procent. Att koncernens soliditet ökat de senaste åren beror till stor del på att kommunen och kommunens bolag har stärkt det egna kapitalet med positiva resultat. Resultatet i förhållande till skatter, utjämning och generella statsbidrag uppgår till 4,7 procent över en rullande tioårsperiod. Utfallet innebär en förbättring i förhållande till de

närmast föregående åren och klart över målsättningen på två procent. Egenfinansieringsgraden av investeringar uppgår till 115 procent över en rullande tioårsperiod. Årets starka resultat i kombination med lägre investeringsvolymen än budgeterat innebär att det rullande tioårsvärdet stärktes i förhållande till år 2020 och att egenfinansieringsgraden är klart högre än målet om 94 procent. Även exploateringsverksamheten utvärderas över en rullande tioårsperiod och egenfinansieringsgraden är då fortsatt över 100 procent.

I förvaltningsberättelsen utvärderas målen för god ekonomisk hushållning. Uttolkning av god ekonomisk hushållning i staden sker utifrån samma indikatorer som används för att följa måluppfyllelse för budget i balans och långsiktigt hållbara finanser. I förvaltningsberättelsen återfinns också en fördjupad finansiell analys av kommunen och den kommunala koncernen.

Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Effektivitetstal kommunal grundskola, ranking (låga värden visar goda resultat)	220	214	228	230
Personal i direktkontakt med invånare i förhållande till stadens totala personalstyrka	73	71	71	73
Kostnad individ- och familjeomsorg (kr/inv)	7 485	7 400	7 545*	7 700
Kostnad äldreomsorg (kr/inv)	10 632	11 101	11 185*	10 400
Nöjd medborgar-index – stöd för utsatta personer	47	44	-	49
Nöjd medborgar-index – äldreomsorg	46	40	-	52

* Indikatorerna för kostnad per invånare för individ- och familjeomsorg respektive äldreomsorg är preliminärt beräknade.

Målbedömning

Målet bedöms vara delvis uppfyllt då målvärdet har uppnåtts för två av fyra indikatorer där värden finns för 2021.

För indikatorn ”kostnad äldreomsorg, kronor per invånare” finns det en motsättning mellan målsättningen för indikatorn om minskade kostnader samtidigt som äldreomsorgen har tillförts ökade resurser genom såväl ökat kommunbidrag som ökade bidrag från staten. På sikt försvåras möjligheten att nå de uppsatta målvärdena ytterligare genom att andelen äldre av befolkningen förväntas öka.

Andelen personal i direktkontakt med invånare har minskat i förhållande till det basvärde som togs fram avseende 2019 till budgetförutsättningarna för 2021. Då utfallet mäts utifrån den arbetade tiden kan en förklaring till den negativa utvecklingen vara pandemins effekter på den brukarnära personalen. De har i högre grad drabbats av sjukskrivningar och av de restriktioner

som gällt avseende smittspridning. Det har varit problem att bemanna verksamheten med vikarier och även ett mindre behov av vikarier på grund av högre frånvaro för förskolebarn och elever samt färre äldre som önskat hemtjänst eller boende.

Det resultat som redovisas för indikatorn *Effektivitetstal kommunal grundskola* är nyckeltalet från Kolada: *Sammanvägt resultat i grundskolan, kommunala skolor*. Det är sammanvägning av tre betygsmått samt deras avvikelse från ett modellberäknat värde. Måttet redovisas som en ranking av Sveriges 290 kommuner, vilket innebär att Göteborg rankas som nummer 230 avseende de kommunala grundskolorna. Indikatorn visar på en negativ utveckling 2021, men är fortfarande bättre än det uppsatta målvärdet.

Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Medarbetarengagemang HME totalt kommunen – totalindex	75	79	78	80
Sjukfrånvaro kommunalt anställda (totalt %)	8,1	9,6	8,6	8,2

Målbedömning

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Bedömningen utgår från att koncernens totala sjukfrånvaro uppgår 8,1 procent och därmed nås målsättningen för 2021 även om inte förvaltningarnas sjukfrånvaro klarar målet. Sjukfrånvaron har en positiv utveckling och sjunker för både kvinnor och män inom alla åldersgrupper. Pandemin och folkhälsomyndighetens restriktioner har fortsatt haft stor påverkan på sjukfrånvaron inom de brukarnära verksamheterna. Även frisknärvaron, som mäter hur stor andel av de anställda som har maximalt fyra sjukdagar under ett år, har ökat inom de flesta yrkesgrupperna i förvaltningarna sedan förra årets nedgång och ligger nu på 37,1 procent. Frisknärvaro rapporteras inte in av bolagen och kan därför inte mätas på koncernnivå.

Målsättningen för *Hållbart medarbetarengagemang*, HME, nås inte för 2021. *Hållbart medarbetarengagemang* är ett index utifrån resultatet i medarbetarenkäten och möjliggör analyser av den egna organisationens arbetsgivarpolitik utifrån aspekten medarbetarengagemang. HME har minskat något jämfört med förra året och uppgår 2021 till 78. Kvinnor har ett resultat på 79, män på 78 och de som har valt att definiera sig som annat på 74. 21 procent av medarbetarna som svarat på enkäten uppger att de på något sätt varit utsatt för kränkande särbehandling, mobbning och trakasserier. Många bolag deltar i stadens medarbetar- och chefsenkät, några dock med deltagande vartannat år. Många förvaltningar och bolag nyttjar även verktyg med möjlighet till så kallade temperaturmätningar/pulsmätningar,

där det idag inte finns möjlighet till ett resultat på stadenövergripande nivå.

Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare är ett sätt att visa på hur staden arbetar för att uppnå målet. Programmet sträcker sig mellan 2019 och 2023 och innehåller tre mål och åtta strategier. Inom ramen för programmet pågår ett stort arbete inom förvaltningar och bolag. Under våren 2022 redovisas en halvtidsuppföljning.

En av strategierna som har arbetats med under 2021 tar sikte på organisationskulturen i staden: *Vi utvecklar vår organisationskultur, så att tilliten ökar inom organisationen och mellan oss och dem vi är till för.* Inom ramen för programmet undersöks hur arbetet mer aktivt kan ge stöd kring beteendeförändringar för att utveckla och stärka den gemensamma organisationskulturen. För att lägga en gemensam grund för Göteborgs Stad har arbetet i första hand fokuserat på organisationskultur i förhållande till stadens förvaltnings- och bolagschefer.

Mer information i relation till målet finns under *väsentliga personalförhållanden*.

Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Företagsklimat enl, Svenskt näringsliv, ranking	216	189	191	150
European Regional Innovation Scoreboard (regional nivå), totalindex	138,8	138,8	137,8	143
Företagsklimat enl. ÖJ (insikt) – totalt, NKI	68,6	73	70*	75
Nyregisterade företag (antal/1000 inv. 16–64 år)	11,7	12,8	13,6**	9,2

*Företagsklimat NKI redovisas under april, en preliminär bedömning indikerar ett värde på 70 vilket är en fortsatt hög nivå, även om det är en nedgång jämfört med 2020.

**Nyregistrerade företag enligt indikatorn redovisas av Tillväxtanalys vid halvårsskiftet. Redovisad indikator är stadsledningskontorets preliminära bedömning.

Målbedömning

Måluppfyllelsen är svårbedömd då fastställda värden saknas för två av indikatorerna, dessa publiceras senare under 2022.

EU har ändrat underlaget för beräkning av indikatorvärdet för *European Regional Innovation Scoreboard*, vilket innebär att resultatet 2021 inte är jämförbart med föregående mätningar. Relativt sett har dock Västsverige förbättrats sin position då regionen gått från 18:e till 11:e plats av 240 jämförda regioner i EU 2017 till 2021.

Tillgängliga uppgifter för antalet nyregistrerade företag under 2021 indikerar en uppgång med sex procent i nyföretagande jämfört med 2020.

Verksamhetens utveckling

Näringslivet i Göteborgsregionen har återhämtat sig snabbt efter de begränsningar som pandemin innebär. I slutet av 2021 var konjunkturen rekordstark vilket bland annat syns i företagens

planer på att anställa, som visar de högsta tal som uppmäts.

Arbetslösheten i regionen har minskat och uppgick i november 2021 till 6,3 procent, en minskning med 1,6 procentenheter jämfört med samma period året innan. Regionen ligger därmed fortsatt lägst av de tre storstadsregionerna. I Göteborgs Stad minskade arbetslösheten med 2,2 procentenheter mellan november 2020 och november 2021 och uppgår nu till 7,8 procent.

Trots pandemin har flera viktiga investeringar skett i Göteborg under 2021. Trots pandemin så har ett antal viktiga etableringar och investeringar skett i Göteborg, exempelvis Uniqlo och Einride. Dessutom har Volvo Cars har tillsammans med Northvolt beslutat att förlägga sitt gemensamma forskningscenter för framtidens batterier till Göteborg. Ytterligare två företag som etablerar nya utvecklingscenter i Göteborg är Klarna och Apple.

Den positiva utvecklingen i företagsklimatet har stannat av och ska vara fortsatt fokus i stadens utvecklingsarbete. Under 2021 har ett utvecklingsarbete med företagsklimat pågått i de förvaltningar och bolag som har direkt kontakt med företag i sin verksamhet.

International House Gothenburg invigdes i april och är en mottagande verksamhet där staden samlat all relevant service för dem som kommer hit från andra länder för att forska, studera eller arbeta.

I Göteborg finns flera samarbeten och nätverk som bidrar till utveckling av ett hållbart Göteborg som sker i nära samverkan mellan staden, akademien och organisationer. *Gothenburg Green City Zone* ska skapa en zon i centrala Göteborg där alla transporter är utsläppsfria 2030. *Gothenburg Climate Partnership* har haft ett stort fokus på att inkludera fler företag i samarbetet, inte minst inom byggsektorn. Bygg- och fastighetsbranschen ska öka takten för att nå de uppställda klimatmålen i bygg- och anläggningsbranschens färdplan för fossilfri konkurrenskraft. *Green Gothenburg* har synliggjort Göteborgs gröna lösningar och bidrar dels till attraktionskraft att besöka Göteborg, dels till exportmöjligheter för regionens företag.

Den Vinnovafinansierade utvecklingen av staden innovationsprogram, *GO:Innovation fas 3*, har avslutats i år. Staden har dock ett fortsatt åtagande till och med 2023 att utveckla arbetet utifrån de resultat *Vinnovaprojektet* har gett. Det fortsatta arbetet ska bidra till att skapa strukturer för samverkan mellan staden, akademien, näringslivet och civilsamhället, som leder till ökad lokal rådighet över Göteborgs sociala utmaningar.

Besöksnäringen har som en direkt konsekvens av pandemin och de restriktioner som införts, drabbats lokalt, nationellt och internationellt. I Sverige är det de tre storstadsområdena som drabbats hårdast av nedgången i besöksnäring och den fysiska handeln. Under juni genomfördes vissa lättnader av restriktionerna, vilket i samband med besöksnäringens högsäsong i juli och augusti var positivt för branschen i Göteborg. Ytterligare lättnader efter sommaren innebar att privatresandet ökade relativt snabbt, medan affärsresandet har utvecklats mer försiktigt. För utländska besökare har möjligheterna att resa till Sverige varit starkt begränsade, vilket syns i statistiken över besökare.

Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själv och därmed bidrar till det gemensamma

Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Antal hushåll som någon gång under året uppburit försörjningsstöd (per 1000 inv 0–64 år)	31	30	28	32
Andel (%) 16–64 år arbetslösa av registrerad arbetskraft	7,1	9,4	8,9	10,6
Andel (%) 18–24 år arbetslösa av registrerad arbetskraft	6,9	11,1	10,0	13,4

Utfallsvärde 2021 för andel arbetslösa 16–64 samt samtliga värden för andel arbetslösa 18–24 år har beräknats enligt definition i Kolada (antal öppet arbetslösa och i program år T dividerat med antal sysselsatta år T-2 plus antal öppet arbetslösa och i program år T). Uppgifterna avser årsmedelvärde.

Målbedömning

Målet bedöms vara uppfyllt då samtliga indikatorer har nått målvärdet (för dessa indikatorer är målvärdet uppnått om utfallet är lika eller lägre än det angivna målvärdet).

Utveckling arbetslöshet

Antalet arbetslösa ökade något redan i början av 2020 till följd av avmattningen av konjunkturen, men från och med mars skedde en kraftig ökning på grund av pandemin och dess effekter på delar av näringslivet.

När ekonomin började återhämta sig efter sommaren 2020 minskade successivt arbetslösheten och den utvecklingen har sedan fortsatt under 2021. I december var arbetslösheten under åtta procent för såväl ungdomar 18–24 år som för hela befolkningsgruppen 16–64 år, mätt som andel av den registrerade arbetskraften.

Ungdomarna drabbades i högre grad av ökad arbetslöshet på grund av pandemins effekter jämfört med hela befolkningsgruppen, men även återhämtningen har varit starkare för ungdomarna. Motsatsen gäller för utrikes födda personer. Den relativa ökningen av antal arbetslösa var lägre än för de födda i Sverige, men även minskningen under 2021 var i motsvarande grad lägre. Mellan kvinnor och män syns det däremot inga större skillnader i utvecklingen. Arbetslöshetsnivån har under hela perioden 2019–2021 varit något lägre för kvinnor än för män (0,1–0,3 procentenheter lägre).

Utveckling försörjningsstöd

I början av året var antal hushåll som uppbar försörjningsstöd något högre än vid samma tid förra året. Därefter har antal hushåll med

försörjningsstöd minskat och under hösten var det i snitt sex procent färre hushåll som uppbar försörjningsstöd än under hösten 2020. I oktober 2021 uppmättes det hittills lägsta antal hushåll med försörjningsstöd som uppmäts någon gång under en enskild månad under hela 2000-talet.

Särskilt positivt är det att antal barn i hushåll med försörjningsstöd fortsätter att minska. Sedan 2000 har antal barn i hushåll som någon gång under året uppburit försörjningsstöd mer än halverats.

Det är de hushåll som har ett mer tillfälligt behov av försörjningsstöd som har minskat i antal under året. Antal hushåll med långvarigt behov (tio månader eller mer) är på samma nivå som 2020 vilket är en något högre nivå än före pandemin. Så som måttet är definierat innebär det en viss eftersläpning när det gäller effekten av en försämrad eller förbättrad konjunktur. Under hösten har det skett en viss nedgång även av antal hushåll med långvarigt behov, vilket indikerar att återhämtningen av ekonomin och arbetsmarknaden på sikt kan komma att innebära en positiv effekt även på det långvariga behovet.

Utvecklingen skiljer sig något åt över staden. Under 2021 är det i Nordost och Centrum som antal hushåll med försörjningsstöd har minskat jämfört med 2020, medan det är i stort sett ett oförändrat antal i Sydväst och Hisingen. I ett mer långsiktigt perspektiv är det i Nordost som utvecklingen skiljer sig från övriga delar av staden med en markant minskning av antal hushåll med försörjningsstöd.

Arbetsmarknadsinsatser

Inflödet till nämnden för arbetsmarknads och vuxenutbildnings kompetenscenter har varit lägre under året, bland annat på grund av att arbetsförmedlingen inför reformeringen av KROM, Kundval rusta och matcha, vilket är en tjänst där arbetsförmedlingen tillsammans med fristående aktörer hjälper arbetssökande att komma ut i arbete eller utbildning på så kort tid som möjligt. Antalet platser för stöd och matchning, STOM, ökade kraftigt. Även pandemins effekter har påverkat verksamheten.

Antalet personer i arbetsmarknadsanställning har ökat markant under året och fler personer har gått till arbete eller studier. Ökningen kan, enligt nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, bland annat bero på tydligare processer som intensifierar anställningssamordnarens roll. Exempelvis har 55 procent av dem som haft extra-tjänst/introduktionsjobb fått arbete eller studier och 14 procent av dem som har haft en offentligt skyddad anställning har blivit anställda.

Mått och nyckeltal	2019	2020	2021
Antal deltagare på kompetenscenter	1 784	1 636	1 280
Kompetenscenter: övergång till egenförsörjning (andel %)	52	51	60
Antal hushåll med försörjningsstöd, genomsnitt under året	8 655	8 780	8 564
Antal barn i hushåll som uppbar försörjningsstöd, december	5 300	5 193	4 755
Antal barn i hushåll som uppbar försörjningsstöd, december	6 024	5 300	5 193

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse 2021 för Göteborgs Stads styrelse och nämnder samt dess sammanställda räkenskaper Göteborgs Stad, org.nr 212000-1355.

Vi, revisorer utsedda av kommunfullmäktige i Göteborgs Stad, har granskat den verksamhet som bedrivits i Göteborgs Stads kommunstyrelse och nämnder. Genom utsedda lekmannarevisorer har även den verksamhet som bedrivits i Göteborgs Stads bolag granskats. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaper och redovisning är rättvisande och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Vårt ansvar är att uttala oss om räkenskaper, verksamhet och intern kontroll på grundval av vår revision. Vi ska också bedöma om årsbokslutet är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet och Göteborgs Stads revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Resultatet av kommunstyrelse- och nämndgranskningen redovisas i revisionsberättelser och revisionsredogörelser som överlämnats till styrelse och nämnder. Resultatet av bolagsgranskningen redovisas på motsvarande sätt i granskningsrapporter och granskningsredogörelser som överlämnats till respektive bolag. Granskningen av Göteborgs Stads räkenskaper och bokslut, inklusive de sammanställda räkenskaperna, återfinns i en separat revisionsredogörelse som överlämnats till kommunstyrelsen. Årets granskning sammanfattas i en årsredogörelse som överlämnas till kommunfullmäktige.

Kritik i form av en anmärkning har riktats mot grundskolenämnden.* Granskningen visar på väsentliga brister avseende nämndens hantering av utbetalning av bidrag till den fristående huvudmannen Föreningen Framstegsskolan. Nämnden har åsidosatt vad som åligger den enligt skollagen och hanteringen har därför inte varit ändamålsenlig.

Kritik i form av en anmärkning har riktats mot trafiknämnden. Granskningen av nämnden visar på väsentliga brister vad gäller nämndens interna styrning och kontroll av riskerna för oegentligheter och otillåten påverkan samt informationssäkerhet och redovisningsrutiner. Flera av bristerna har sedan tidigare varit kända av nämnden men inte åtgärdade i tillräcklig omfattning.

Vi bedömer i övrigt att styrelse och nämnder i Göteborgs Stad har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

En balanskravsutredning upprättats i årsredovisningen. Av balanskravsutredningen framgår att Göteborgs Stad når upp till balanskravet år 2021.

Vi bedömer att det finansiella resultatet i årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om. Vi bedömer dock att det inte går att avgöra om resultatet av stadens verksamhet är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Revisorerna ska till kommunfullmäktige redovisa sin ansvarsprövning av styrelse och nämnder. Lekmannarevisorernas uppdrag i bolagen omfattar inte något ställningstagande i ansvarsfrågan.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ledamöterna i styrelse och nämnder ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2021.

Vi tillstyrker att Göteborgs Stads årsredovisning för 2021 godkänns.

Göteborg den 5 april 2022

Bengt Bivall			Sven R. Andersson		
Vivi-Ann Nilsson			Monika Bandi		
Erik Fristedt					
Lars-Gunnar Landin			Lars-Ola Dahlqvist		
Susanne Zetterberg Jensen			Bernt Helin		
Gun Cederborg					
Stefan Dahlén			Birgitta Adler		
Lars Lorentzon					
Christina Rogestam			Tom Heyman		
Johan Abrahamsson					
Torbjörn Rigemar			Alf Landervik		
Anna Sibinska					
Tore Svensson			Bengt-Åke Gellerstedt		
Hans-Göran Gustafsson					

* Revisorerna Bernt Helin och Tore Svensson har valt att inte ställa sig bakom den övriga gruppens beslut att rikta anmärkning mot grundskolenämnden.

Stadsledningskontoret

Telefon:

031-365 00 00 (Göteborgs Stads kontaktcenter)

E-post:

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se